

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

10 december 2009

VERSLAG

NAMENS DE COMMISSIE VOOR
DE JUSTITIE
UITGEBRACHT
DOOR DE HEER Renaat LANDUYT

WETSONTWERP

**houdende diverse bepalingen betreffende
Justitie (II)**

WETSVOORSTEL

**tot wijziging van artikel 962 van het
Gerechtelijk Wetboek betreffende de
kwalificatie van de geneesheren-deskundigen**

WETSVOORSTEL

**tot wijziging van de bepalingen van het
Gerechtelijk Wetboek betreffende het
deskundigenonderzoek**

WETSVOORSTEL

**tot wijziging van de wet van 1 augustus
1985 houdende fiscale en andere bepalingen
wat de voorwaarden voor de hulp van
de Staat aan slachtoffers van opzettelijke
gewelddadaden betreft**

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

10 décembre 2009

RAPPORT

FAIT AU NOM DE LA COMMISSION
DE LA JUSTICE
PAR
M. Renaat LANDUYT

PROJET DE LOI

**portant des dispositions diverses en matière
de Justice (II)**

PROPOSITION DE LOI

**modifiant l'article 962 du
Code judiciaire relatif à la
qualification des médecins experts**

PROPOSITION DE LOI

**réformant les dispositions
du Code judiciaire
sur l'expertise**

PROPOSITION DE LOI

**modifiant la loi du 1er août 1985
portant des mesures fiscales et autres
en ce qui concerne les conditions d'octroi
de l'aide de l'État aux victimes d'actes
intentionnels de violence**

**Samenstelling van de commissie op de datum van indiening van het verslag/
Composition de la commission à la date de dépôt du rapport**
Voorzitter/Président: Sonja Becq

A. — Vaste leden / Titulaires:

CD&V	Sonja Becq, Mia De Schampheleire, Raf Tervingen
MR	Olivier Hamal, Olivier Maingain, Marie-Christine Marghem
PS	Valérie Déom, André Perpète
Open Vld	Sabien Lahaye-Batteau, Carina Van Cauter
VB	Bart Laeremans, Bert Schoofs
sp.a	Renaat Landuyt, Ludwig Vandenhove
Ecolo-Groen!	Stefaan Van Hecke
cdH	Clotilde Nyssens
N-VA	Els De Rammelaere

B. — Plaatsvervangers / Suppléants:

Gerald Kindermans, Lieve Van Daele, Liesbeth Van der Auwera, N
David Clarinval, Denis Ducarme, Carine Lecomte, Eric Libert
Thierry Giet, Karine Lalieux, Guy Milcamps
Mathias De Clercq, Herman De Croo, Roland Defreyne
Alexandra Colen, Peter Loghe, Bruno Stevenheydens
Maya Detiège, Magda Raemaekers, Bruno Tobback
Juliette Boulet, Fouad Lahssaini
Christian Brotcorne, Joseph George
Peter Luyckx, Sarah Smeyers

cdH	:	centre démocrate Humaniste
CD&V	:	Christen-Démocratique en Vlaams
Ecolo-Groen!	:	Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales – Groen
FN	:	Front National
LDL	:	Lijst Dedecker
MR	:	Mouvement Réformateur
N-VA	:	Nieuw-Vlaamse Alliantie
Open Vld	:	Open Vlaamse liberalen en democraten
PS	:	Parti Socialiste
sp.a	:	socialistische partij anders
VB	:	Vlaams Belang

Afkoortingen bij de nummering van de publicaties:

DOC 52 0000/000: Parlementair document van de 52e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer
QRVA: Schriftelijke Vragen en Antwoorden
CRIV: Voorlopige versie van het Integraal Verslag (groene kaft)
CRABV: Beknopt Verslag (blauwe kaft)
CRIV: Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaald beknopt verslag van de toespraken (met de bijlagen)
(PLEN: witte kaft; COM: zalmkleurige kaft)
PLEN: Plenum
COM: Commissievergadering
MOT: Moties tot besluit van interpellaties (beigegekleurig papier)

Abréviations dans la numérotation des publications:

DOC 52 0000/000: Document parlementaire de la 52e législature, suivi du n° de base et du n° consécutif
QRVA: Questions et Réponses écrites
CRIV: Version Provisoire du Compte Rendu intégral (couverture verte)
CRABV: Compte Rendu Analytique (couverture bleue)
CRIV: Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (avec les annexes) (PLEN: couverture blanche; COM: couverture saumon)
PLEN: Séance plénière
COM: Réunion de commission
MOT: Motions déposées en conclusion d'interpellations (papier beige)

Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers

Bestellingen:
Natieplein 2
1008 Brussel
Tel. : 02/ 549 81 60
Fax : 02/549 82 74
www.deKamer.be
e-mail : publicaties@deKamer.be

Publications officielles éditées par la Chambre des représentants

Commandes:
Place de la Nation 2
1008 Bruxelles
Tél. : 02/ 549 81 60
Fax : 02/549 82 74
www.laChambre.be
e-mail : publications@laChambre.be

WETSVOORSTEL

tot uitbreiding van de toepassingssfeer van de wet betreffende de schadeloosstelling van de slachtoffers van opzettelijke gewelddaden

WETSVOORSTEL

tot wijziging van de wet van 1 augustus 1985 houdende fiscale en andere bepalingen wat de voorwaarden voor de hulp van de Staat aan slachtoffers van opzettelijke gewelddaden betreft

WETSVOORSTEL

tot wijziging van de wet van 1 augustus 1985 houdende fiscale en andere bepalingen

WETSVOORSTEL

tot wijziging van de wet van 20 juli 1990 betreffende de voorlopige hechtenis

WETSVOORSTEL

tot wijziging van de artikelen 972 en 987 van het Gerechtelijk Wetboek, in verband met het gerechtelijk deskundigenonderzoek

WETSVOORSTEL

tot uitbreiding van de categorieën van personen en van de schadeposten die in aanmerking komen voor een vergoeding door de commissie voor financiële hulp aan slachtoffers van opzettelijke gewelddaden

PROPOSITION DE LOI

visant à étendre le champ d'application de la loi relative à l'indemnisation des victimes d'actes intentionnels de violence

PROPOSITION DE LOI

modifiant la loi du 1er août 1985 portant des mesures fiscales et autres en ce qui concerne les conditions d'octroi de l'aide de l'État aux victimes d'actes intentionnels de violence

PROPOSITION DE LOI

modifiant la loi du 1er août 1985 portant des mesures fiscales et autres

PROPOSITION DE LOI

modifiant la loi du 20 juillet 1990 relative à la détention préventive

PROPOSITION DE LOI

modifiant les articles 972 et 987 du Code judiciaire en ce qui concerne l'expertise judiciaire

PROPOSITION DE LOI

étendant les catégories de personnes et de postes de dommages susceptibles de faire l'objet d'une indemnisation par la commission pour l'aide financière aux victimes d'actes intentionnels de violence

INHOUD	Blz.	SOMMAIRE	Pages
<p>I. Inleidende uiteenzettingen 5</p> <p>II. Algemene bespreking 8</p> <p>III. Artikelsgewijze bespreking en stemmingen 9</p> <p>IV. Vergadering in toepassing van artikel 82 van het Reglement. 56</p>		<p>I. Exposés introductifs 5</p> <p>II. Discussion générale 8</p> <p>III. Discussion des articles et votes 9</p> <p>IV. Réunion en application de l'article 82 du Règlement. 56</p>	

Voorgaande documenten:

Doc 52 2161/ (2008/2009):

- 001: Wetsontwerp.
002 tot 005: Amendements.

Zie ook:

- 007: Tekst aangenomen door de commissie.

Doc 52 0246/ (2008/2009):

- 001: Wetsvoorstel van de heer Bacquelaine en de dames Marghem en Lecomte.

Doc 52 1523/ (2008/2009):

- 001: Wetsvoorstel van de heren George en Kindermans en mevrouw Nyssens.

Doc 52 1749/ (2008/2009):

- 001: Wetsvoorstel van de heer Van Hecke, mevrouw Genot en de heer Lahssaini.

Doc 52 1750/ (2008/2009):

- 001: Wetsvoorstel van mevrouw Nyssens.

Doc 52 1751/ (2008/2009):

- 001: Wetsvoorstel van de heren Landuyt, Tobback en Tuybens.

Doc 52 1761/ (2008/2009):

- 001: Wetsvoorstel van mevrouw Van Cauter en de heer Schiltz.

Doc 52 1930/ (2008/2009):

- 001: Wetsvoorstel van de heer Terwingen en mevrouw De Schamphealaere.

Doc 52 1955/ (2008/2009):

- 001: Wetsvoorstel van de dames Lecomte en Lejeune.

Doc 52 2007/ (2008/2009):

- 001: Wetsvoorstel van de heer Logghe c.s.

Documents précédents:

Doc 52 2161/ (2008/2009):

- 001: Projet de loi.
002 à 005: Amendements.

Voir aussi:

- 007: Texte adopté par la commission.

Doc 52 0246/ (2008/2009):

- 001: Proposition de loi de M. Bacquelaine et de Mmes Marghem et Lecomte.

Doc 52 1523/ (2008/2009):

- 001: Proposition de loi de MM. George et Kindermans et de Mme Nyssens.

Doc 52 1749/ (2008/2009):

- 001: Proposition de loi de M. Van Hecke, Mme Genot et de M. Lahssaini.

Doc 52 1750/ (2008/2009):

- 001: Proposition de loi de Mme Nyssens.

Doc 52 1751/ (2008/2009):

- 001: Proposition de loi de MM. Landuyt, Tobback en Tuybens.

Doc 52 1761/ (2008/2009):

- 001: Proposition de loi de Mme Van Cauter et de M. Schiltz.

Doc 52 1930/ (2008/2009):

- 001: Proposition de loi de M. Terwingen en Mme De Schamphealaere.

Doc 52 1955/ (2008/2009):

- 001: Proposition de loi de Mmes Lecomte et Lejeune.

Doc 52 2007/ (2008/2009):

- 001: Proposition de loi de M. Logghe et consorts.

DAMES EN HEREN,

Uw commissie heeft dit wetsontwerp en de toegevoegde wetsvoorstellingen besproken tijdens haar vergaderingen van 17, 18, 24 november en 12 december 2009.

I. — INLEIDENDE UITEENZETTINGEN

A. Inleidende uiteenzetting van de heer Stefaan De Clerck, minister van Justitie

De minister van Justitie legt uit dat in het wetsontwerp een reeks wetgevingstechnische wijzigingen of herstelbepalingen zijn opgeliist die in diverse domeinen op korte termijn zouden kunnen worden doorgevoerd.

Het gaat daarbij om ingrepen die geen bijkomende financiële middelen vereisen en waarover geen fundamentele discussies nodig zijn, maar die integendeel maatregelen betreffen die kunnen leiden tot “*quick wins*” in vertragende of omslachtige procedures of in foutieve of inconsequente wetgeving, en die de justitie doeltreffender maken en de rechterlijke organisatie kunnen verbeteren.

Dit wetsontwerp is hoofdzakelijk tot stand gekomen dank zij het werk van het Directoraat-generaal Wetgeving van de Federale Overheidsdienst Justitie, van de procureur-generaal bij het Hof van Cassatie en het college van procureurs-generaal die, conform artikel 11 van de wet van 25 april 2007 tot oprichting van een parlementair comité belast met de wetsevaluatie, een overzicht hebben gegeven van de wetten die voor de hoven en rechtbanken tot toepassings- of interpretatiemoeilijkheden hebben geleid¹, en dank zij de medewerking van de magistraten die dagelijks te maken krijgen met de concrete toepassing van de wetten.

B. Wetsvoorstel (Daniel Bacquelaine, Marie-Christine Marghem, Carine Lecomte) tot wijziging van artikel 962 van het Gerechtelijk Wetboek betreffende de kwalificatie van de geneesheren-deskundigen, nr. 246/1

Dit wetsvoorstel strekt ertoe, voor het gerechtelijk medisch deskundigenonderzoek, in een wettelijk onderbouwde kwalificatie te voorzien. Iedere deskundige die zijn functie opneemt zou, volgens de indieners van het wetsvoorstel, een diploma expertisegeneeskunde of een soortgelijk diploma moeten hebben behaald.

MESDAMES, MESSIEURS,

Votre commission a examiné ce projet de loi et les propositions de loi jointes au cours de ses réunions des 17, 18 et 24 novembre et 12 décembre 2009.

I. — EXPOSÉS INTRODUCTIFS

A. Exposé introductif de M. Stefaan De Clerck, ministre de la Justice

Le ministre de la Justice explique que le projet de loi reprend une série de modifications législatives techniques ou des réparations, susceptibles d'être réalisées à court terme dans divers domaines.

Ces modifications ne demandent pas de moyens financiers supplémentaires, ne doivent pas faire l'objet de discussions fondamentales mais peuvent résoudre des difficultés constatées dans des procédures complexes ou génératrices de retards, corriger des législations erronées ou incohérentes, améliorer l'efficacité de la justice et de l'organisation judiciaire.

Le présent projet a essentiellement été effectué grâce au travail de la Direction générale de la Législation du Service public fédéral Justice, grâce au relevé des lois qui ont posé des difficultés d'application ou d'interprétation pour les cours et tribunaux¹, établi conformément à l'article 11 de la loi du 25 avril 2007 instaurant un Comité parlementaire chargé du suivi législatif, par le procureur général près la Cour de cassation et du Collège des procureurs généraux et grâce à la collaboration de magistrats qui sont quotidiennement confrontés à l'application concrète des lois.

B. Proposition de loi (Daniel Bacquelaine, Marie-Christine Marghem, Carine Lecomte) modifiant l'article 962 du Code judiciaire relatif à la qualification des médecins experts, n° 246/1

L'objectif de la présente proposition est de donner une qualification légale à l'expertise. Tout expert entrant en fonction devrait, selon les auteurs de la proposition, être muni d'un diplôme en médecine d'expertise ou d'un diplôme similaire.

¹ Overzicht van de wetten die voor de hoven en de rechtbanken moeilijkheden bij de toepassing of de interpretatie ervan hebben opgeleverd, DOC Kamer, 52 0844/001 (zitting 2007-2008).

¹ Relevé des lois qui ont posé des difficultés d'application ou d'interprétation pour les cours et tribunaux, Doc Chambre, 52 0844/001 (session 2007-2008).

C. Wetsvoorstel (Joseph George, Gerald Kindermans, Clotilde Nyssens) tot wijziging van de bepalingen van het Gerechtelijk Wetboek betreffende het deskundigenonderzoek, nr. 1523/1

Mevrouw Clotilde Nyssens (cdH) verduidelijkt dat dit wetsvoorstel een aantal wijzigingen van de in het Gerechtelijk Wetboek opgenomen bepalingen aangaande het deskundigenonderzoek beheft, met name wat de installatie, de keuze van de deskundige en de betaling door de partijen betreft.

De heer Gerald Kindermans (CD&V) vestigt de aandacht van de leden op het prijskaartje dat op dit ogenblik aan dergelijke installatievergadering in de raadkamer verbonden is. Dergelijke vergadering is echter nutteloos, verzuamt én vertraagt daarenboven alleen maar de procedure. Voorts stipt hij ook aan dat steeds minder deskundigen, zoals bijvoorbeeld geneesheren, bereid zijn om tegen de forfaitair vastgestelde vergoedingen op de treden als deskundige voor een rechtbank.

D. Wetsvoorstel (Stefaan Van Hecke, Zoé Genot, Fouad Lahssaini) tot wijziging van de wet van 1 augustus 1985 houdende fiscale en andere bepalingen wat de voorwaarden voor de hulp van de Staat aan slachtoffers van opzettelijke gewelddaden betreft, nr. 1749/1

De heer Stefaan Van Hecke (Ecolo-Groen!) legt uit dat met dit voorstel de indieners de voorwaarde om de Belgische nationaliteit of een wettelijke verblijfsvergunning te hebben om hulp te krijgen van de Commissie voor financiële hulp aan slachtoffers van opzettelijke gewelddaden wensen op te heffen.

E. Wetsvoorstel (Clotilde Nyssens) tot uitbreiding van de toepassingssfeer van de wet betreffende de schadeloosstelling van de slachtoffers van opzettelijke gewelddaden, nr. 1750/1.

Mevrouw Clotilde Nyssens (cdH) stipt aan dat dit wetsvoorstel ertoe strekt om de mogelijkheid tot schadeloosstelling door het Fonds tot hulp aan de slachtoffers van opzettelijke gewelddaden en aan de occasionele redders voortaan ook toe te kennen aan mensen die daar tot dusver nog geen aanspraak op maken. Meer bepaald wordt gedacht aan mensen die zich zonder geldige verblijfsvergunning op het Belgische grondgebied bevinden.

C. Proposition de loi (Joseph George, Gerald Kindermans, Clotilde Nyssens) réformant les dispositions du Code judiciaire sur l'expertise, n° 1523/1

Mme Clotilde Nyssens (cdH) précise que la proposition apporte des modifications aux règles du Code judiciaire relatives à l'expertise, notamment en matière de l'installation, du choix de l'expert et du paiement par les parties.

M. Gerald Kindermans (CD&V) attire l'attention des membres sur le coût qui est actuellement lié à cette réunion d'installation en chambre du conseil. Une telle réunion est cependant inutile et ne fait en outre qu'alourdir et ralentir la procédure. Il souligne par ailleurs aussi que de moins en moins d'experts, par exemple les médecins, sont disposés à intervenir en tant qu'expert pour la justice contre une rémunération fixée forfaitairement.

D. Proposition de loi (Stefaan Van Hecke, Zoé Genot, Fouad Lahssaini) modifiant la loi du 1er août 1985 portant des mesures fiscales et autres en ce qui concerne les conditions d'octroi de l'aide de l'État aux victimes d'actes intentionnels de violence, n° 1749/1

M. Stefaan Van Hecke (Ecolo-Groen!) souligne que cette proposition vise à supprimer la condition de posséder la nationalité belge ou de disposer d'une autorisation de séjour légal pour bénéficier de l'aide de la Commission pour l'aide financière aux victimes d'actes intentionnels de violence.

E. Proposition de loi (Clotilde Nyssens) visant à étendre le champ d'application de la loi relative à l'indemnisation des victimes d'actes intentionnels de violence, n° 1750/1.

Mme Clotilde Nyssens (cdH) souligne que cette proposition de loi vise à ouvrir l'indemnisation du Fonds spécial d'aide aux victimes d'actes intentionnels de violence à des personnes qui n'y ont actuellement pas droit, à savoir les personnes n'ayant pas le droit de séjournier sur le territoire belge.

F. Wetsvoorstel (Renaat Landuyt, Bruno Tobback, Bruno Tuybens) tot wijziging van de wet van 1 augustus 1985 houdende fiscale en andere bepalingen wat de voorwaarden voor de hulp van de Staat aan slachtoffers van opzettelijke gewelddaden betreft, nr. 1751/1

De heer Renaat Landuyt (sp.a) verduidelijkt dat dit wetsvoorstel ervoor zorgt dat iedereen die in België slachtoffer wordt van een gewelddaad en door een Belgische rechter een schadevergoeding heeft gekregen, onder de in de wet gestelde voorwaarden, beroep kan doen op het fonds voor slachtofferhulp, ongeacht zijn verblijfs- of nationaliteitsstatuut.

Het lid stelt verheugd vast dat de regering zijn wetsvoorstel integraal heeft overgenomen in voorliggend wetsontwerp.

G. Wetsvoorstel (Carina Van Cauter, Willem-Frederik Schiltz) tot wijziging van de wet van 1 augustus 1985 houdende fiscale en andere bepalingen, nr. 1761/1

Mevrouw Carina Van Cauter (Open Vld) herinnert de leden eraan dat slachtoffers van opzettelijke gewelddaden, of hun verwanten, onder bepaalde voorwaarden om financiële hulp kunnen vragen aan de Staat.

De Commissie voor financiële hulp aan slachtoffers van opzettelijke gewelddaden gaat na of een financiële tussenkomst van de Staat geoorloofd is, en hoeveel deze tussenkomst zal bedragen.

Dit wetsvoorstel strekt ertoe het wettelijk mogelijk te maken dat een slachtoffer dat kiest voor de burgerrechtelijke weg, wanneer de strafvordering niet werd uitgeoefend of wanneer de strafvordering door het openbaar ministerie werd gesponeerd, een verzoek om hulp kan indienen bij de Commissie voor financiële hulp aan slachtoffers van opzettelijke gewelddaden.

H. Wetsvoorstel (Raf Terwingen, Mia De Schamphealaere) tot wijziging van de wet van 20 juli 1990 betreffende de voorlopige hechtenis, nr. 1930/1

Mevrouw Mia De Schamphealaere (CD&V) legt uit dat dit wetsvoorstel strekt tot de verbetering van een ongrondwettelijke bepaling in de wet op de voorlopige hechtenis, meer bepaald met betrekking tot de borgstelling bij het onder voorwaarden in vrijheid stellen van een verdachte.

De beklaagde die zonder wettige reden van verschoning niet is verschenen bij enige proceshandeling krijgt namelijk alsnog de borgsom terug indien hij buiten vervolging wordt gesteld, vrijgesproken wordt, ontslag van rechtsvervolging verkrijgt of voorwaardelijk wordt-

F. Proposition de loi (Renaat Landuyt, Bruno Tobback, Bruno Tuybens) modifiant la loi du 1er août 1985 portant des mesures fiscales et autres en ce qui concerne les conditions d'octroi de l'aide de l'État aux victimes d'actes intentionnels de violence, n° 1751/1

M. Renaat Landuyt (sp.a) précise que cette proposition de loi vise à faire en sorte que toutes les personnes qui, en Belgique, ont été victimes d'un acte de violence et ont obtenu une indemnisation d'un juge belge, dans les conditions prévues par la loi, puissent faire appel au fonds d'aide aux victimes, quel que soit leur statut en matière de séjour ou de nationalité.

Le membre se félicite que le gouvernement ait intégralement repris sa proposition dans le projet de loi à l'examen.

G. Proposition de loi (Carina Van Cauter, Willem-Frederik Schiltz) modifiant la loi du 1er août 1985 portant des mesures fiscales et autres, n° 1761/1

Mme Carina Van Cauter (Open Vld) rappelle aux membres que les victimes d'actes intentionnels de violence, ou leurs proches, peuvent, sous certaines conditions, demander une aide financière à l'État.

La Commission pour l'aide financière aux victimes d'actes intentionnels de violence examine si une intervention financière de l'État est licite, et à combien s'élèvera cette intervention.

Cette proposition de loi vise à inscrire dans la loi qu'une victime qui choisit de recourir à la procédure civile peut, lorsque l'action publique n'a pas été exercée ou qu'elle a été classée sans suite par le ministère public, introduire une demande d'aide auprès de la Commission pour l'aide financière aux victimes d'actes intentionnels de violence.

H. Proposition de loi (Raf Terwingen, Mia De Schamphealaere) modifiant la loi du 20 juillet 1990 relative à la détention préventive, n° 1930/1

Mme Mia De Schamphealaere (CD&V) souligne que cette proposition de loi tend à corriger une disposition inconstitutionnelle dans la loi relative à la détention préventive, plus particulièrement en ce qui concerne le cautionnement en cas de mise en liberté sous conditions d'un inculpé.

Le prévenu qui, sans motif légitime d'excuse, est resté en défaut de se présenter à un acte quelconque de la procédure se voit en effet tout de même restituer le cautionnement lorsqu'il bénéficie d'un renvoi des poursuites, d'un acquittement, d'une absolution ou d'une

veroordeeld. Volgens het Grondwettelijk Hof schendt deze bepaling de Grondwet in zoverre de beklaagde geen teruggave van de borgstelling kan verkrijgen wanneer het verval van de strafvordering wegens verjaring wordt vastgesteld.

Om aan dit arrest tegemoet te komen, stellen de indieners voor de verjaring van de strafvordering toe te voegen aan deze wetsbepaling.

I. Wetsvoorstel (Carine Lecomte, Josée Lejeune) tot wijziging van de artikelen 972 en 987 van het Gerechtelijk Wetboek, in verband met het gerechtelijk deskundigenonderzoek, nr. 1955/1

Mevrouw Carine Lecomte (MR) stipt aan dat het wetsvoorstel de bepalingen in het Gerechtelijk Wetboek met betrekking tot het gerechtelijk deskundigenonderzoek beoogt te wijzigen opdat:

- de storting van voorschotten ten gunste van de deskundigen vergemakkelijkt wordt;
- een einde wordt gemaakt aan de regeling waarbij de voorschotten ter griffie worden geconsigneerd;
- de partijen de mogelijkheid wordt geboden het bedrag van de voorschotten te storten op een geblokkeerde bankrekening;
- de afschaffing van de installatievergadering van de deskundigen (voorbereiding van het deskundigenonderzoek) makkelijker wordt.

J. Wetsvoorstel (Peter Logghe, Koen Bultinck, Francis Van den Eynde, Hagen Goyvaerts, Bart Laeremans, Bert Schoofs, Bruno Stevenheydens, Filip De Man, Gerolf Annemans, Rita De Bont) tot uitbreidning van de categorieën van personen en van de schadeposten die in aanmerking komen voor een vergoeding door de commissie voor financiële hulp aan slachtoffers van opzettelijke gewelddaden, nr. 2007/1

De heer Bruno Stevenheydens (VB) verduidelijkt dat momenteel derden geen beroep kunnen doen op de financiële hulp aan slachtoffers van opzettelijke gewelddaden. Dit wetsvoorstel neemt derden op in de wetgeving. Bijkomend worden bepaalde bedragen verhoogd.

II. — ALGEMENE BESPREKING

Verscheidene leden spreken hun tevredenheid uit over dit ontwerp dat verschillende kleinere en noodzakelijke wetswijzigingen bundelt.

Mevrouw Mia De Schampelaere (CD&V) stelt vast dat de minister terecht gereageerd heeft op een aantal opmerkingen van rechtspractici, onder meer met

condamnation conditionnelle. Selon la Cour constitutionnelle, cette disposition viole la Constitution dans la mesure où le prévenu ne peut obtenir la restitution du cautionnement lorsque l'extinction de l'action publique pour cause de prescription est constatée.

Afin de répondre à cet arrêt, les auteurs proposent d'ajouter la prescription de l'action publique à cette disposition légale.

I. Proposition de loi (Carine Lecomte, Josée Lejeune) modifiant les articles 972 et 987 du Code judiciaire en ce qui concerne l'expertise judiciaire, n° 1955/1

Mme Carine Lecomte (MR) souligne que la proposition de loi vise à modifier les dispositions du Code judiciaire relatives à l'expertise judiciaire afin de:

- faciliter le versement de provisions en faveur des experts;
- mettre fin au système du versement des provisions au greffe;
- permettre aux parties de verser le montant des provisions sur un compte en banque bloqué;
- faciliter l'abandon de la réunion d'installation des experts (préparation de l'expertise).

J. Proposition de loi (Peter Logghe, Koen Bultinck, Francis Van den Eynde, Hagen Goyvaerts, Bart Laeremans, Bert Schoofs, Bruno Stevenheydens, Filip De Man, Gerolf Annemans, Rita De Bont) étendant les catégories de personnes et de postes de dommages susceptibles de faire l'objet d'une indemnisation par la commission pour l'aide financière aux victimes d'actes intentionnels de violence, n° 2007/1

M. Bruno Stevenheydens (VB) précise qu'à l'heure actuelle, les tiers ne peuvent pas bénéficier de l'aide financière aux victimes d'actes intentionnels de violence. Cette proposition de loi vise à intégrer les tiers dans la législation. Certains montants sont en outre relevés.

II. — DISCUSSION GÉNÉRALE

Plusieurs membres approuvent ce projet de loi, qui rassemble différentes modifications législatives mineures et nécessaires.

Mme Mia De Schampelaere (CD&V) constate que le ministre a répondu à juste titre à un certain nombre d'observations formulées par des praticiens du droit,

betrekking tot de nieuwe wet op de deskundigen.

De spreekster kondigt aan dat zijzelf ook van deze gelegenheid zal gebruik maken om een probleem, dat haar uit de praktijk werd aangereikt, te regelen (zie verder, artikel 14/1, nieuw).

De heer Stefaan Van Hecke (Ecolo-Groen!) heeft geen probleem met de meeste wijzigingen die technisch van aard zijn, maar meent dat sommige van de voorgestelde wijzigingen verder gaan dan dat en bijgevolg wat meer bedenktijd vergen. Hij verwijst onder meer naar de voorgestelde wijzigingen van het Gerechtelijk Wetboek met betrekking tot de deskundigen. Hij stelt voor dat de opmerkingen, onder meer van de advocatuur, nog aan de leden zouden meegelezen worden.

Mevrouw Clotilde Nyssens (cdH) stelt vast dat het wetsontwerp de mogelijkheid biedt aan de leden om ook hun wetsvoorstellingen met beperkte wetswijzigingen aan de bespreking toe te voegen. Het gaat hier vooral om kleine reparaties aan bestaande teksten, maar dat neemt niet weg dat ze voor de praktijk van groot belang kunnen zijn.

De heer Renaat Landuyt (sp.a) merkt op dat er zich een vreemde evolutie voordoet: oorspronkelijk waren alle partijen gekant tegen deze verzamelwetten die tal van wetswijzigingen door het Parlement moesten jagen, nu lijken die bezwaren weg te vallen. De spreker herinnert de andere leden eraan dat de wet houdende diverse bepalingen vorig jaar nog gebruikt werd om de inwerkingtreding van enkele belangrijke wetten uit te stellen. Hij blijft erbij dat het werken met diverse bepalingen geen onschuldige techniek is omdat de snelheid waarmee een en ander gebeurt niet kan garant staan voor degelijk juridisch werk.

III. — ARTIKELSGEWIJZE BESPREKING EN STEMMINGEN

Artikel 1

Over dit artikel worden geen opmerkingen gemaakt.

Het wordt ongewijzigd aangenomen met 11 stemmen en 1 onthouding.

notamment en ce qui concerne la nouvelle loi sur les experts.

L'intervenant annonce qu'elle profitera elle-même de l'occasion pour régler un problème qui lui a été soumis par les praticiens (voir ci-dessous, article 14/1, nouveau).

M. Stefaan Van Hecke (Ecolo-Groen!) peut marquer son accord sur la plupart des modifications, qui sont de nature technique. Il estime cependant que certaines des modifications proposées vont plus loin, et qu'elles nécessitent par conséquent une réflexion plus approfondie. L'intervenant songe notamment aux modifications proposées des dispositions du Code judiciaire relatives aux experts. Il estime que les observations - notamment celles émanant du barreau - devraient encore être communiquées aux membres.

Mme Clotilde Nyssens (cdH) constate que le projet de loi offre aux membres la possibilité de joindre leurs propositions de loi à la discussion, à condition qu'elles ne comportent que des modifications législatives limitées. Or, même s'il ne s'agit en l'espèce que de rectifications mineures de textes existants, ces modifications peuvent avoir une importance considérable en pratique.

M. Renaat Landuyt (sp.a) fait observer qu'on assiste à une évolution surprenante en la matière: au départ, tous les partis étaient opposés à ces lois fourre-tout destinées à faire voter au pas de charge de nombreuses modifications législatives par le Parlement. Aujourd'hui, ces objections semblent s'être évanouies. L'intervenant rappelle aux autres membres que l'année passée, la loi portant des dispositions diverses a encore été utilisée pour reporter l'entrée en vigueur de plusieurs lois importantes. Il maintient que le recours aux dispositions diverses n'est pas une technique anodine, étant donné que la rapidité des travaux ne permet pas, en l'espèce, de garantir la qualité juridique du texte.

III. — DISCUSSION DES ARTICLES ET VOTES

Article 1er

Cet article ne donne lieu à aucune observation.

Il est adopté sans modification par 11 voix et une abstention.

HOOFDSTUK 1

Diverse wijzigingen van strafrecht en strafprocesrecht

Afdeling I

Wijziging van artikel 490 van het Strafwetboek

Art. 2

De minister van Justitie legt uit dat het gaat om een aanpassing van de terminologie die wordt gebruikt in het hoofdstuk over de misdrijven die verband houden met de staat van faillissement. De termen “handelsregister” en “inschrijvingsnummer in het handelsregister en/of bij de btw” worden vervangen door de termen “Kruispuntbank van Ondernemingen” en “ondernemingsnummer”.

*
* *

Het artikel wordt ongewijzigd aangenomen met 11 stemmen en 1 onthouding.

Afdeling II

Wijzigingen van het Wetboek van strafvordering

Art. 3

De minister licht toe dat het huidige artikel 112ter van het Wetboek van strafvordering bepaalt dat de procureur of onderzoeksrechter de audiovisuele opname van een verhoor kan bevelen. Paragraaf 3 bepaalt dat een proces-verbaal wordt opgemaakt van de belangrijkste elementen van het onderhoud en dat de meest relevante passages eventueel worden overgeschreven. Volgens paragraaf 4 dient bij verzoek van één van de partijen, overgegaan te worden tot de volledige en letterlijke overschrijving van het volledige verhoor.

Het College van procureurs-generaal wees er terecht op dat gezien de technologische evoluties en de investering die dit vraagt van materiële en personele middelen, dit niet meer van deze tijd is.

Paragraaf 4 wordt dan ook aangepast in die zin dat de partijen de passages die zij bijkomend wensen opgenomen en overgeschreven te zien in een proces-verbaal dienen aan te duiden.

De heer Stefaan Van Hecke (Ecolo-Groen!) vraagt of de volledige geluids- of video-opname bewaard blijft zodat er later kan naar teruggegrepen worden.

CHAPITRE 1ER

Modifications diverses de droit pénal et de procédure pénale

Section I^e

Modification de l'article 490 du Code pénal

Art. 2

Le ministre de la Justice explique qu'il s'agit d'une adaptation de la terminologie usitée dans le chapitre relatif aux infractions liées à l'état de faillite: les termes “registre de commerce” et “numéro d'immatriculation au registre de commerce et/ou à la T.V.A.” sont remplacés par les termes “Banque-Carrefour des Entreprises” et “numéro d'entreprise”.

*
* *

L'article est adopté sans modification par 11 voix et une abstention.

Section II

Modifications du Code d'instruction criminelle

Art. 3

Le ministre explique que l'actuel article 112ter du Code d'instruction criminelle dispose que le procureur ou le juge d'instruction peut ordonner l'enregistrement audiovisuel d'une audition. Le § 3 dispose qu'il est dressé un procès-verbal dans lequel sont repris les principaux éléments de l'entretien et que les passages les plus significatifs peuvent éventuellement être retranscrits. Selon le § 4, il est procédé, à la demande d'une des parties, à la transcription intégrale et littérale de l'audition.

Le Collège des procureurs généraux a fait observer à juste titre qu'en égard aux évolutions technologiques et aux investissements que cela demande en moyens matériels et humains, cela n'est plus de notre époque.

Le paragraphe 4 est dès lors adapté en ce sens que les parties doivent indiquer les passages qu'elles souhaitent voir repris et retranscrits dans un procès-verbal.

M. Stefaan Van Hecke (Ecolo-Groen!) demande si l'enregistrement sonore ou visuel est conservé dans son intégralité, de manière à ce qu'il puisse être réutilisé par la suite.

De minister antwoordt bevestigend.

*
* *

Het artikel wordt ongewijzigd aangenomen met 11 stemmen en 1 onthouding.

Art. 4

Dit artikel wijzigt artikel 136ter, § 2, van het Wetboek van strafvordering en bepaalt dat het verzoekschrift moet neergelegd worden op de griffie, aldus *de minister van Justitie*. Toen artikel 136ter (betreffende de mogelijkheid tot controle door de Kamer van inbeschuldigingstelling bij een voorlopige hechtenis die langer dan 6 maanden duurt) en art. 22bis van de wet op de voorlopige hechtenis (mogelijkheid tot invrijheidstelling bij bevestiging voorlopige hechtenis in criminale zaken voor 3 maanden) werden ingevoerd, werd echter niet duidelijk gepreciseerd hoe de indiening van het verzoekschrift diende te gebeuren.

De voorgestelde bepaling schrijft voor dat het verzoekschrift moet neergelegd worden op de griffie, respectievelijk de griffie van het hof van beroep, respectievelijk de griffie van de raadkamer. Dit artikel verhoogt dus de rechtszekerheid.

De heer Stefaan Van Hecke (Ecolo-Groen!) vraagt of deze verduidelijking betekent dat het verzoekschrift niet met de post kan verstuurd worden.

De minister antwoordt dat deze bepaling inderdaad letterlijk moet genomen worden. Uitdrukkelijk werden de woorden "neergelegd" gebruikt en niet "ingedien" om duidelijk te maken dat het niet per post kan gebeuren. Inzake voorlopige hechtenis moeten strikte termijnen gehanteerd worden. Het is beter om het verzoekschrift neer te leggen omdat er dan geen enkele twijfel kan zijn van het ogenblik van ontvangst, wat bij een verzending met de post wel het geval is.

*
* *

Het artikel wordt ongewijzigd aangenomen met 11 stemmen en 1 onthouding.

Art. 5

Dit artikel betreft de situatie van personen die zich in voorlopige hechtenis bevinden voor bepaalde feiten die tot de bevoegdheid van de politierechtbank behoren.

Le ministre répond par l'affirmative.

*
* *

L'article est adopté sans modification par 11 voix et une abstention.

Art. 4

Selon le *ministre de la Justice*, cet article modifie l'article 136ter, § 2, du Code d'instruction criminelle et prévoit que la requête doit être déposée au greffe. Lorsque l'article 136ter (relatif à la possibilité de contrôle par la chambre des mises en accusation en cas de détention préventive de plus de six mois) et l'article 22bis de la loi relative à la détention préventive (possibilité de mise en liberté en cas de confirmation de la détention préventive dans les affaires criminelles pour trois mois) ont été instaurés, il n'a pas été précisé de manière suffisamment claire comment doit avoir lieu le dépôt des requêtes.

La disposition proposée stipule que la requête doit être déposée au greffe, selon le cas au greffe de la cour d'appel ou au greffe de la chambre du conseil. Cet article renforce donc la sécurité juridique.

M. Stefaan Van Hecke (Ecolo-Groen!) demande si cette précision signifie que la requête ne peut pas être envoyée par la poste.

Le ministre répond que cette disposition doit effectivement être prise au sens littéral. On a utilisé expressément le terme "déposée" et non "introduite" pour signifier clairement qu'on ne peut pas le faire par la poste. En matière de détention préventive, il faut appliquer des délais stricts. Il est préférable de déposer la requête, parce qu'il ne peut dès lors y avoir aucun doute concernant la date de réception, ce qui est bien le cas lors d'un envoi par la poste.

*
* *

L'article est adopté sans modification par 11 voix et une abstention.

Art. 5

Cet article concerne la situation des personnes qui se trouvent en détention préventive pour certains faits qui relèvent de la compétence du tribunal de police.

De minister zet uiteen dat er zich een ongelijkheid voordeut omdat de korte dagvaardingstermijn van drie dagen niet mogelijk is voor de politierechtbank, wegens een vergetelheid bij de wijziging van artikel 146 van het Wetboek van strafvordering. Dit wordt rechtgezet, zodat iemand die aangehouden is op kortere termijn voor de politierechtbank kan verschijnen, net zoals dit al gebeurt voor de correctionele rechbank.

De heer Stefaan Van Hecke (Ecolo-Groen!) gaat ervan uit dat het artikel 146 vooral zal toegepast worden voor de daders van ernstige ongevallen, die gelet op de zwaarwichtigheid van de feiten (dronkenschap, vluchtmisdrijf) in voorlopige hechtenis worden genomen. Maar is het nodig om de dagvaardingstermijn voor dergelijke zaken sterk in te korten? De rechtszaak kan immers pas van start gaan op het ogenblik dat het dossier kan afgesloten worden en bij ongevallen moeten er vaak nogal wat deskundigenonderzoeken gebeuren, wat veel tijd in beslag neemt. Het lijkt hem uitgesloten dat de betrokkenen zo lang in voorlopige hechtenis wordt gehouden. Kan een concreet voorbeeld gegeven worden?

De vertegenwoordiger van de minister verwijst naar een dodelijk ongeval dat zich een tweetal jaren geleden voordeed en waarbij vier personen omkwamen. Het ongeval werd veroorzaakt door een in België verblijvende buitenlander die op het ogenblik van de feiten onder invloed was van verdovende middelen. Deze persoon heeft geruime tijd in voorlopige hechtenis doorgebracht.

De minister merkt nog op dat er geen reden is om een andere behandeling in te stellen voor aangehouden die voor de politierechtbank moeten verschijnen en diegenen die voor de correctionele rechbank worden berecht.

*
* * *

Het artikel wordt ongewijzigd aangenomen met 10 tegen 1 stem en 1 onthouding.

Art. 6

De minister van Justitie wijst er op dat het sinds de programmawet II van 27 december 2006 onduidelijk is of iemand nog vrijwillig kan verschijnen voor de correctionele rechbank. Door de opheffing van artikel 15, eerste lid, van de wet op de herziening van de tarieven in strafzaken bij artikel 7, 1°, van de programmawet (II) van 27 december 2006, is er zowel in de rechtspraak als in de rechtsleer onzekerheid ontstaan. Aan die

Le ministre explique qu'il y a une inégalité parce que le bref délai de citation de trois jours n'est pas possible pour le tribunal de police, à la suite d'un oubli lors de la modification de l'article 146 du Code d'instruction criminelle. Cet oubli a été réparé, de sorte qu'une personne qui a été arrêtée peut comparaître devant le tribunal de police dans un délai plus court, tout comme c'est déjà le cas pour le tribunal correctionnel.

M. Stefaan Van Hecke (Ecolo-Groen!) part du principe que l'article 146 sera surtout appliqué aux auteurs d'accidents graves qui, vu la gravité des faits (ivresse, délit de fuite), sont placés en détention préventive. Mais est-il nécessaire d'abréger fortement le délai de citation pour de telles affaires? Le procès ne peut en effet débuter qu'au moment où le dossier peut être clôturé et dans le cas d'accidents, de nombreuses expertises doivent encore souvent être réalisées, ce qui prend beaucoup de temps. Il lui paraît exclu que l'intéressé soit maintenu si longtemps en détention préventive. Un exemple concret peut-il être donné?

Le représentant du ministre évoque un accident mortel qui s'est produit il y a environ deux ans et qui coûta la vie à quatre personnes. L'accident avait été causé par un étranger séjournant en Belgique qui, au moment des faits, était sous l'influence de substances stupéfiantes. Cette personne est restée longtemps en détention préventive.

Le ministre fait encore observer qu'il n'y a aucune raison d'instaurer un traitement différent pour les personnes arrêtées qui doivent comparaître devant le tribunal de police et pour celles qui sont jugées par le tribunal correctionnel.

*
* * *

L'article est adopté sans modification par 10 voix contre une et une abstention.

Art. 6

Le ministre de la Justice fait observer que, depuis la loi-programme (II) du 27 décembre 2006, on ignore si une personne peut encore comparaître volontairement devant le tribunal correctionnel. L'abrogation de l'article 15, alinéa 1er, de la loi sur la révision des tarifs en matière criminelle par l'article 7, 1°, de la loi-programme précitée s'avère être source d'incertitude dans la jurisprudence et la doctrine. Il est mis fin à cette incertitude

onzekerheid wordt een einde gemaakt door uitdrukkelijk de mogelijkheid tot vrijwillige verschijning voor de correctionele rechtbank op te nemen.

*
* * *

Het artikel wordt ongewijzigd aangenomen met 11 stemmen en 1 onthouding.

Art. 7

De minister legt uit dat deze bepaling een aanpassing beoogt van de buitengewone termijn om verzet aan te tekenen in strafzaken.

Deze termijn neemt een aanvang op de dag na deze waarop de beklaagde kennis heeft gekregen van de betekenis van het verstekvonnis.

Het is echter noodzakelijk om in deze gevallen in meer waarborgen te voorzien, zeker wanneer de veroordeelde kennis krijgt van zijn veroordeling bij arrestatie in het buitenland naar aanleiding van een Europees aanhoudingsbevel of een uitleveringsverzoek.

De aanpassing dringt zich op omwille van het nieuwe Europese kaderbesluit dat in de maak is inzake de ten-uitvoerleggingen van verstekvonnissen. Hierin worden immers gemeenschappelijke regels vastgelegd voor de erkenning en/of tenuitvoerlegging van rechterlijke beslissingen in een ander land genomen bij verstek. Het is aangewezen om hier *de lege ferenda* reeds rekening mee te houden.

Bovendien is België ter zake veroordeeld door het Europees Hof voor de Rechten van de Mens bij arrest van 24 mei 2007, waarbij het Hof oordeelde dat een bij verstek veroordeelde persoon, aangehouden in het buitenland, onvoldoende was ingelicht inzake zijn rechten, meer bepaald wat betreft de termijn en de wijze waarop verzet diende aangetekend te worden. Om hieraan tegemoet te komen werd reeds een nieuwe richtlijn opgesteld in de schoot van het college van procureurs-generaal. Een wetswijziging blijft echter nodig.

Veroordeelden aangehouden in het buitenland, die meestal kennis krijgen van de betekenis van het verstekvonnis door betrekking van het Europees aanhoudingsbevel of uitleveringsverzoek en zich door hun situatie in een moeilijke positie bevinden om verzet aan te tekenen, krijgen uitgebreidere rechten. De aanvang van de termijn om buitengewoon verzet aan te tekenen begint pas te lopen vanaf het ogenblik dat de betrokken daadwerkelijk wordt uitgeleverd aan België, met andere woorden bij opsluiting in een Belgische gevangenis.

en inscrivant explicitement la possibilité de comparaître volontairement devant le tribunal correctionnel.

*
* * *

L'article est adopté, sans modification, par 11 voix et une abstention.

Art. 7

Le ministre précise que la disposition vise une adaptation du délai extraordinaire d'opposition en matière pénale.

Ce délai prend cours le jour qui suit celui où le prévenu a eu connaissance de la signification de la décision par défaut.

Il s'impose cependant de prévoir davantage de garanties dans ces cas-là, en particulier lorsque le condamné prend connaissance de sa condamnation lors d'une arrestation à l'étranger dans le cadre d'un mandat d'arrêt européen ou d'une demande d'extradition.

L'adaptation s'impose en raison de la décision-cadre concernant l'exécution des jugements par défaut qui est en cours d'élaboration. Celle-ci fixe en effet des règles communes relatives à la reconnaissance et/ou à l'exécution de décisions judiciaires prises par défaut dans un autre pays. Il se recommande d'en tenir déjà compte *de lege ferenda*,

En outre, la Belgique a été condamnée en la matière par la Cour européenne des droits de l'homme par l'arrêt du 24 mai 2007, la Cour ayant jugé qu'une personne condamnée par défaut, arrêtée à l'étranger, était insuffisamment informée de ses droits, en particulier en ce qui concerne le délai et la manière de faire opposition. Afin d'y remédier, une nouvelle directive a déjà été élaborée au sein du collège des procureurs généraux. Une modification de loi est toutefois encore requise.

Les personnes condamnées arrêtées à l'étranger, qui prennent généralement connaissance de la signification de la condamnation par défaut au travers de la signification du mandat d'arrêt européen ou de la demande d'extradition et qui se trouvent dans une situation difficile pour pouvoir faire opposition, bénéficient de droits plus étendus. Le délai extraordinaire d'opposition ne prend cours qu'au moment où l'intéressé est effectivement remis à la Belgique, à savoir au moment de l'incarcération dans une prison belge.

Er zijn twee uitzonderingen:

— veroordeelden die reeds in kennis werden gesteld van de betekenis van het verstekvonnis in België. Een aanhouding in het buitenland geeft geen nieuw recht op verzet.

— veroordeelden die terug in vrijheid werden gesteld zonder uitgeleverd te worden aan België. Hier neemt de termijn van 15 dagen een aanvang bij de invrijheidstelling in het buitenland.

De heer Stefaan Van Hecke (Ecolo-Groen!) verwijst naar het advies van de Raad van State waarin met betrekking tot dit artikel het volgende wordt opgemerkt:

“De (...) uitbreiding van de termijn van verzet wordt bijgevolg enkel voorbehouden aan die personen aan wie de verstekbeslissing werd betekend aan persoon of die kennis hadden gekregen van de betekening van de verstekbeslissing tijdens hun opsluiting in het buitenland of minder dan 15 dagen vóór deze opsluiting”.

De verwijzing naar “de betekening aan persoon” lijkt in te houden dat ook de gewone termijn van verzet zou worden verlengd wanneer de betekening aan de betrokkenen in persoon is gedaan, aan een persoon die in het buitenland opgesloten is of minder dan vijftien dagen vóór deze opsluiting. De ontworpen tekst betreft echter niet de gewone termijn van verzet.

Deze tegenstrijdigheid moet worden weggewerkt.” (DOC 52 2161, blz 90)

De heer Van Hecke stelt vast dat de tekst niet werd aangepast ingevolge deze opmerking. Hoe wordt dit verantwoord?

De medewerkster van de minister verwijst naar de memorie van toelichting waarin de bepaling als volgt wordt uitgelegd:

“In antwoord op het advies van de Raad van State dient opgemerkt te worden dat het eerste lid van artikel 187 Sv. enkel spreekt over de termijn van verzet.

In het tweede lid wordt duidelijker gemaakt wanneer deze termijn desgevallend verlengd kan worden, hetzij door de buitengewone termijn als men geen kennis heeft gekregen, hetzij door uitgebreidere rechten toe te kennen omwille van de aanhouding in het buitenland.

Dit kadert in de moeilijkheden die België ondervindt om in de Europese context verstekvonnissen te laten honoreren in een EAB- of uitleveringsprocedure. Het geven van meer rechten is verantwoord gezien men bij een aanhouding en opsluiting in het buitenland niet over

Il y a deux exceptions:

— Les condamnés ayant déjà eu connaissance de la signification de la décision par défaut en Belgique. Une arrestation à l'étranger ne générera pas de nouveau droit d'opposition.

— Les condamnés qui ont été remis en liberté sans avoir été remis à la Belgique. En l'espèce, le délai de 15 jours prend cours à la remise en liberté à l'étranger.

M. Stefaan Van Hecke (Ecolo-Groen!) renvoie à l'avis du Conseil d'État, qui fait remarquer ce qui suit concernant cet article:

“L'augmentation du délai d'opposition (...) ne sera par conséquent réservée qu'aux personnes auxquelles la décision par défaut avait été signifiée à personne ou qui avaient eu connaissance de la signification de la décision par défaut durant leur incarcération à l'étranger ou moins de 15 jours avant celle-ci”.

La référence à la signification à personne semble impliquer que le délai ordinaire d'opposition serait lui aussi augmenté lorsque la signification a été faite, en parlant à personne, à une personne incarcérée à l'étranger ou moins de quinze jours avant cette incarcération. Or, le texte en projet ne concerne pas le délai ordinaire d'opposition.

Cette contradiction doit être levée.” (DOC 52 2161, p. 90)

M. Van Hecke constate que le texte n'a pas été adapté à la suite de cette observation. Comment cela est-il justifié?

La collaboratrice du ministre renvoie à l'exposé des motifs, où la disposition est expliquée comme suit:

“En réponse à l'avis du Conseil d'État, il doit être noté que le premier alinéa de l'article 187 du Code d'instruction criminelle parle uniquement du délai d'opposition.

Dans le deuxième alinéa, il est clarifié quand ce délai, le cas échéant, peut être prolongé, soit par le délai extraordinaire si l'on n'a pas eu connaissance, soit en attribuant des droits plus étendus en raison de l'arrestation à l'étranger.

Ceci cadre dans les difficultés que la Belgique éprouve pour faire honorer des jugements par défaut dans une procédure de MAE ou d'extradition dans le contexte européen. Le fait de donner plus de droits est justifié vu que l'on ne dispose pas de ces possibilités

“deze mogelijkheden beschikt om verzet aan te tekenen en garandeert aldus het recht om een nieuw proces te krijgen in België” (DOC 52 2161/001, blz 27).

Dit betekent dat de termijn van 15 dagen pas ingaat op het ogenblik dat betrokken in het buitenland in vrijheid wordt gesteld of op het ogenblik dat hij uitgeleverd wordt.

*
* *

Het artikel wordt ongewijzigd aangenomen met 11 stemmen en 1 onthouding.

Afdeling III

Wijziging van artikel 4, § 2, tweede lid, van de wet van 29 juni 1964 betreffende de opschorting, het uitstel en de probatie

Art. 8

De minister merkt op dat er een onderscheid bestaat tussen de beroepstermijnen waarover respectievelijk het openbaar ministerie en de verdachte enerzijds (24 uur) en de burgerlijke partij (15 dagen) anderzijds, beschikken om in beroep te gaan tegen een beslissing tot opschorting van de raadkamer.

In de praktijk blijkt de noodzaak te bestaan om die termijn voor alle partijen aan te passen aan de gangbare beroepstermijnen in correctionele zaken, te weten 15 dagen. Dit heeft bovendien het voordeel dat de beroepstermijnen voor het openbaar ministerie tegen de beslissingen van de raadkamer gelijkgeschakeld worden ongeacht de beslissing van de raadkamer (verwijzing, buitenvervolgingstelling of opschorting).

Dit is daarenboven van belang in zaken waarbij een verdachte wordt vervolgd voor verschillende tenlasteleggingen voor welke verschillende beslissingen kunnen worden uitgesproken, en in zaken met meerdere verdachten waarbij de raadkamer verschillende beslissingen kan nemen tegen elke verdachte afzonderlijk.

De heer Renaat Landuyt (sp.a) verwijst naar het advies van de Raad van State die aandrong op een verbetering van de terminologie.

De Raad van State merkte op dat, ook al is dit niet het oogmerk van de ontworpen tekst is, “het woord “verzet”, dat gebruikt wordt in de huidige versie van artikel 4, § 2, zowel in het eerste als in het tweede lid, ongeschikt is wanneer het van toepassing is op het beroep tegen

lors d’une arrestation et incarcération à l’étranger pour faire opposition et garantit donc le droit de recevoir un nouveau procès en Belgique” (DOC 52 2161/001, p 27).

Cela signifie que le délai de 15 jours ne commence à courir qu’au moment où l’intéressé est remis en liberté à l’étranger ou au moment où il est extradé.

*
* *

L’article est adopté sans modification par 11 voix et une abstention.

Section III

Modification de l’article 4, § 2, alinéa 2, de la loi du 29 juin 1964 concernant la suspension, le sursis et la probation

Art. 8

Le ministre fait observer qu’il existe une distinction entre les délais dont disposent le ministère public et l’inculpé (24 heures) d’une part, et la partie civile (15 jours), d’autre part, pour faire appel d’une décision de suspension de la chambre du conseil.

Il s’avère nécessaire dans la pratique de supprimer cette distinction. Le délai de 24 heures est très court et exceptionnel par rapport aux délais de recours qui prévalent en matière correctionnelle, à savoir 15 jours.

Ceci présente en outre l’avantage d’uniformiser les délais dont dispose le ministère public pour aller en recours contre les décisions de la chambre du conseil, quelle que soit la décision de la chambre du conseil (renvoie, non lieu ou suspension).

Ceci présente, également un intérêt dans le cadre des affaires dans lesquelles un inculpé est poursuivi pour plusieurs chefs d’inculpations pour lesquels des décisions différentes peuvent être prononcées, et dans le cadre d’affaires avec plusieurs inculpés dans la mesure où la chambre du conseil peut prendre des décisions différentes à l’égard de chaque inculpé séparément.

M. Renaat Landuyt (sp.a) renvoie à l’avis du Conseil d’État qui réclamait une amélioration de la terminologie.

Le Conseil d’État fait observer que, même si le texte en projet n’a pas cet objet, “le mot “opposition” utilisé par la version actuelle de l’article 4, § 2, tant à l’alinéa 1er qu’à l’alinéa 2, est inapproprié lorsqu’il s’applique à l’appel formé à l’encontre d’une décision prononcée

een beslissing gewezen op tegenspraak, en dat het tot gevolg heeft dat de bestreden beslissing ter beoordeling aan de hogere rechtbank wordt voorgelegd. Het woord "verzet" kan alleen betrekking hebben op het beroep tegen de beslissing uitgesproken bij verstek."

Waarom wordt dit verwarringend taalgebruik gehandhaafd? Het gaat hier toch om beroep en niet om verzet?

De spreker vindt het goed dat termijnen zoveel mogelijk gelijkgeschakeld worden maar merkt op dat deze termijn oorspronkelijk op 24 uren werd vastgesteld om te vermijden dat een aangehouden persoon 15 dagen langer dan nodig zou opgesloten blijven.

Mevrouw Marie-Christine Marghem (MR) bevestigt dat het inderdaad de bedoeling was om bij een buitenvervolgingstelling de aangehoudene zo snel mogelijk in vrijheid te stellen. Een gelijkschakeling van procedures is nuttig maar niet altijd verantwoord. Het kan niet de bedoeling zijn dat een aangehouden persoon 15 dagen in de gevangenis moet verblijven, in afwachting van het verstrijken van de beroepstermijn.

De vertegenwoordiger van de minister antwoordt dat de termijnen moeten gelijkgeschakeld worden voor het geval de verdachte wordt vervolgd voor meerdere tenlasteleggingen en voor het geval er meerdere verdachten in dezelfde zaak zijn. De raadkamer kan immers tegen elke verdachte afzonderlijk een verschillende beslissing nemen.

Wat de aangehouden betreft, moet met twee termijnen rekening worden gehouden. Tegen de beslissing tot invrijheidstelling moet door het parket binnen 24 uur beroep worden ingesteld, zoniet wordt de aangehoudene in vrijheid gesteld (overeenkomstig de wet op de voorlopige hechtenis). De termijn voor beroep tegen de beschikking tot buitenvervolgingstelling blijft evenwel 15 dagen.

Mevrouw Carina Van Cauter (Open Vld) vraagt dat ook de arresten van het Grondwettelijk Hof, waarin de toelichting naar verwezen wordt, zouden meegedeeld worden.

*
* * *

Het artikel wordt ongewijzigd aangenomen met 9 stemmen en 3 onthoudingen.

contradictoirement et qu'il a pour effet de porter la décision attaquée à la censure de la juridiction supérieure. Le mot "opposition" ne peut viser que le recours formé à l'encontre de la décision prononcée par défaut."

Pourquoi a-t-on utilisé ce terme qui prête à confusion? Il s'agit tout de même, en l'occurrence, de recours et non d'opposition?

L'intervenant estime qu'il convient d'uniformiser les délais autant que possible, mais il fait remarquer que ce délai était originellement fixé à 24 heures afin d'éviter qu'une personne arrêtée ne reste incarcérée 15 jours de plus que nécessaire.

Mme Marie-Christine Marghem (MR) confirme que l'objectif était en effet de remettre la personne arrêtée en liberté aussi vite que possible en cas de non-lieu. Une uniformisation des procédures est utile mais ne se justifie pas toujours. L'objectif ne peut être qu'une personne arrêtée doive rester 15 jours en prison en attendant l'expiration du délai d'appel.

La représentante du ministre répond que les délais doivent être alignés pour le cas où un inculpé serait poursuivi pour plusieurs chefs d'inculpation et pour le cas où il y aurait plusieurs inculpés dans une même affaire. La chambre du conseil peut en effet prendre des décisions différentes à l'égard de chaque inculpé séparément.

Pour ce qui est des détenus, il convient de tenir compte de deux délais. Le parquet dispose de 24 heures pour faire appel d'une décision de remise en liberté, faute de quoi le détenu est mis en liberté (conformément à la loi relative à la détention préventive). Le délai pour faire appel d'un non-lieu reste toutefois fixé à 15 jours.

Mme Carina Van Cauter (Open Vld) demande que les arrêts de la Cour constitutionnelle auxquels il est renvoyé dans l'exposé des motifs soient également communiqués.

*
* * *

L'article est adopté, sans modification, par 9 voix et 3 abstentions.

Afdeling IV

Wijziging van artikel 28, § 1, van de wet van 13 maart 1973 betreffende de vergoeding voor onwerkzame voorlopige hechting

Art. 9

De minister deelt mee dat deze aanpassing noodzakelijk is als gevolg van een uitspraak van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens van 13 januari 2005. Een persoon die buiten vervolging is gesteld wegens onvoldoende bewijzen door een onderzoeksgericht, dient onder de huidige wetgeving het bewijs te leveren van zijn onschuld om aanspraak te kunnen maken op vergoeding. Het Hof ordeelde dat dit een schending uitmaakt van het vermoeden van onschuld. Deze bepaling wordt dan ook geschrapt waardoor voor alle vormen van buitenvervolgingstelling, om welke reden ook, dezelfde regels gelden.

*
* *

Het artikel wordt ongewijzigd aangenomen met 11 stemmen en 1 onthouding.

Afdeling V

Financiële hulp aan de slachtoffers van opzettelijke gewelddadens en aan de occasionele redders

Art. 10

De minister licht de draagwijdte van de artikelen 10 tot 13 toe.

Ingevolge arrest nr. 196/2006 van 13 december 2006 van het Grondwettelijk Hof moeten twee bepalingen van de wet van 1 augustus 1985 houdende fiscale en andere bepalingen worden gewijzigd, teneinde slachtoffers die gekozen hebben voor de burgerlijke procedure wanneer de strafvordering niet werd uitgeoefend dan wel door het openbaar ministerie werd geseponeerd, in staat te stellen een verzoek om hulp in te dienen bij de Commissie voor financiële hulp aan slachtoffers van opzettelijke gewelddadens en aan de occasionele redders.

Dit wetsontwerp beoogt tevens een uniformisering door te voeren van de in artikel 31 van de wet gebruikte bewoordingen voor rechthebbenden na een overlijden (nabestaanden en verwantens).

Section IV

Modification de l'article 28, § 1er, de la loi du 13 mars 1973 relative à l'indemnité en cas de détention préventive inopérante

Art. 9

Le ministre fait observer que cette adaptation s'impose à la suite d'un arrêt rendu le 13 janvier 2005 par la Cour européenne des droits de l'homme. Conformément à la législation actuelle, une personne qui a bénéficié d'un non-lieu pour manque de preuves de la part d'une juridiction d'instruction doit justifier son innocence pour pouvoir prétendre à l'indemnité. La Cour a jugé que cette exigence viole la présomption d'innocence. Cette disposition est dès lors supprimée, les mêmes règles s'appliquant à toutes les formes de non-lieu, quel qu'en soit le motif.

*
* *

L'article est adopté, sans modification, par 11 voix et une abstention.

Section V

L'aide financière aux victimes d'actes intentionnels de violence et aux sauveteurs occasionnels

Art. 10

Le ministre explique la portée des articles 10 à 13.

Suite à arrêt (n° 196/2006) rendu le 13 décembre 2006 par la Cour Constitutionnelle deux dispositions de la loi du 1er août 1985 portant des mesures fiscales et autres doivent être modifiées afin de permettre à la victime qui a choisi de recourir à la procédure civile lorsque l'action publique n'a pas été exercée ou a été classée sans suite par le ministère public, d'introduire une demande d'aide auprès de la commission pour l'aide aux victimes d'actes intentionnels de violence et aux sauveteurs occasionnels.

Le présent projet vise également à réaliser une uniformisation des termes utilisés à l'article 31 pour désigner les ayants droit d'une personne décédée (proches et parents).

Daarenboven voorziet het wetsontwerp in een gelijke behandeling van de rechthebbenden naargelang het overlijden het gevolg is van een opzettelijke gewelddaad dan wel van een reddingsdaad, alsook van de rechthebbenden na een vermissing en de rechthebbenden na een overlijden ten gevolge van een opzettelijke gewelddaad.

Om humanitaire redenen wordt niet langer een onderscheid gemaakt tussen personen (slachtoffers of redders) die wettig in het land verblijven en zij die niet wettig in het land zijn.

De voorwaarden voor de toekenning van financiële steun aan de slachtoffers van opzettelijke gewelddaden worden versoepeld voor de ouders van minderjarigen.

Tot slot wordt nog voorzien in een aanpassing van de bewoordingen van de wet, teneinde de commissie in staat te stellen rekening te houden met het gedrag van de verzoeker indien deze heeft bijgedragen tot het ontstaan van de schade of de toename ervan.

De heer Stefaan Van Hecke (Ecolo-Groen!) stelt vast dat de terminologie van artikel 31, 2°, van de wet van 1 augustus 1985 wordt aangepast in de zin dat het woord "nabestaanden" vervangen wordt door "erfgerechtigden in de zin van artikel 731 van het Burgerlijk Wetboek, tot en met de tweede graad."

Hij vreest dat deze aanpassing de wet strenger maakt en dat sommige personen, die onder de oude wet in aanmerking kwamen voor vergoeding, in de toekomst zullen uitgesloten worden. Waarom moet de terminologie gewijzigd worden?

De heer Philip Verhoeven, adviseur, leidend ambtenaar van de commissie voor financiële hulp aan slachtoffers van gewelddaden, antwoordt dat de aanpassing volledig overeenstemt met de huidige rechtspraak van de commissie.

Deze aanpassing heeft de bedoeling om de wetgeving eenvormig te maken en verwijst naar de regels die bij vermissing gelden. Het begrip nabestaanden kan ruim gedefinieerd worden. Door de terminologie van het Burgerlijk Wetboek te gebruiken is er minder discussie mogelijk.

De heer Stefaan Van Hecke (Ecolo-Groen!) merkt voorts op dat voortaan ook in België verblijvende vreemdelingen een beroep kunnen doen op het Fonds. Het gebruik van een begrip uit ons Burgerlijk Wetboek zou problemen kunnen doen ontstaan op het vlak van het internationaal privaatrecht. Werd daar bij de voorbereiding voldoende rekening mee gehouden?

Le projet de loi prévoit un alignement des ayant droit selon que le décès résulte d'un acte intentionnel de violence ou d'un acte de sauvetage. Ainsi que les ayants-droits d'une personne disparue les ayants-droits d'une personne décédée suite à un acte intentionnel de violence

Pour des raisons humanitaires il n'est plus fait de distinction entre les personnes (victimes ou sauveteurs) qui séjournent légalement dans le pays et celles qui ne sont pas légalement dans le pays.

Les conditions d'octroi de l'aide financière aux victimes d'actes intentionnels de violences pour les parents de mineurs sont assouplies.

Enfin, il est prévu d'adapter la formulation de la loi afin de permettre à la commission de prendre en considération le comportement de la victime qui a contribué à la réalisation du dommage ou à son aggravation.

M. Stefaan Van Hecke (Ecolo-Groen!) constate que la terminologie de l'article 31, 2°, de la loi du 1er août 1985 est modifiée en ce sens que les mots "aux proches" sont remplacés par les mots "aux accessibles au sens de l'article 731 du Code civil, jusqu'au deuxième degré inclus"

Il craint que cette adaptation ne rende la loi plus stricte et que certaines personnes, qui pouvaient bénéficier de l'indemnité en vertu de l'ancienne loi, soient exclues à l'avenir. Pourquoi fallait-il modifier la terminologie?

M. Philip Verhoeven, conseiller, fonctionnaire dirigeant de la Commission d'aide financière aux victimes d'actes intentionnels de violence, répond que l'adaptation est parfaitement conforme à la jurisprudence actuelle de la commission.

Cette adaptation vise à uniformiser la législation et renvoie aux règles qui s'appliquent en cas de disparition. La notion de "proches" peut être définie de manière très large. Avec l'emploi de la terminologie du Code civil, il y aura moins de discussions.

M. Stefaan Van Hecke (Ecolo-Groen!) fait par ailleurs observer que les étrangers séjournant en Belgique peuvent désormais aussi faire appel au Fonds. L'emploi d'une notion tirée de notre Code civil pourrait poser des problèmes sur le plan du droit international privé. En a-t-on suffisamment tenu compte lors des travaux préparatoires?

De heer Philip Verhoeven wijst erop dat de ontworpen bepaling de term erfge rechtigde gebruikt in de zin van artikel 731 van het Burgerlijk Wetboek. Het Fonds werd reeds geconfronteerd met toepassingen waarbij het IPR werd ingeroepen. Voor die dossiers werd steeds een bevredigende oplossing gevonden.

De heer Renaat Landuyt (sp.a) stelt vast dat het overnemen van een term uit het Burgerlijk Wetboek als gevolg heeft dat ook de interpretatie van die term wordt overgenomen. Wat indien het slachtoffer onterfd werd?

De heer Verhoeven, secretaris van de commissie voor financiële hulp aan slachtoffers verwijst naar de memorie van toelichting die de draagwijdte van de tekst precies verwoordt: "Door het invoegen van een nieuw lid wordt duidelijk gemaakt dat in geval van overlijden, het recht om beroep te doen op de commissie ook openstaat voor personen die in het concrete geval niet erven van het slachtoffer omwille van wettelijke of testamentaire bepalingen. Krachtens artikel 746 van het Burgerlijk Wetboek erven de ouders van een overledene niet wanneer deze laatste ook kinderen nalaat. Nochtans wordt algemeen door de rechtbanken aangenomen dat de ouders van een overleden slachtoffer (van een misdrijf of een verkeersongeval) schade geleden hebben die vergoed moet worden. Huidige precisering heeft tot doel alle mogelijke betwistingen inzake de concrete regeling van de erfenis van het slachtoffer te vermijden (DOC 52 2161/001, blz.32).

De heer Renaat Landuyt (sp.a) vindt het niet correct om een term van het Burgerlijk Wetboek over te nemen en er een andere inhoud aan te geven. Wat telt, is de tekst van de wet. Destijds werd om zeer specifieke redenen gekozen voor de term "nabestaanden".

Mevrouw Sonja Becq, voorzitter, (CD&V) wijst er op dat het om "erfge rechtigden" gaat en niet om een "erfgenamen".

Mevrouw Mia De Schamphelaere (CD&V), is tevreden dat het niet meer nodig is om de Belgische nationaliteit of een wettelijke verblijfsvergunning te hebben om hulp te krijgen van de Commissie voor financiële hulp aan slachtoffers van opzettelijke gewelddadigen. Het is logisch en rechtvaardig dat alle slachtoffers van gewelddadigen, begaan in België, toegang krijgen tot de hulp die de Staat toekent. Deze problematiek kwam schijnend aan het licht toen bleek dat de nabestaanden van een dramatisch gebeuren in Antwerpen, geen recht zouden hebben op een schadevergoeding.

M. Philip Verhoeven fait observer que la disposition en projet utilise le terme "accessible" au sens de l'article 731 du Code civil. Le Fonds a déjà été confronté à des applications dans le cadre desquelles le Code de droit international privé a été invoqué. Une solution satisfaisante a toujours été trouvée pour ces dossiers.

M. Renaat Landuyt (sp.a) constate que lorsqu'on reprend un terme du Code civil, il en résulte qu'on reprend également l'interprétation de ce terme. Qu'advient-il si la victime a été déshéritée?

M. Verhoeven, secrétaire de la Commission pour l'aide financière aux victimes renvoie à l'exposé des motifs qui formule avec précision la portée du texte: "Par l'insertion d'un nouvel alinéa, il est souligné qu'en cas de décès, le droit à une aide de la commission est également ouvert aux personnes qui, dans le cas concret, n'héritent pas de la victime, par exemple à cause de dispositions légales ou testamentaires. En vertu de l'article 746 du Code civil, les parents d'un défunt n'héritent pas si ce dernier a des enfants. Pourtant il est généralement accepté par les tribunaux que les parents d'une victime décédée (suite à un délit ou à un accident de roulage) ont subi un dommage et doivent être dédommagés. La précision actuelle a pour but d'éviter toute discussion possible concernant le règlement concret de l'héritage de la victime." (DOC 52 2161/001, p.32).

M. Renaat Landuyt (sp.a) juge qu'il n'est pas correct de reprendre un terme du Code civil et de lui donner un autre contenu. C'est le texte de la loi qui compte. À l'époque, le terme "proches" a été choisi pour des raisons très spécifiques.

Mme Sonja Becq, présidente, (CD&V) fait observer qu'il s'agit des "accessibles" et non des "héritiers".

Mme Mia De Schamphelaere (CD&V) se félicite qu'il ne soit plus nécessaire d'avoir la nationalité belge ou un permis de séjour légal pour obtenir une aide de la Commission pour l'aide financière aux victimes d'actes intentionnels de violence. Il est logique et juste que toutes les victimes d'actes de violence perpétrés en Belgique puissent accéder à l'aide octroyée par l'État. Ce problème est apparu dans toute sa dimension lorsqu'il s'est avéré que les proches de la victime d'un fait dramatique à Anvers ne pourraient prétendre à une indemnisation.

De heer Renaat Landuyt (sp.a) treedt de vorige spreekster bij en verwijst naar zijn wetsvoorstel nr. 1751/1 dat bij deze bespreking gevoegd werd en dat een wetswijziging in dezelfde zin voorstelt.

Mevr. Sabien Lahaye-Batteu (Open Vld) merkt op dat het Fonds 137,50 euro krijgt per veroordeling. Zij vraagt of er statistieken beschikbaar zijn van inkomsten en uitgaven.

De heer Verhoeven, secretaris van de commissie voor financiële hulp aan slachtoffers van gewelddaden, antwoordt dat het Fonds dit jaar reeds 1022 verzoekschriften ontving en 990 beslissingen nam. Er werd 8,35 miljoen euro uitgekeerd. Deze cijfers stemmen ongeveer overeen met die van vorig jaar.

De spreker beschikt niet over concrete cijfers over de inkomsten voor dit jaar omdat de inning gebeurt door de FOD Financiën.

*
* *

Artikel 10 wordt aangenomen met 11 stemmen en 1 onthouding.

Art. 11 en 12

Over deze artikelen worden geen opmerkingen gemaakt.

Ze worden achtereenvolgens aangenomen met 11 stemmen en 1 onthouding.

Art. 13

De heer Stefaan Van Hecke (Ecolo-Groen!) vraagt of de wijziging die in dit artikel voorgesteld wordt tot gevolg heeft dat een provisioneel vonnis geen aanleiding meer kan geven tot het toekennen van een schadevergoeding.

De heer Verhoeven, secretaris van de commissie voor financiële hulp aan slachtoffers, antwoordt dat de vervanging van de woorden "en de eventuele beslissing over de burgerlijke belangen" door de woorden ", de latere beslissing van de strafrechter over de burgerlijke belangen," alleen betrekking heeft op de stukken die bijgevoegd moeten worden.

Een provisioneel vonnis kan nog steeds aanleiding geven tot vergoeding.

Deze bepaling werd aangepast ten gevolge van de veranderingen die noodzakelijk waren door het arrest nr. 196/2006 van het Grondwettelijk Hof waarin gesteld

M. Renaat Landuyt (sp.a) souscrit aux propos de l'intervenante précédante et renvoie à sa proposition de loi n° 1751/1 jointe à cette discussion, qui propose une modification législative allant dans le même sens.

Mme Sabien Lahaye-Batteu (Open Vld) fait remarquer que le Fonds reçoit 137,50 euros par condamnation. Elle demande si des statistiques sont disponibles concernant les dépenses et les recettes.

M. Verhoeven, secrétaire de la commission pour l'aide financière aux victimes d'actes de violence, répond que le Fonds a déjà reçu 1022 requêtes et pris 990 décisions cette année. 8,35 millions d'euros ont été versés. Ces chiffres correspondent environ à ceux de l'an dernier.

L'intervenant ne dispose pas de chiffres concrets concernant les recettes de cette année car la perception est effectuée par le SPF Finances.

*
* *

L'article 10 est adopté par 11 voix et une abstention.

Art. 11 et 12

Ces articles ne donnent lieu à aucune observation.

Ils sont successivement adoptés par 11 voix et une abstention.

Art. 13

M. Stefaan Van Hecke (Ecolo-Groen!) demande si la modification proposée dans l'article a pour effet qu'un jugement provisionnel ne peut plus donner lieu à l'octroi d'une indemnité.

M. Verhoeven, secrétaire de la commission pour l'aide financière aux victimes, répond que le remplacement des mots "et, le cas échéant, de la décision statuant sur les intérêts civils" par les mots ", de la décision postérieure statuant sur les intérêts civils et de la décision de la juridiction civile" concerne uniquement les documents qui doivent être joints.

Un jugement provisionnel peut toujours donner lieu à une indemnité.

Cette disposition a été adaptée suite aux modifications rendues nécessaires par l'arrêt n° 196/2006 de la Cour constitutionnelle, selon lequel la victime ou le re-

werd dat het slachtoffer of de verzoeker de keuze heeft tussen een strafrechtelijke en een burgerlijke procedure. Het woord "eventueel" moet wegvalen voor de personen die ervoor gekozen hebben om de zaak voor de burgerlijke rechtbank te brengen.

*
* * *

Het artikel wordt ongewijzigd aangenomen met 11 stemmen en 1 onthouding.

Afdeling VI

Wijziging van de wet van 20 juli 1990 betreffende de voorlopige hechtenis

Art. 14

Over dit artikel worden geen opmerkingen gemaakt.

*
* * *

Het artikel wordt ongewijzigd aangenomen met 11 tegen 1 stem.

Art. 14/1 (nieuw)

Mevrouw Mia De Schampelaere (CD&V), dient amendement nr. 1 in (DOC 52 2161/002). Dit amendement gaat terug op het wetsvoorstel nr.1930/1 dat bij deze besprekking werd gevoegd en hoger reeds werd toegelicht. Zoals gezegd krijgt de beklaagde die zonder wettige reden van verschoning niet is verschenen bij enige proceshandeling alsnog de borgsom terug indien hij buiten vervolging wordt gesteld, vrijgesproken wordt, ontslag van rechtsvervolging verkrijgt of voorwaardelijk wordt veroordeeld. Volgens het Grondwettelijk Hof schendt deze bepaling de Grondwet in zoverre de beklaagde geen teruggave van de borgstelling kan verkrijgen wanneer het verval van de strafvordering wegens verjaring wordt vastgesteld. Om aan dit arrest tegemoet te komen, wordt voorgesteld om de verjaring van de strafvordering toe te voegen aan deze wetsbepaling.

Amendment nr. 1 wordt ingetrokken ten voordele van het amendement nr. 36 dat een betere formulering voorstelt. (DOC 52 2161/004)

*
* * *

quérant a le choix entre une procédure pénale ou civile. Les mots "le cas échéant" doivent être supprimés pour les personnes qui ont choisi de porter l'affaire devant le tribunal civil.

*
* * *

L'article est adopté sans modification par 11 voix et une abstention.

Section VI

Modification de la loi du 20 juillet 1990 relative à la détention préventive

Art. 14

Cet article ne donne lieu à aucune observation.

*
* * *

L'article est adopté sans modifications par 11 voix contre une.

Article 14/1 (nouveau)

Mme Mia De Schampelaere (CD&V) présente l'amendement n° 1 (DOC 52 2161/002). Cet amendement se réfère à la proposition de loi n° 1930/1, qui a été jointe à la discussion actuelle et a déjà été commentée ci-dessus. Ainsi qu'il a été précisé, le prévenu qui, sans motif légitime d'excuse, est resté en défaut de se présenter à un acte quelconque de la procédure, se voit tout de même restituer le cautionnement lorsqu'il bénéficie d'un renvoi des poursuites, d'un acquittement, d'une absolution ou d'une condamnation conditionnelle. Selon la Cour constitutionnelle, cette disposition viole la Constitution dans la mesure où le prévenu ne peut obtenir la restitution du cautionnement lorsque l'extinction de l'action publique pour cause de prescription est constatée. Afin de répondre à cet arrêt, nous proposons d'ajouter la prescription de l'action publique à cette disposition légale.

L'amendement n° 1 est retiré au profit de l'amendement n° 36 qui propose une meilleure formulation. (DOC 52 2161/004)

*
* * *

Amendement nr. 1 wordt ingetrokken. Amendement nr. 36 wordt aangenomen met 10 stemmen en 2 onthoudingen en wordt artikel 15 van de aangenomen tekst.

Art. 15

De minister van Justitie geeft aan dat dit artikel louter een aanpassing van de gebruikte terminologie beoogt, met name de vervanging van de woorden “handelsregister” en “inschrijvingsnummer in het handelsregister en/of bij de btw” door de woorden “Kruispuntbank van Ondernemingen” en “ondernemingsnummer”.

*
* *

Dit artikel wordt ongewijzigd aangenomen met 10 stemmen en 2 onthoudingen.

Afdeling II

Wijziging van de wet van 16 juli 2004 houdende het Wetboek van internationaal privaatrecht met het oog op haar aanpassing aan de Verordening (EG) nr. 864/2007 van het Europees Parlement en Raad van 11 juli 2007 betreffende het recht dat van toepassing is op niet-contractueel verbintenissen (“Rome”)

Art. 16

Dit artikel wijzigt artikel 98 van de wet van 16 juli 2004.

De minister van Justitie licht toe dat de artikelen 16 en 17 verwijzen naar de verordening, maar dan uitsluitend voor de onder het toepassingsgebied ervan vallende onderwerpen op grond van artikel 1 van voornoemde wet. Die verwijzingstechniek is in het Wetboek toegepast voor alle internationale instrumenten met universele verwijzingsregels, bijvoorbeeld voor verkeersongevallen op de weg (artikel 99, § 2, 5°, WIPR).

Aldus zal de rechtsbeoefenaar de verordening moeten toepassen voor alle geschillen die onder het materiële toepassingsgebied ervan vallen, terwijl hij de artikelen 99 tot 108 van het Wetboek blijft toepassen op niet-contractuele verbintenissen die voortvloeien uit een onrechtmatige daad of uit een quasi-contract en die van deze aangelegenheid worden uitgesloten.

Deze verwijzingsmethode verschilt weliswaar van de methode die wordt gebruikt voor overeenkomsten (artikel 98, § 1, tweede lid, WIPR) en voor de vorm van

L'amendement n° 1 est retiré. L'amendement n° 36 est adopté par 10 voix et 2 abstentions, et devient l'article 15 du texte adopté.

Art. 15

Le ministre de la Justice explique que cet article s'agit d'une simple modification terminologique. En effet, cette modification consiste en un remplacement des termes “registre de commerce” et “numéro d'immatriculation au registre de commerce et/ou à la TVA” par les termes “Banque-Carrefour des Entreprises” et “numéro d'entreprise”.

*
* *

Cet article est adopté sans modifications par 10 voix et 2 abstentions.

Section II

Modification de la loi du 16 juillet 2004 portant le Code de droit international privé, en vue de l'adapter au Règlement (CE) n° 864/2007 du Parlement européen et du Conseil du 11 juillet 2007 sur la loi applicable aux obligations non contractuelles (“Rome II”)

Art. 16

Cet article modifie l'article 98 de la loi du 16 juillet 2004.

Le ministre de la Justice explique que les articles 16 et 17 renvoient au règlement pour les seules matières entrant dans le domaine d'application de celui-ci en vertu de l'article 1er de la loi précitée. Cette technique de renvoi a été adoptée par le Code à propos de chaque instrument international contenant des règles de conflit de lois de caractère universel, par exemple en matière d'accidents de la circulation routière (article 99 du Code, § 2, 5°).

Ainsi, le praticien aura à appliquer le règlement pour tout litige entrant dans le domaine matériel de celui-ci, tandis qu'il continuera d'appliquer les articles 99 à 108 du Code aux obligations non contractuelles dérivant d'un fait dommageable ou d'un quasi-contrat qui sont exclues de ce domaine.

Cette méthode de renvoi diffère certes de celle adoptée en matière de contrats (article 98 du Code, § 1er, alinéa 2), comme en matière de forme des dispositions

testamenten (artikel 83, tweede lid, WIPR). Voor die onderwerpen heeft de wetgever er de voorkeur aan gegeven het materiële toepassingsgebied van het internationale instrument uit te breiden door toevoeging van de aangelegenheden die als overeenkomst of testament worden gekwalificeerd, hoewel ze uitgesloten worden van het toepassingsgebied van het instrument als gevolg van de internationale onderhandelingen. Door de uitbreiding moesten geen specifieke verwijzingsregels worden gecreëerd voor de uitgesloten onderwerpen waarvoor in het vroegere recht geen afzonderlijke wettelijke bepalingen golden. Voor de niet-contractuele verbintenissen is dat niet zo. Op het tijdstip van de tenuitvoerlegging van de verordening bevatte het Belgisch internationaal privaatrecht immers al wettelijke verwijzingsregels voor de uitgesloten onderwerpen, zodat geen leemte moet worden aangevuld.

Mevrouw Mia De Schampelaere (CD&V) stipt aan dat het Wetboek van internationaal privaatrecht enkel wordt aangepast betreffende de niet-contractuele verbintenissen. Zij vestigt de aandacht van de leden evenwel op het bestaan van de Verordening (EG) Nr. 593/2008 van het Europees Parlement en de Raad van 17 juni 2008 inzake het recht dat van toepassing is op verbintenissen uit overeenkomsten (Rome I).

Anticiperend op de vraag waarom het Wetboek niet wordt aangepast ten aanzien van de contractuele verbintenissen verwijst het lid naar artikel 24 van deze verordening dat de verhouding tot het Verdrag van Rome bepaalt. Overeenkomstig artikel 24, punt 1, vervangt deze verordening het Verdrag van Rome in de lidstaten, uitgezonderd ten aanzien van de grondgebieden van de lidstaten die onder de territoriale werkingssfeer van dat verdrag vallen en waarop deze verordening niet van toepassing is overeenkomstig artikel 299 van het Verdrag.

Artikel 24, punt 2, van de verordening verduidelijkt verder: "Voor zover deze verordening in de plaats komt van het Verdrag van Rome, geldt elke verwijzing naar dat verdrag als een verwijzing naar deze verordening".

Een wijziging van het Wetboek van internationaal privaatrecht ten aanzien van de contractuele verbintenissen is in het licht van deze bepaling aldus niet noodzakelijk. Bovendien kan een wijziging niet louter de vervanging van de benaming (Verdrag naar Verordening) inhouden, gelet op het behoud van het Verdrag van Rome in de verhouding tot die lidstaten waarop deze verordening niet van toepassing is.

*
* * *

Het artikel wordt ongewijzigd aangenomen met 10 stemmen en 2 onthoudingen.

testamentaires (article 83 du Code, alinéa 2). Pour ces matières, le législateur a préféré étendre le domaine matériel de l'instrument international en y joignant des questions obéissant à la qualification contractuelle ou testamentaire tout en ayant été exclues du domaine de l'instrument suite aux négociations internationales. Cette extension a permis de ne pas avoir à créer des règles de conflit de lois propres aux matières exclues, qui n'obéissaient pas, dans le droit antérieur, à des dispositions légales particulières. La matière des obligations non contractuelles ne présente pas la même caractéristique. En effet, au moment de la mise en application du règlement, le droit international privé belge comportait déjà des règles de conflit de lois pour les matières exclues, de sorte qu'il ne sera pas nécessaire de combler une lacune.

Mme Mia De Schampelaere (CD&V) souligne que l'adaptation du Code de droit international privé porte uniquement sur les obligations non contractuelles. Elle attire toutefois l'attention des membres sur l'existence du Règlement (CE) n° 593/2008 du Parlement européen et du Conseil du 17 juin 2008 sur la loi applicable aux obligations contractuelles (Rome I)

Anticipant la question de savoir pourquoi le Code n'est pas adapté sur le plan des obligations contractuelles, la membre renvoie à l'article 24 du Règlement susvisé, qui définit la relation avec la Convention de Rome. Conformément à l'article 24, point 1, ce Règlement remplace, entre les États membres, la convention de Rome, sauf en ce qui concerne les territoires des États membres qui entrent dans le champ d'application territorial de cette convention et qui sont exclus du présent règlement en vertu de l'article 299 du traité.

L'article 24, point 2, du même Règlement précise en outre: "Dans la mesure où le présent règlement remplace entre les États membres les dispositions de la convention de Rome, toute référence faite à celle-ci s'entend comme faite au présent règlement".

À la lumière de cette disposition, il n'est donc pas nécessaire de modifier le Code de droit international privé en ce qui concerne les obligations contractuelles. Du reste, une modification ne peut consister uniquement dans le remplacement de la dénomination (Règlement au lieu de Convention), eu égard au maintien de la Convention de Rome dans la relation avec les États membres auxquels ce Règlement ne s'applique pas.

*
* * *

L'article est adopté, sans modification, par 10 voix et 2 abstentions.

Art. 17

Dit artikel wijzigt artikel 99 van de wet van 16 juli 2004.

De heer Stefaan Van Hecke (Ecolo-Groen!) stipt aan dat het artikel onvolledig is. Het stipuleert dat de eiser een keuze heeft doch het maakt slechts gewag van één mogelijkheid.

De vertegenwoordiger van de minister legt uit dat dit het probleem betreft van een benadeelde die een burgerrechtelijke vordering tot schadevergoeding wenst in te stellen wegens laster en eerroof bijvoorbeeld door de pers. In de veronderstelling dat bijvoorbeeld een krantenartikel werd verspreid vanuit Frankrijk (= de schadelijke handeling) en lasterlijk is voor een in België verblijvende persoon (= schade), laat dit artikel de benadeelde toe om de toepassing te vragen van ofwel het Franse recht, ofwel het Nederlandse recht.

Mevrouw Sonja Becq (CD&V), voorzitter van de commissie voor de Justitie, meent dat de tekst redactioneel verbeterd dient te worden.

*
* *

Het artikel wordt ongewijzigd aangenomen met 11 stemmen en 1 onthouding.

Afdeling III*Afstamming*

Art. 18

Dit artikel wijzigt artikel 25 van de wet van 1 juli 2006.

De minister van Justitie preciseert dat artikel 319bis van het Burgerlijk Wetboek betrekking heeft op de erkenning door een gehuwde man van een kind verwekt bij een andere vrouw dan zijn echtgenote.

Een “eenvoudige” kennisgeving van de erkenning, die werd ingevoerd bij de wet van 1 juli 2006, is in de plaats gekomen van de procedure tot homologatie van de erkenning. Teneinde een oplossing aan te reiken voor de problemen die in de praktijk worden veroorzaakt door een aantal parketten en rechtbanken, wordt een overgangsbepaling ingevoegd, die onmiddellijke uitwerking verleent aan artikel 319bis van het Burgerlijk Wetboek in verband met de vaststelling van de afstamming en de gevolgen ervan (bijvoorbeeld wat de naam betreft).

Art. 17

Cet article modifie l'article 99 de la loi du 16 juillet 2004.

M. Stefaan Van Hecke (Ecolo-Groen!) souligne que l'article est incomplet. Il stipule que le demandeur a le choix mais ne mentionne qu'une seule possibilité.

La représentante du ministre explique que l'article concerne le problème d'une personne lésée qui souhaite introduire une action civile en dommages et intérêts pour calomnie et diffamation, par exemple par la presse. Dans l'hypothèse où, par exemple, un article de presse a été diffusé depuis la France (= le fait génératrice) et est calomnieux pour une personne résidant en Belgique (=le dommage), cet article permet à la personne lésée de demander l'application soit du droit français, soit du droit néerlandais.

Mme Sonja Becq (CD&V), présidente de la commission de la Justice, estime que le texte doit être amélioré sur le plan rédactionnel.

*
* *

L'article est adopté sans modification par 11 voix et une abstention.

Section III*Filiation*

Art. 18

Cet article modifie l'article 25 de la loi du 1er juillet 2006.

Le ministre de la Justice précise que l'article 319bis du Code Civil porte sur la reconnaissance par un homme marié d'un enfant conçu par une femme autre que son épouse.

Une “simple” notification de reconnaissance, introduite par la loi du 1er juillet 2006 a remplacé la procédure d'homologation de la reconnaissance. Afin de mettre fin aux problèmes soulevés par la pratique d'un certain nombre de parquets et de tribunaux, une disposition transitoire est insérée, qui accorde un effet immédiat à l'article 319bis du Code Civil relatives à l'établissement de la filiation et aux effets de celle-ci (par ex: le nom).

Bovendien worden, ter wille van de rechtszekerheid, de eventuele beslissingen bekrachtigd die de ambtenaren van de burgerlijke stand vóór 1 juli 2007 hebben genomen.

Mevrouw Clotilde Nyssens (cdH) wenst te vernemen waarom de regering niet is ingegaan op de suggestie van de Raad van State, met name om te bepalen dat de erkener ook beschikt over de mogelijkheid om een nieuwe erkenning te doen, indien hij niet wenst over te gaan tot de homologatieprocedure. Op die erkenning is dan de nieuwe wetgeving van toepassing. De Raad van State meent dat als dit inderdaad de bedoeling is van de wetgever, het aangewezen is om dit uitdrukkelijk te bepalen.

De vertegenwoordiger van de minister is van oordeel dat de suggestie van de Raad van State de toepassing van een algemene regel betreft en derhalve overbodig is.

De heer Renaat Landuyt (sp.a) meent dat een rechts-onderhorige wanneer hij dergelijke rechtshandeling gesteld heeft, niet zomaar dezelfde rechtshandeling opnieuw kan stellen. Indien de wetgever meent dat dit wel mogelijk is, dringt de Raad van State aan op de uitdrukkelijke opneming ervan in de ontworpen tekst.

De spreker vestigt de aandacht van de leden erop dat volgens sommige procureurs-generaal de rechtshandelingen gesteld overeenkomstig de vroegere wetgeving, en die op het ogenblik van de inwerkingtreding van de nieuwe wetgeving nog geen homologatie hadden gekomen, dit niet meer behoeften. Deze situatie wordt met voorliggende bepaling gecorrigeerd. Wat evenwel met de subjectieve rechten die de rechts-onderhorigen in de betreffende gerechtelijke arrondissementen verworven hebben? Wat is de waarde van de akten die, gelet op voorgaande interpretatie, zonder homologatie tot stand zijn gekomen?

De vertegenwoordiger van de minister antwoordt dat deze akten geldig zijn.

Mevrouw Carina Van Cauter (Open Vld) benadrukt dat er als er geen kantmelding gebeurd is, de rechten behouden blijven.

De heer Renaat Landuyt (sp.a) acht het daarom aangewezen om te benadrukken dat dit artikel geen interpretatieve wet doch een echte wetswijziging betreft. Aldus zullen in de betreffende gerechtelijke arrondissementen de erkenningen, die plaatsgevonden hebben onder de vroegere wetgeving, en die zonder homologatie werden overgeschreven, geldig blijven.

En outre, sont confirmées, par souci de sécurité juridique, les éventuelles décisions des officiers de l'état civil prises depuis le 1er juillet 2007.

Mme Clotilde Nyssens (cdH) souhaite savoir pourquoi le gouvernement n'a pas donné suite à la suggestion formulée par le Conseil d'État, à savoir de prévoir que le déclarant a aussi la possibilité de faire une nouvelle reconnaissance s'il ne souhaite pas avoir recours à la procédure d'homologation. Pour cette nouvelle reconnaissance, la nouvelle législation est, dans ce cas aussi, d'application. Le Conseil d'État considère que si c'est effectivement l'intention du législateur, il s'indique de le traduire expressément dans une disposition.

Le représentant du ministre considère que la suggestion du Conseil d'État concerne l'application d'une règle générale et est, par conséquent, superflue.

M. Renaat Landuyt (sp.a) considère qu'un justiciable, lorsqu'il accomplit un acte juridique de ce type, ne peut pas purement et simplement l'accomplir une nouvelle fois. Si le législateur estime que c'est bel et bien possible, le Conseil d'État insiste pour que ce soit expressément indiqué dans le texte en projet.

L'intervenant attire l'attention des membres sur le fait que, selon certains procureurs généraux, les actes juridiques qui ont été accomplis conformément à la législation antérieure et qui, au moment de l'entrée en vigueur de la nouvelle législation, n'avaient pas encore été homologués, ne nécessitaient plus cette homologation. Cette situation est corrigée par la disposition à l'examen. Qu'en est-il cependant des droits subjectifs que les justiciables ont acquis dans les arrondissements judiciaires en question? Quelle est la valeur des actes qui, vu l'interprétation précitée, ont été établis sans homologation?

Le représentant du ministre répond que ces actes sont valables.

Mme Carina Van Cauter (Open Vld) souligne que s'il n'y a pas eu de mention en marge, les droits sont maintenus.

M. Renaat Landuyt (sp.a) considère dès lors qu'il s'indique de souligner que cet article n'est pas une loi interprétative mais constitue une vraie modification de la loi. Ainsi, les reconnaissances qui ont eu lieu dans les arrondissements judiciaires concernés en vertu de l'ancienne législation et qui ont été transcrits sans homologation, resteront valables.

Teneinde tegemoet te komen aan de bemerking van de Raad van State dient *mevrouw Mia De Schamphealaere (CD&V) c.s.* amendement nr. 14 in. *Mevrouw Clotilde Nyssens (cdH)* verduidelijkt dat het amendement voorziet in de uitdrukkelijke opneming in de wet van de mogelijkheid die de erkener heeft om te opteren voor een nieuwe erkenning indien hij niet wenst over te gaan tot de homologatieprocedure. Deze mogelijkheid bestaat aangezien de eerste erkenning niet gehomologeerd werd, waardoor deze erkenning niet definitief is geworden en geen rechtsgevolgen kan sorteren, hetgeen neerkomt op de afwezigheid van een erkenning. (DOC 52 2164/004)

*
* *

Amendement nr. 14 wordt aangenomen met 10 stemmen en 2 onthoudingen.

Het aldus geamendeerde artikel wordt aangenomen met 10 stemmen en 2 onthoudingen.

Art. 19

Dit artikel bekraftigt, met het oog op de rechtszekerheid de eventuele beslissingen van ambtenaren van de burgerlijke stand die hebben plaats gehad sinds 1 juli 2007.

Verwijzend naar de besprekking van artikel 18 dient *mevrouw Mia De Schamphealaere (CD&V) c.s.* amendement nr. 15 in. Het is immers mogelijk dat er sinds de inwerkingtreding van de wet van 1 juli 2006 vonnissen zijn uitgesproken die geoordeeld hebben dat er geen homologatie meer mogelijk of nodig was gelet op de inwerkingtreding van de nieuwe wet. Het is niet uitgesloten dat er gevallen zijn waarin deze vonnissen niet werden of konden worden ingeschreven in de rand van de akte van erkenning of geboorte. Het amendement strekt ertoe te bepalen dat deze erkenningen definitief blijven. (DOC 52 2161/004)

*
* *

Amendement nr. 15 wordt aangenomen met 11 stemmen en 1 onthouding.

Het aldus geamendeerde artikel wordt aangenomen met 11 stemmen en 1 onthouding.

Afin de répondre à l'observation du Conseil d'État, *Mme Mia De Schamphealaere (CD&V) et consorts* présentent l'amendement n° 14. *Mme Clotilde Nyssens (cdH)* précise que l'amendement prévoit d'inscrire expressément dans la loi la possibilité qu'a le déclarant d'opter pour une nouvelle reconnaissance, s'il ne souhaite pas avoir recours à la procédure d'homologation. Cette possibilité existe, étant donné que la première reconnaissance n'a pas été homologuée, de sorte que cette reconnaissance n'est pas devenue définitive et ne peut sortir des conséquences juridiques, ce qui revient à une absence de reconnaissance. (DOC 52 2161/004)

*
* *

L'amendement n° 14 est adopté par 10 voix et 2 abstentions.

L'article, ainsi modifié, est adopté par 10 voix et 2 abstentions.

Art. 19

Cet article confirme, par souci de sécurité juridique, les éventuelles décisions des officiers de l'état civil prises depuis le 1er juillet 2007.

Renvoyant à la discussion de l'article 18, *Mme Mia De Schamphealaere (CD&V) et consorts* présentent l'amendement n° 15. Il se peut en effet que, depuis l'entrée en vigueur de la loi du 1er juillet 2006, des jugements ont été prononcés qui ont jugé qu'une homologation n'était plus possible ou nécessaire suite à l'entrée en vigueur de la nouvelle loi. Il n'est pas exclu qu'il existe des cas où ces jugements n'ont pas été ou n'ont pas pu être inscrits en marge de l'acte de reconnaissance ou de naissance. L'amendement tend à prévoir que ces reconnaissances restent définitives. (DOC 52 2161/004)

*
* *

L'amendement n° 15 est adopté par 11 voix et une abstention.

L'article, ainsi amendé, est adopté par 11 voix et une abstention.

HOOFDSTUK 3

Diverse wijzigingen van gerechtelijk recht en handelsrecht**Afdeling 1***Wijzigingen in het Gerechtelijk Wetboek betreffende het deskundigenonderzoek*

Art. 20

De minister legt uit dat het wetsontwerp verschillende bepalingen bevat die tot doel hebben bepaalde problemen op te lossen die zijn opgedoken als gevolg van de inwerkingtreding van de wet van 15 mei 2007 tot wijziging van het Gerechtelijk Wetboek betreffende het deskundigenonderzoek en tot herstel van artikel 509^{quater} van het Strafwetboek.

Zo zijn de artikelen 20 tot 38 in de eerste plaats "herstelbepalingen", die ertoe strekken technische verbeteringen aan te reiken die geacht zijn het goede verloop van het deskundigenonderzoek te bevorderen.

— Partijen kunnen, zoals in het verleden, opnieuw in overleg een deskundige voordragen. De rechter kan van die keuze afwijken, weliswaar bij een met reden omklede beslissing.

— Teneinde aan de onduidelijkheid tegen welke beslissingen er inzake het deskundigenonderzoek rechtsmiddelen kunnen aangewend worden, te verhelpen en om het verloop van het deskundigenonderzoek te optimaliseren, worden de beslissingen tot regeling van het verloop van de procedure van het deskundigenonderzoek, niet meer vatbaar voor verzet of hoger beroep.

Uitzonderingen daarop zijn de beslissing tot wraking/vervanging van de deskundige, tot bepaling van de consignatie van het voorschot op kosten en ereloon en de beslissing tot begroting daarvan. Deze uitzonderingen zijn uitvoerbaar bij voorraad en worden uitgesloten van de devolutieve werking van het hoger beroep.

— In het artikel betreffende de wraking van de deskundige wordt een loutere verduidelijking en een aanpassing aan de voormalde rechtsmiddelen-wijziging doorgevoerd.

— De installatievergadering in de huidige wetgeving wordt vaak als nutteloos ervaren aangezien deze enkel niet wordt georganiseerd indien de partijen daarmee instemmen, wordt nu enkel mogelijk indien de rechter het noodzakelijk acht of alle partijen het gevraagd hebben.

CHAPITRE 3

Modifications diverses de droit judiciaire et de droit commercial**Section 1ère***Modifications du Code judiciaire concernant l'expertise judiciaire*

Art. 20

Le ministre explique que le projet contient diverses dispositions qui ont pour objet de remédier à certains problèmes mis en lumière suite à l'entrée en vigueur de la loi du 15 mai 2007 modifiant le Code judiciaire en ce qui concerne l'expertise et rétablissant l'article 509^{quater} du Code pénal.

Les articles 20 à 38 constituent ainsi, avant tout, des dispositions "réparatrices", qui tendent à apporter des améliorations techniques susceptibles de favoriser le bon déroulement de la procédure d'expertise.

— Comme par le passé, les parties peuvent à nouveau proposer un expert de commun accord. Le juge peut déroger à ce choix, certes, mais par une décision motivée.

— Afin de mettre fin à la confusion s'agissant de la question de savoir quelles décisions concernant l'expertise judiciaire sont susceptibles de voies de recours et afin d'optimiser le déroulement de l'expertise judiciaire, les décisions réglant le déroulement de la procédure d'expertise ne sont plus susceptibles ni d'opposition ni d'appel.

Font exception la décision de récusation/remplacement de l'expert, de fixation de la consignation de la provision sur frais et honoraires et la décision de leur taxation. Ces exceptions sont exécutoires par provision et sont exclues de l'effet dévolutif de l'appel.

— Dans l'article relatif à la récusation de l'expert, une simple précision est apportée et l'article est adapté en fonction de la modification précitée concernant les voies de recours.

— Souvent ressentie comme inutile dans la législation actuelle, étant donné qu'il n'y est renoncé qu'avec l'accord des parties, la réunion d'installation n'est désormais prévue que si le juge l'estime nécessaire ou si toutes les parties en ont fait la demande.

Er wordt explicet bepaald dat de installatievergadering ook ter plaatse kan doorgaan (niet alleen in raadkamer). Dit vergroot gebeurlijk het nut van de installatievergadering.

De aanwezigheid van de deskundige op de installatievergadering wordt vereist, tenzij de rechter oordeelt dat een telefonisch of ander telecommunicatiecontact volstaat. In het geval van een niet toegestane afwezigheid wordt zijn vervanging mogelijk en wordt een nieuwe installatievergadering georganiseerd.

— De inwerkinstelling van het onderzoek verliest haar automatische karakter (niet steeds gewenst, bv. onderhandelingen) door aan partijen de mogelijkheid te geven tot opschorting van de kennisgeving van de beslissing tot deskundigenonderzoek. Op elk ogenblik kan de deskundige evenwel door een partij geactiveerd worden door een verzoek tot kennisgeving.

— Na de weigering door een deskundige van zijn opdracht, kunnen partijen hun opmerkingen formuleren en wijst de rechter eenvoudigweg een andere deskundige aan zonder de procedure van vervanging te volgen. (De bepaling van kennisgeving ter zake werd eveneens aangepast.)

— Indien er geen installatievergadering wordt bepaald, wordt de termijn (na de kennisgeving van de beslissing tot deskundigenonderzoek of consignatie) voor de deskundige om de datum van de aanvang van de werkzaamheden te bepalen, verlengd van 8 naar 15 dagen. 8 dagen werd als te kort ervaren.

— Indien er geen installatievergadering plaatsvindt, worden bepaalde vermeldingen (noodzaak technische raadgevers, raming kostprijs, termijn neerlegging eindverslag) in de beslissing tot deskundigenonderzoek verplicht opgenomen (nu optioneel).

— Partijen dienen hun stukken 8 dagen (inkorting door de rechter mogelijk) voor de installatievergadering aan de deskundige te overhandigen teneinde het nut van deze vergadering te vergroten.

— De procedure van het verzoek tot verlenging van de termijn voor de neerlegging van het eindverslag wordt verder uitgewerkt. Partijen kunnen hun opmerkingen formuleren en de rechter beslist of ze gehoord worden.

— Er wordt explicet bepaald dat een verzoening door de deskundige schriftelijk wordt vastgesteld.

Il est précisé explicitement que la réunion d'installation peut également avoir lieu sur place (et pas seulement en chambre du conseil). Le cas échéant, l'utilité de la réunion d'installation s'en verra accrue.

La présence de l'expert est requise à la réunion d'installation, à moins que le juge n'estime suffisant qu'il puisse être contacté par téléphone ou par un autre moyen de télécommunication. En cas d'absence non autorisée de l'expert, celui-ci peut être remplacé et une nouvelle réunion d'installation est organisée.

— La mise en œuvre de l'expertise perd son caractère automatique (pas toujours souhaitable, par exemple en cas de négociations) du fait que l'on donne aux parties la possibilité de demander la suspension de la notification de la décision d'expertise. À tout moment, l'expertise peut néanmoins être activée par une partie par une simple demande de notification.

— Lorsqu'un expert refuse la mission, les parties peuvent formuler leurs observations et le juge désigne simplement un autre expert, sans suivre la procédure de remplacement (la disposition relative à la notification à cet égard est également adaptée).

— Si aucune réunion d'installation n'est fixée, le délai (après la notification de la décision ordonnant l'expertise ou la consignation) accordé à l'expert pour fixer la date de début des travaux est porté de 8 à 15 jours. Le délai de 8 jours s'est avéré trop court.

— Si aucune réunion d'installation n'a lieu, certaines mentions (nécessité de faire appel à des conseillers techniques, estimation du coût, délai de dépôt du rapport final) sont obligatoirement mentionnées dans la décision ordonnant l'expertise (actuellement, ces mentions sont optionnelles).

— Les parties sont tenues de transmettre leurs pièces à l'expert huit jours (le juge peut raccourcir ce délai) avant la réunion d'installation en vue d'accroître l'utilité de cette réunion.

— La procédure de demande de prolongation du délai imparti pour le dépôt du rapport final est développée plus avant. Les parties peuvent formuler leurs observations et le juge décide si elles doivent être entendues.

— Il est explicitement prévu que l'expert constate par écrit une conciliation éventuelle.

— Na een verzoening en bij de neerlegging van het definitief verslag moet de deskundige geen stukken en nota's meer ter griffie neerleggen. Deze worden rechtstreeks aan de partijen terug overgemaakt.

— Bij een gezamenlijk verzoek tot vervanging van de deskundige is de behandeling in raadkamer niet meer vereist. Het horen van, het aanwezig zijn van deskundigen bij een onderzoeksmaatregel, het mondeling verslag doen ter zitting en het horen van technische raadgevers wordt beter uitgewerkt.

— Teneinde eventuele toekomstige problemen inzake de consignatie van het voorschot op kosten en ereloon op te vangen, kan de Koning (besluit in Ministerraad), mocht dit nodig blijken, de modaliteiten van de consignatie bepalen.

— Bij de vrijgegeven bedragen van het voorschot dient de rechter explicet te bepalen of ze BTW omvatten. De deskundige is verantwoordelijk voor het ter zake inlichten van de rechter.

— Voortaan geeft de meest gerede partij in plaats van de griffie of kredietinstelling kennis van de consignatie.

— De doorstorting door een kredietinstelling van het vrijgegeven deel van het geconsigneerde voorschot werd vergeten in de wet en wordt nu ingeschreven (art. 35).

— Bij een niet-consignatie kan de rechter een bevel tot tenuitvoerlegging geven.

— Bij een niet-consignatie kan de deskundige de vervulling van zijn opdracht uitstellen.

— Een mogelijke stilzwijgende instemming met de staat van kosten en ereloon wordt opgenomen teneinde de vele taxaties te vermijden.

— De oude criteria ter begroting van het ereloon worden opnieuw ingevoerd.

— De gangbare praktijk van de voorlegging door de deskundige van de begroting van kosten en ereloon aan de kredietinstelling ter uit- of terugbetaling, wordt in de wet ingeschreven.

De heer Stefaan Van Hecke (Ecolo-Groen!) wenst te vernemen of de bepalingen onder hoofdstuk 3 het voorwerp van overleg met de betrokken actoren hebben uitgemaakt.

— Après une conciliation et lors du dépôt du rapport définitif, l'expert ne doit plus déposer de pièces ni de notes au greffe. Celles-ci sont directement restituées aux parties.

— En cas de demande conjointe de remplacement de l'expert, l'examen en chambre du conseil n'est plus requis. La procédure relative à l'audition d'experts, à leur présence en cas de mesure d'instruction, au rapport oral à l'audience et à l'audition de conseillers techniques est améliorée.

En vue de résoudre les problèmes qui pourraient éventuellement se poser dans le futur en ce qui concerne la consignation de la provision pour frais et honoraires, le Roi est habilité (arrêté pris en Conseil des ministres), si cela devait s'avérer nécessaire, à fixer les modalités de la consignation.

— En ce qui concerne les montants libérés de la provision, le juge doit déterminer explicitement s'ils englobent la TVA. Il incombe à l'expert d'informer le juge en la matière.

— C'est dorénavant la partie la plus diligente, au lieu du greffe ou de l'établissement de crédit, qui informe de la consignation.

— Le versement par un établissement de crédit de la part libérée de la provision consignée a été oublié dans la loi et y est désormais inscrit (art. 35).

— S'il n'est pas procédé à la consignation, le juge peut délivrer titre exécutoire.

— S'il n'est pas procédé à la consignation, l'expert peut suspendre l'exécution de sa mission.

— La possibilité d'un assentiment tacite à l'état de frais et honoraires est reprise afin d'éviter les nombreuses taxations.

— Les anciens critères de taxation des honoraires sont réintroduits.

— La pratique habituelle de la présentation, par l'expert, de la taxation des frais et honoraires à l'établissement de crédit en vue de leur paiement ou remboursement, est inscrite dans la loi.

M. Stefaan Van Hecke (Ecolo-Groen!) demande si les dispositions du chapitre 3 ont fait l'objet d'une concertation avec les acteurs concernés.

De vertegenwoordiger van de minister bevestigt dit. Deze bepalingen werden niet in een werkgroep besproken doch zijn tot stand gekomen na raadpleging van de Orde van Vlaamse Balies, de *Ordre des barreaux francophones et germanophone* en het College van de Procureurs-generaal. Er werd eveneens rekening gehouden met de diverse bemerkingen van de Hoge Raad voor de Justitie, FEBEX en met de ter zake geldende rechtsleer.

Mevrouw Carina Van Cauter (*Open Vld*) dient *amendement nr. 16* in (DOC 52 2161/004) dat artikel 962 beoogt aan te vullen met een nieuw lid dat als volgt luidt: "Behoudens overeenstemming tussen de partijen, geven de deskundigen alleen advies over de in het vonnis bepaalde punten."

Voor de laatste wetswijziging was deze bepaling opgenomen in de wet. Dit liet toe dat partijen in onderling overleg aan de deskundige konden vragen om bijkomende vragen te beantwoorden. Momenteel is dat niet meer mogelijk en moeten de partijen zich tot de rechter wenden voor een uitbreiding van de opdracht van de deskundige, wat soms noodloos tijdsverlies met zich meebrengt. Als partijen het onderling eens zijn, moet het mogelijk zijn aan de deskundige te vragen ook andere dan de in het vonnis opgenomen punten te onderzoeken.

De minister antwoordt dat de bepaling die mevrouw Van Cauter voorstelt ook beperkend kan uitgelegd worden, in de zin dat de deskundigen zich te houden hebben aan de "punten" die in het vonnis bepaald zijn en dat zij dat niet ruim mogen interpreteren. De vrijheid van de deskundigen kan door de voorgestelde aanvulling beknot worden. De deskundige mag zijn opdracht niet te letterlijk opnemen.

Mevrouw Carina Van Cauter (*Open Vld*) begrijpt de bekommernis van de minister en stelt voor om het woord "punten" te vervangen door het woord "opdracht", dat een ruime interpretatie mogelijk maakt.

Hetzelfde lid dient *amendement nr. 17* in dat in het voorgestelde artikel 962, tweede lid, het woord "mag" vervangt door het woord "kan" (DOC 52 2161/004).

In de voorgestelde tekst staat nu dat de rechter de deskundigen *kan* aanwijzen waarover partijen het eens zijn en dat hij van de keuze van partijen slechts *mag* afwijken bij een met redenen omklede beslissing; er bestaat een zekere contradictie tussen "kan" en "mag".

Le représentant du ministre confirme qu'il y a eu concertation. Ces dispositions n'ont pas été examinées au sein d'un groupe de travail mais ont été élaborées après consultation de l'*Ordre des barreaux franco-phones et germanophone*, de l'*Orde van Vlaamse Balies* et du Collège des procureurs généraux. Il a également été tenu compte des diverses remarques du Conseil supérieur de la justice, de FEBEX et de la doctrine en la matière.

Mme Carina Van Cauter (*Open Vld*) présente un *amendement n° 16* (DOC 52 2161/004) qui tend à compléter l'article 962 par un nouvel alinéa rédigé comme suit: "Sauf accord des parties, les experts ne donnent leur avis que sur les points prévus par le jugement."

Cette disposition figurait dans la loi avant la précédente modification de la loi. Cela permettait aux parties de demander de commun accord à l'expert de répondre aussi à d'autres questions. À l'heure actuelle, cela n'est plus possible et les parties doivent s'adresser au juge pour obtenir une extension de la mission de l'expert, ce qui entraîne parfois inutilement une perte de temps. Si les parties sont d'accord entre elles, il doit être possible de demander à l'expert d'examiner aussi d'autres points que ceux figurant dans le jugement.

Le ministre répond que la disposition proposée par Mme Van Cauter peut également s'entendre de façon restrictive, dans le sens où les experts doivent s'en tenir aux "points" prévus par le jugement et qu'ils ne peuvent l'interpréter de façon extensive. L'ajout proposé peut entraver la liberté des experts. L'expert ne peut pas prendre sa mission trop à la lettre.

Mme Carina Van Cauter (*Open Vld*) comprend la préoccupation du ministre et propose de remplacer les mots "les points" par les mots "la mission", qui permet une interprétation large.

Le même membre présente un autre *amendement n° 17* (DOC 52 2161/004) qui tend à remplacer dans le texte néerlandais de l'article 962 proposé, deuxième phrase, le mot "mag" par le mot "kan".

Le texte néerlandais proposé prévoit actuellement que *de rechter kan de deskundigen aanwijzen waarover partijen het eens zijn en dat hij van de keuze van de partijen slechts mag afwijken bij een met redenen omklede beslissing*; il existe une certaine contradiction entre "kan" et "mag".

De minister stemt met dit amendement in.

Mevrouw Carina Van Cauter (Open Vld) dient op het amendement nr. 16, het subamendement nr. 38 in dat ertoe strekt om het woord “punten” te vervangen door het woord “opdracht”. (DOC 52 2161/004)

*
* * *

Subamendement nr. 38, amendementen nrs 16 en 17 en het aldus gewijzigde artikel worden achtereenvolgens en eenparig aangenomen.

Art. 21

Het nieuwe artikel 963 heeft onder meer tot doel een einde te maken aan de huidige onduidelijkheid tegen welke beslissingen inzake het deskundigenonderzoek rechtsmiddelen kunnen aangewend worden.

Mevrouw Valérie Déom (PS) dient amendement nr. 18 in (DOC 52 2161/004) dat een taalcorrectie voorstelt.

*
* * *

Amendement nr. 18 en het aldus gewijzigde artikel worden achtereenvolgens en eenparig aangenomen.

Art. 22

De heer Raf Terwingen (CD&V) dient amendement nr. 37 in (DOC 52 2161/004). Het strekt ertoe de rechter, in het geval een deskundige gewraakt werd, in de mogelijkheid te stellen af te wijken van de keuze van de partijen voor een nieuwe deskundige. Het amendement bepaalt wel dat de rechter slechts van de keuze van de partijen mag afwijken bij een met redenen omklede beslissing.

*
* * *

Amendement nr. 37 en het aldus gewijzigde artikel 22 worden achtereenvolgens en eenparig aangenomen.

Art. 23

Dit artikel wijzigt artikel 972 van het Gerechtelijk Wetboek.

Er worden meerdere amendementen op ingediend.

Le ministre marque son accord sur cet amendement.

Mme Carina Van Cauter (Open Vld) présente le sous-amendement n° 38 à l'amendement n° 16, qui tend à remplacer les mots “les points prévus” par les mots “la mission prévue”. (DOC 52 2161/004)

*
* * *

Le sous-amendement n° 38, les amendements n°s 16 et 17 et l'article, ainsi modifié, sont successivement adoptés à l'unanimité.

Art. 21

Le nouvel article 963 a, entre autres, pour objectif de mettre fin à la confusion existante s'agissant de la question de savoir quelles décisions concernant l'expertise judiciaire sont susceptibles de voies de recours.

Mme Valérie Déom (PS) présente l'amendement n° 18 (DOC 52 2161/004) tendant à apporter une correction linguistique.

*
* * *

L'amendement n° 18 et l'article, ainsi modifié, sont successivement adoptés à l'unanimité.

Art. 22

M. Raf Terwingen (CD&V) présente l'amendement n° 37 (DOC 52 2161/004). Cet amendement tend à permettre au juge de déroger au choix des parties en faveur d'un nouvel expert lorsqu'un expert a été récusé. Cet amendement dispose toutefois que le juge ne peut déroger au choix des parties que par une décision motivée.

*
* * *

L'amendement n° 37 et l'article 22, ainsi modifié, sont successivement adoptés à l'unanimité.

Art. 23

Cet article modifie l'article 972 du Code judiciaire.

Plusieurs amendements sont présentés.

Een eerste amendement van *mevrouw Valérie Déom (PS) c.s.* heeft betrekking op de beslissingen die na afloop van de installatievergadering genomen worden. Deze moeten bepalen of een provisie dient betaald te worden en welke partij daar moet voor instaan.

De spreker onderstreept dat hierover steeds duidelijkheid moet zijn, ook wanneer er geen installatievergadering plaatsheeft, wat meestal het geval zal zijn (*amendement nr. 19, DOC 52 2161/004*).

Amendement nr. 20 van mevrouw Valérie Déom (PS) stelt meerdere wijzigingen voor:

In 2°, in de voorgestelde § 2, de volgende wijzigingen aanbrengen:

A) in het eerste lid, de woorden “verschijnende” invoegen tussen de woorden “alle” en de woorden “partijen het hebben gevraagd”;

B) in het derde lid, de woorden “, tenzij de rechter bepaalt dat ze ter plaatse doorgaat” vervangen door de woorden “of in enige andere plaats die de rechter naar gelang van de aard van het geschil aanwijst”.

De indienster verduidelijkt dat ook de verschijnende partijen een installatievergadering kunnen vragen. Verder meent ze dat het wetsontwerp in zijn formulering te beperkend is als het gaat over de plaats waar de installatievergadering plaatsheeft. Men moet die uitbreiden door de magistraat toe te staan elke plaats van zijn keuze aan te wijzen naar gelang van de aard van het geschil.

De heer Raf Terwingen (CD&V) stelt voor dat de kennisgeving van de weigering van de opdracht door de deskundige op een meer soepele wijze zou verlopen. Het ontwerp bepaalt dat deze kennisgeving aan partijen bij aangetekende brief gebeurt en bij gewone brief aan de rechter en de raadslieden. De spreker verwijst naar de praktijk waarbij de rechters de kennisgeving bij aangetekende brief voorbehouden aan de partijen die verstek laten gaan. De meeste advocaten hebben immers een fax of een elektronisch adres. Bovendien zijn zij verplicht om hun opdrachtgevers op de hoogte te houden. Het amendement houdt rekening met de moderne communicatiemiddelen en vermijdt kostelijke verplichtingen voor de deskundigen (*amendement nr. 39, punt A, DOC 52 2161/004*).

De spreker suggereert ook dat de opdracht die na de installatievergadering wordt vastgesteld, slechts kan aangepast worden ingeval de partijen het daarmee eens zijn. Het zou niet goed zijn dat een alleenzetelend rechter, als gevolg van de installatievergadering, eigenmachtig wijzigingen kan aanbrengen aan de opdracht die vaak tot stand is gekomen na heel wat juridische

Un premier amendement de *Mme Valérie Déom (PS) et consorts* porte sur les décisions prises à l'issue de la réunion d'installation. Celles-ci doivent indiquer si une provision doit être payée et quelle partie doit s'en charger.

L'intervenante indique que cela doit toujours être clair, même si aucune réunion d'installation n'a lieu, ce qui sera généralement le cas (*amendement n° 19, DOC 52 2161/004*).

L'amendement n° 20 de Mme Valérie Déom (PS) propose plusieurs modifications:

Au 2°, dans le § 2 proposé, apporter les modifications suivantes:

A) à l'alinéa 1er, insérer le mot “comparantes” entre les mots “toutes les parties” et les mots “en font la demande”;

B) à l'alinéa 3, remplacer les mots “sauf si le juge décide qu'elle a lieu sur place” par les mots “ou dans tout autre endroit désigné par le juge en fonction de la nature du litige.”.

L'auteur indique que les parties comparantes peuvent également demander une réunion d'installation. Elle estime en outre que la formulation du projet de loi est trop restrictive quant au lieu de la tenue de la réunion d'installation. Il convient de l'élargir en permettant au magistrat de désigner tout lieu de son choix en fonction de la nature du litige.

M. Raf Terwingen (CD&V) propose que le refus de l'expert d'accomplir la mission puisse être notifié plus souplement. Le projet dispose que l'expert en avise les parties par lettre recommandée à la poste et le juge et les conseils par lettre missive. L'intervenant renvoie à la pratique qui veut que les juges réservent la notification par lettre recommandée aux parties défaillantes. La plupart des avocats ont en effet un fax ou une adresse électronique. De plus, ils sont tenus de tenir leurs commanditaires informés. L'amendement à l'examen entend tenir compte des moyens de communication modernes et éviter des obligations onéreuses à l'expert (*amendement n° 39, point A, DOC 52 2161/004*).

L'intervenant suggère également que la mission arrêtée après la réunion d'installation ne puisse être adaptée que moyennant l'accord des parties. Il serait inopportun qu'un juge siégeant seul puisse, suite à la réunion d'installation, modifier de son propre chef la mission, mission qui est souvent le résultat de nombreuses discussions juridiques et qui a été ordonnée par un autre juge ou

discusses en die door een andere rechter of door een college van drie rechters bevolen werd (*amendement nr. 39 punt B, DOC 52 2161/004*).

De na afloop van de installatievergadering genomen beslissing vermeldt voorts onder 7°: "de termijn waarbinnen de partijen hun opmerkingen kunnen laten gelden aangaande het voorlopig advies van de deskundige."

De heer Terwingen verwijst naar de praktijk in zijn gerechtelijk arrondissement die inhoudt dat de rechter niet alleen de termijn voor de opmerkingen vastlegt maar ook reeds de termijn voor de replieken. Dit is een "goede praktijk" die in de wet zou kunnen overgenomen worden.

De minister stemt in met het voorgestelde amendement nr. 39.

Hij vindt dat de goede praktijk om ook onmiddellijk de termijn voor de replieken vast te leggen navolging kan krijgen maar merkt op dat deze mogelijkheid reeds in de tekst zit. Onder "opmerkingen" kunnen immers zowel opmerkingen als replieken verstaan worden. Hij geeft de voorkeur aan een strakke en duidelijke wettekst boven een tekst waarin alle hypotheses opgenomen zijn.

*
* *

De amendementen nrs. 19, 20 en 39 en het aldus gewijzigde artikel worden achtereenvolgens en eenparig aangenomen.

Art. 24

Dit artikel wijzigt artikel 972bis van het Gerechtelijk Wetboek.

De heer Raf Terwingen (CD&V) c.s. dient amendement nr. 24 in (DOC 52 2161/004). Het amendement bepaalt dat partijen ten behoeve van de deskundige het geïnventariseerd dossier ten minste acht dagen voor de aanvang van de werkzaamheden of voor de installatievergadering overleggen.

De heer Terwingen merkt op dat de deskundige, ook als er geen installatievergadering is, het dossier moet kunnen studeren voor de aanvang van de werkzaamheden. Vandaar dat het goed zou zijn indien het 8 dagen op voorhand wordt overgezonden.

Mevrouw Carina Van Cauter (Open Vld) is het met dit voorstel eens maar stipt aan dat de termijn van 8 dagen een ordettermijn en geen vervaltermijn is. Zij merkt op dat het dossier soms zeer lijvig is (plannen, lastenboeken) en dat het bijgevolg mogelijk moet blijven

par un collège de trois juges (*amendement n° 39, point B, DOC 52 2161/004*).

La décision prise à l'issue de la réunion d'installation prévoit ensuite au point 7°: "le délai dans lequel les parties pourront faire valoir leurs observations à l'égard de l'avis provisoire de l'expert."

M. Terwingen renvoie à la pratique de son arrondissement judiciaire selon laquelle le juge fixe, outre le délai pour formuler des observations, également le délai de dépôt des répliques. Il s'agit d'une "bonne pratique" qui pourrait être transposée dans la loi.

Le ministre marque son accord sur l'amendement n° 39 proposé.

S'il estime que la bonne pratique consistant à fixer immédiatement le délai de dépôt des répliques peut être suivie, il fait observer que cette possibilité figure déjà dans le texte. En effet, par "observations", l'on peut entendre tant les observations que les répliques. Il préfère un texte de loi à la fois rigoureux et précis plutôt qu'un texte reprenant toutes les hypothèses.

*
* *

Les amendements n°s 19, 20 et 39 et l'article ainsi modifié sont successivement adoptés à l'unanimité.

Art. 24

Cet article modifie l'article 972bis du Code judiciaire.

M. Raf Terwingen (CD&V) et consorts présentent un amendement n° 24 (DOC 52 2161/004). L'amendement prévoit que les parties remettent le dossier inventorié à l'expert huit jours au moins avant le début des travaux ou avant la réunion d'installation.

M. Terwingen fait observer que l'expert doit pouvoir, même en l'absence de réunion d'installation, étudier le dossier avant le début des travaux. C'est pourquoi il serait judicieux que ce dossier lui soit transmis 8 jours à l'avance.

Mme Carina Van Cauter (Open Vld) souscrit à cette proposition mais souligne que le délai de 8 jours est un délai d'ordre et non un délai de prescription. Elle fait observer que le dossier est parfois extrêmement volumineux (plans, cahiers des charges) et qu'il faut

om afspraken te maken omtrent de overzending van die pakken documenten.

Mevrouw Clotilde Nyssens (cdH) meent dat het voorgestelde amendement best weggelaten wordt omdat het de werkzaamheden kan vertragen. Het is immers mogelijk dat er geen installatievergadering is omdat het deskundigenonderzoek zo spoedig mogelijk van start moet gaan. Een termijn van acht dagen kan de zaken alleen maar vertragen.

De minister stemt met deze opmerking in.

De heer Raf Terwingen (CD&V) trekt het amendement in. Hij is het ermee eens dat de wet voor een soepele manier van werken moet zorgen maar merkt niettemin op dat partijen er moeten toe aangezet worden om hun dossier zo spoedig mogelijk over te zenden, ook als er geen installatievergadering is.

Mevrouw Valérie Déom (PS) stelt vast dat het laatste lid van artikel 972bis, § 1, "dat luidt" De rechter kan die termijn inkorten indien de omstandigheden zulks vereisen", dubbel gebruik maakt met artikel 973, § 1, tweede lid.

De minister is het met dit voorstel eens.

Mevrouw Valérie Déom (PS) dient *amendement nr. 40* in (DOC 52 2161/004) dat de teksten in die zin aanpast.

*
* *

Amendement nr. 24 werd ingetrokken. Amendement nr. 40 en het aldus gewijzigde artikel worden achtereenvolgens en eenparig aangenomen.

Art. 25

Over dit artikel worden geen opmerkingen gemaakt. Het wordt eenparig aangenomen.

Art. 26

Deze bepaling wijzigt artikel 974, § 2, en heeft betrekking op een verlenging van de termijn voor de indiening van het eindverslag.

dès lors maintenir la possibilité de prendre des arrangements concernant la transmission de ces masses de documents.

Mme Clotilde Nyssens (cdH) estime qu'il est préférable de ne pas retenir l'amendement proposé dès lors qu'il est susceptible de retarder les travaux. En effet, il peut n'y avoir aucune réunion d'installation étant donné que l'expertise doit débuter le plus rapidement possible. Un délai de huit jours ne peut que retarder les choses.

Le ministre souscrit à cette observation.

M. Raf Terwingen (CD&V) retire l'amendement. S'il convient que la loi doit assurer le déroulement souple des travaux, l'intervenant fait néanmoins observer qu'il faut encourager les parties à transmettre leur dossier le plus rapidement possible, même s'il n'y a pas de réunion d'installation.

Mme Valérie Déom (PS) constate que l'article 972bis, § 1er, dernier alinéa, qui prévoit: "Le juge peut réduire ce délai si les circonstances le justifient", fait double emploi avec l'article 973, § 1er, alinéa 2.

Le ministre partage cet avis.

Mme Valérie Déom (PS) présente *un amendement n° 40* (DOC 52 2161/004) qui tend à adapter les textes en ce sens.

*
* *

L'amendement n° 24 est retiré. L'amendement n° 40 et l'article ainsi modifié sont successivement adoptés à l'unanimité.

Art. 25

Cet article ne donne lieu à aucune observation.

Art. 26

La disposition à l'examen modifie l'article 974, § 2, et concerne la prolongation du délai d'introduction du rapport final.

De tekst bepaalt dat de deskundige zich tot de rechter kan wenden om een verlenging van de termijn te krijgen. In de voorgestelde tekst staat dat hij dit doet bij middel van een gewone brief.

Mevrouw Carina Van Cauter (Open Vld) meent dat de voorgestelde wijziging een bijkomend formalisme invoert. Zou het niet beter zijn om tevens te bepalen dat ook andere communicatiemiddelen, zoals fax en e-mail kunnen gebruikt worden. Het verdient de voorkeur om terug te keren naar de vigerende tekst van de wet, zodat de deskundige zelf kan kiezen van welk communicatiemiddel hij gebruik maakt.

Mevrouw Carina Van Cauter (Open Vld) dient amendement nr. 21 in dat voorgestelde wijziging aanbrengt (DOC 52 2161/004).

Mevrouw Valérie Déom (PS) dient amendement nr. 22 in (DOC 52 2161/004) dat de tekst taalkundig verbetert.

De heer Raf Terwingen (CD&V) vraagt wat er gebeurt als de deskundige niet tijdig vraagt om een verlenging te krijgen en zijn termijn verstreken is.

De medewerker van de minister verwijst naar artikel 974, §, 3 dat deze hypothese regelt:

“§ 3. Bij overschrijding van de vooropgestelde termijn en bij gebreke van tijdig ontvangen verzoek tot verlenging gelast de rechter ambtshalve de oproeping overeenkomstig artikel 973, § 2.”

De minister stemt met beide amendementen in.

*
* * *

De amendementen nrs. 21 en 22 en het aldus gewijzigde artikel worden achtereenvolgens en eenparig aangenomen.

Art. 27

Mevrouw Valérie Déom (PS) stelt voor om de tekst van artikel 976 volledig te vervangen (*amendement nr. 25*, DOC 52 2161/004). De toeozending van het voorlopig advies bij aangetekende brief (eerste wijziging) aan de partijen strekt ertoe voor meer rechtszekerheid te zorgen.

Voor de tijdspanne waarbinnen de partijen hun opmerkingen over het voorlopig advies moeten formuleren, is het wenselijk in de wet een minimumtermijn van 15 da-

Le texte prévoit que l'expert peut s'adresser au juge pour obtenir une prolongation du délai. Le texte proposé précise qu'il le fait par lettre missive.

Mme Carina Van Cauter (Open Vld) estime que la modification proposée introduit un formalisme supplémentaire. Ne serait-il pas préférable de prévoir également que d'autres moyens de communication peuvent être utilisés, comme le fax et le courrier électronique. Il est préférable de revenir au texte légal en vigueur, de manière à ce que l'expert puisse choisir lui-même le moyen de communication qu'il utilise.

Mme Carina Van Cauter (Open Vld) présente l'amendement n° 21 qui apporte la modification proposée (DOC 52 2161/004).

Mme Valérie Déom (PS) présente l'amendement n° 22 (DOC 52 2161/004) qui améliore le texte sur le plan linguistique.

M. Raf Terwingen (CD&V) demande ce qui se passe si l'expert ne demande pas à temps une prolongation et si son délai a expiré.

Le collaborateur du ministre renvoie à l'article 974, § 3, qui règle cette hypothèse:

“§ 3. En cas de dépassement du délai prévu et en l'absence de demande de prolongation avenue dans les délais, le juge ordonne d'office la convocation, conformément à l'article 973, § 2.”

Le ministre approuve les deux amendements.

*
* * *

Les amendements n°s 21 et 22 et l'article, ainsi modifié, sont successivement adoptés à l'unanimité.

Art. 27

Mme Valérie Déom (PS) propose de remplacer entièrement le texte de l'article 976 (*amendement n° 25*, DOC 52 2161/004). L'envoi de l'avis provisoire aux parties par lettre recommandée (première modification) vise à améliorer la sécurité juridique.

En ce qui concerne le délai dans lequel les parties doivent formuler leurs observations sur l'avis provisoire, il est souhaitable d'inscrire dans la loi un délai d'au moins

gen (tweede wijziging) op te nemen om de partijen de gelegenheid te bieden hun technische raadgever of hun advocaat te ontmoeten en op het advies te antwoorden.

Voorts moet uitdrukkelijk worden voorzien in de mogelijkheid om na de indiening van de opmerkingen tot nieuwe verrichtingen over te gaan (derde wijziging).

De heer Raf Terwingen (CD&V) merkt op dat de deskundige, volgens het huidige artikel 976, geen rekening houdt met opmerkingen die hij laattijdig ontvangt. De spreker vindt dat het niet aan de deskundige is om hierover te beslissen. De deskundige zou dit vooraf aan de rechter moeten voorleggen.

De minister merkt op dat de deskundigen zich er nu over beklagen dat het onderzoek reeds over-geformaliseerd is. Hij vindt het niet goed om nog bijkomende regels toe te voegen.

Dezelfde overweging geldt voor het voorstel van mevrouw Déom om bij het einde van de werkzaamheden de bevindingen aangetekend te verzenden. In de huidige wet wordt gewerkt met een gewone brief en dat lijkt geen probleem te stellen.

Mevrouw Marie-Christine Marghem (MR) merkt op dat het gebeurt dat partijen of deskundigen te kwader trouw zijn, in dat geval is het nuttig om te beschikken over een zekere datum.

Ook mevrouw Valérie Déom (PS) is deze mening toegedaan. Het elektronisch verkeer biedt op dat vlak geen zekerheid.

De minister wijst er op dat het verzenden en afhalen van aangetekende brieven tijd en geld kost. Het lijkt hem overbodig om die formaliteiten aan alle deskundigen op te leggen, uitgaande van de kwade trouw van enkelen. De minister verwijst tevens naar artikel 972, § 2, waarin staat dat “alle betwistingen die in de loop van het deskundigenonderzoek met betrekking tot dit onderzoek ontstaan tussen de partijen of tussen de partijen en de deskundigen, met inbegrip van het verzoek tot vervanging van de deskundigen en van elke betwisting aangaande de uitbreiding of de verlenging van de opdracht, door de rechter worden beslecht.”

Dit artikel biedt de mogelijkheid om steeds in te grijpen indien er zich een conflict vooroedt.

Mevrouw Valérie Déom (PS) dient bijgevolg subamendement nr. 34 in waarin de verplichting om een aangetekende brief te sturen in amendement nr. 25 geschrapt wordt (DOC 52 2161/004).

quinze jours (deuxième modification) afin de permettre aux parties de rencontrer leur conseiller technique ou leur avocat et de répondre à l'avis.

Il convient par ailleurs de prévoir expressément la possibilité de procéder à de nouveaux travaux après réception des observations (troisième modification).

M. Raf Terwingen (CD&V) fait observer que l'expert, en vertu de l'actuel article 976, ne tient aucun compte des observations qu'il reçoit tardivement. L'intervenant considère qu'il n'appartient pas à l'expert d'en décider. L'expert devrait les soumettre préalablement au juge.

Le ministre fait observer que les experts se plaignent aujourd'hui que l'expertise est formalisée à l'excès. Il pense qu'il n'est pas opportun d'ajouter encore des règles supplémentaires.

La même considération vaut pour la proposition de Mme Déom d'envoyer les constatations à la fin des travaux par lettre recommandée. Dans l'état actuel de la législation, elles sont envoyées par lettre missive et cela ne semble pas poser de problème.

Mme Marie-Christine Marghem (MR) fait remarquer qu'il arrive que des parties ou des experts soient de mauvaise foi; dans ce cas, il est utile de disposer d'une date certaine.

Mme Valérie Déom (PS) est également de cet avis. Les échanges électroniques n'offrent aucune garantie à cet égard.

Le ministre souligne que l'envoi et le retrait de lettres recommandées prennent du temps et entraînent des frais. Il lui semble superflu d'imposer ces formalités à tous les experts, en raison de la mauvaise foi de quelques-uns. Le ministre renvoie également à l'article 972, § 2, qui prévoit que “toutes les contestations relatives à l'expertise survenant au cours de celle-ci, entre les parties ou entre les parties et les experts, y compris la demande de remplacement des experts et toute contestation relative à l'extension ou à la prolongation de la mission, sont réglées par le juge.”

Cet article permet d'intervenir à tout moment en cas de conflit.

Mme Valérie Déom (PS) présente dès lors le sous-amendement n° 34 tendant à supprimer, dans l'amendement n° 25, l'obligation d'envoyer une lettre recommandée (DOC 52 2161/004).

*
* *

Subamendement nr. 34 wordt aangenomen met 10 stemmen en 2 onthoudingen. Het gewijzigde amendement nr. 25 wordt aangenomen met 11 stemmen en 1 onthouding. Het aldus gewijzigde artikel wordt aangenomen met 10 stemmen en 2 onthoudingen.

Art. 28

Deze bepaling stelt dat de verzoening door de deskundige schriftelijk wordt geacteerd.

Mevrouw Valérie Déom (PS) meent dat het schriftelijk akkoord niet noodzakelijk door de deskundige moet opgesteld worden. Vaak is de deskundige geen jurist en is het eerder aangewezen dat de partijen en hun raadslieden dit akkoord opstellen.

Amendment nr. 23 (DOC 52 2161/004) beoogt de voorgestelde tekst te wijzigen in de zin dat het akkoord zowel door de deskundigen als door partijen kan worden opgesteld.

*
* *

Amendement nr. 23 en het aldus gewijzigde artikel worden achtereenvolgens aangenomen met 11 stemmen en 1 onthouding.

Art. 29

Het voorgestelde artikel bepaalt onder meer dat de originele stukken die de partijen aan de deskundigen bezorgden, hen worden teruggegeven.

Mevrouw Valérie Déom (PS) vindt dit geen goede werkwijze omdat zulks kan impliceren dat de rechter zal moeten oordelen op basis van een onvolledig dossier.

De vertegenwoordiger van de minister verwijst naar de memorie van toelichting waarin heel duidelijk staat dat de partijen, in toepassing van artikel 756 van het Gerechtelijk Wetboek hun stukkenbundel ter griffie neerleggen opdat dat de rechter de zaak zou kunnen voorbereiden (toelichting bij artikel 30, DOC 52 2161/001, blz. 53).

Het artikel wordt eenparig aangenomen.

*
* *

Le sous-amendement n° 34 est adopté par 10 voix et 2 abstentions. L'amendement n° 25, ainsi modifié, est adopté par 11 voix et une abstention. L'article, ainsi modifié, est adopté par 10 voix et 2 abstentions.

Art. 28

Cette disposition prévoit que la conciliation est actée par écrit par l'expert.

Mme Valérie Déom (PS) estime que l'accord écrit ne doit pas nécessairement être rédigé par l'expert. Souvent, l'expert n'est pas un juriste et il s'indique plutôt que les parties et leurs conseils rédigent cet accord.

L'amendement n° 23 (DOC 52 2161/004) tend à modifier le texte proposé en ce sens que l'accord puisse être rédigé tant par les experts que par les parties.

*
* *

L'amendement n° 23 et l'article, ainsi modifié, sont successivement adoptés par 11 voix et une abstention.

Art. 29

L'article prévoit notamment que les pièces originales communiquées à l'expert par les parties leur sont restituées.

Mme Valérie Déom (PS) estime que cette façon de procéder n'est pas idéale, car elle peut impliquer que le juge doive statuer sur la base d'un dossier incomplet.

Le représentant du ministre renvoie à l'exposé des motifs qui précise que les parties, en application de l'article 756 du Code judiciaire, déposent leurs pièces au greffe de manière à ce que le juge puisse préparer l'affaire (commentaire de l'article 30, DOC 52 2161/001, p. 53).

L'article est adopté à l'unanimité.

Art. 30 en 31

Over deze artikelen worden geen opmerkingen gemaakt.

Ze worden achtereenvolgens en eenparig aangenomen.

Art. 32

Deze bepaling wijzigt artikel 985 van het Gerechtelijk Wetboek dat het verloop van het verhoor regelt.

Mevrouw Valérie Déom (PS) meent dat het beginsel van de tegensprekelijkheid slechts kan gewaarborgd worden indien de documenten van de deskundige en/ of van de technische raadgevers ter ondersteuning van het verhoor van de partijen, vóór dat verhoor aan de partijen worden bezorgd. Zij dient hiertoe *amendement nr. 26* in (DOC 52 2161/004).

De minister vindt dat het amendement de procedure onnodig verzwaart. De ontworpen tekst maakt het mogelijk dat de deskundige zich tijdens zijn verhoor beroept op stukken die zich in zijn dossier bevinden en die hij vervolgens ook neerlegt. Dat lijkt een logische manier van werken. Heel wat stukken zijn trouwens al gekend door de partijen. De voorgestelde wijziging zou trouwens ook betekenen dat vakliteratuur die door de deskundige zou aangehaald worden, vooraf dient te worden neergelegd.

Mevrouw Marie-Christine Marghem (MR) merkt op dat het hier om een burgerlijke procedure gaat en dat de algemene regels van toepassing zijn. Dit houdt in dat de debatten tegensprekelijk zijn. Indien de deskundige op het proces een stuk voorlegt dat niet vooraf in het dossier opgenomen was heeft de tegenpartij het recht om dat document op te vragen en zich erover uit te spreken.

Mevrouw Clotilde Nyssens (cdH) stelt vast dat het ontworpen artikel 985 in de mogelijkheid voorziet de technische raadgevers van de partijen te horen. Er is evenwel niets bepaald als het erom gaat de technische raadgevers van de deskundigen te horen. Zij dient amendement *nr. 27* in dat ertoe strekt de rechter toe te staan zowel de technische raadgevers van de partijen als die van de deskundigen te horen (DOC 52 2161/004).

De heer Raf Terwingen (CD&V) dient *amendement nr. 41* in dat ertoe strekt de verklaringen van de technische raadgevers te doen opnemen in het procesverbaal. (DOC 52 2161/004)

*
* * *

Art. 30 et 31

Ces articles ne donnent lieu à aucune observation.

Ils sont successivement adoptés à l'unanimité.

Art. 32

Cette disposition modifie l'article 985 du Code judiciaire qui règle le déroulement de l'audition.

Mme Valérie Déom (PS) estime que le principe contradictoire peut uniquement être respecté si les documents de l'expert et/ou des conseillers techniques qui soutiennent leur audition sont transmis aux parties préalablement à celle-ci. Elle présente dès lors l'amendement *n° 26* (DOC 52 2161/004).

Le ministre estime que l'amendement alourdit inutilement la procédure. Le texte en projet permet à l'expert de s'aider, lors de son audition, de documents qui se trouvent dans son dossier et qu'il déposera ensuite. Cette manière de travailler semble logique. De nombreux documents sont d'ailleurs déjà connus des parties. La modification proposée signifierait d'ailleurs aussi que la littérature spécialisée qui serait citée par l'expert devrait être déposée préalablement.

Mme Marie-Christine Marghem (MR) souligne qu'il s'agit, en l'occurrence, d'une procédure civile, et que les règles générales sont applicables. Les débats sont donc contradictoires. Si, au cours du procès, l'expert produit une pièce qui n'avait pas préalablement été versée au dossier, la partie adverse a le droit de réclamer ce document et de s'exprimer à son sujet.

Mme Clotilde Nyssens (cdH) constate que l'article 985 en projet prévoit la possibilité d'entendre les conseillers techniques des parties. Le projet ne prévoit cependant rien concernant l'audition des conseillers techniques des experts. La membre présente un amendement *n° 27* (DOC 52 2161/004) qui tend à permettre l'audition par le juge des conseillers techniques des parties, ainsi que ceux des experts.

M. Raf Terwingen (CD&V) présente un *amendement n° 41* qui tend à faire acter au procès-verbal les déclarations des conseillers techniques. (DOC 52 2161/004)

*
* * *

Amendement nr. 26 wordt ingetrokken. De amendementen nrs. 27 en 41 en het aldus gewijzigde artikel worden achtereenvolgens en eenparig aangenomen.

Art. 33

Over dit artikel worden geen opmerkingen gemaakt. Het wordt eenparig aangenomen.

Art. 34

Dit artikel handelt over het in consignatie geven van het voorschot.

Mevrouw Carina Van Cauter (Open Vld) dient amendement nr. 29 in (DOC 52 2161/004).

Het amendement stelt allereerst voor dat de door de rechter tot betalen aangewezen partij het voorschot zou betalen en niet “de meest gerede partij”, want het is niet steeds duidelijk wie de meest gerede partij is.

Het amendement wijzigt tevens het derde lid van artikel 987 van het Gerechtelijk Wetboek. De indienster meent dat de consignatie van het voorschot door de griffie of de kredietinstelling niet alleen bij gewone brief maar ook bij fax of e-mail kan meegeleid worden.

Voorts bepaalt het amendement dat de betalende partij aan de deskundige een bewijs van betaling moet voorleggen (per fax, e-mail of brief).

De minister antwoordt dat de vragende partij de meest gerede partij is.

Mevrouw Carina Van Cauter (Open Vld) verwijst naar subamendement nr. 35, dat de tekst op dit punt nuanceert (DOC 52 2161/004). Het hoofdamendement nr. 29 moet ook samen gelezen worden met amendement nr. 30 van mevrouw Valérie Déom (PS) waarin bepaald wordt dat de meest gerede partij het voorschot in consignatie geeft ingeval de partij die door de rechter krachtens artikel 987, eerste lid, is aangesteld, niet tot uitvoering overgaat.

De minister stemt met deze amendementen in.

*
* * *

L'amendement n° 26 est retiré. Les amendements n° 27 et 41 et l'article ainsi modifié sont successivement adoptés à l'unanimité.

Art. 33

Cet article ne donne lieu à aucune observation et est adopté à l'unanimité.

Art. 34

Cet article concerne la consignation de la provision.

Mme Carina Van Cauter (Open Vld) présente un amendement n° 29 (DOC 52 2161/004).

L'amendement propose tout d'abord que ce soit la partie désignée par le juge pour le paiement qui paie la provision plutôt que “la partie la plus diligente”, dès lors qu'il n'est pas toujours clairement établi qui est “la partie la plus diligente”.

L'amendement tend également à modifier l'alinéa 3 de l'article 987 du Code judiciaire. L'auteur estime que la consignation de la provision par le greffe ou l'établissement de crédit doit pouvoir être communiquée non pas uniquement par lettre missive mais aussi par fax ou par courrier électronique.

Ensuite, l'amendement prévoit que la partie qui effectue le paiement doit fournir une preuve de paiement à l'expert (par fax, par courrier électronique ou par lettre).

Le ministre répond que la partie demanderesse est la partie la plus diligente.

Mme Carina Van Cauter (Open Vld) renvoie au sous-amendement n° 35, qui apporte une nuance sur ce point du texte (DOC 52 2161/004). L'amendement n° 29 forme également un tout avec l'amendement n° 30 de Mme Valérie Déom (PS) qui précise que la partie la plus diligente consigne la provision, en cas de défaut d'exécution dans le chef de la partie désignée par le juge en vertu de l'article 987, alinéa 1er.

Le ministre marque son accord sur ces amendements.

*
* * *

Subamendement nr. 35, het gewijzigde amendement nr. 29, amendement nr. 30 en het aldus gewijzigde artikel 34 worden achtereenvolgens en eenparig aangenomen.

Art. 35

Over dit artikel worden geen opmerkingen gemaakt.
Het wordt eenparig aangenomen.

Art. 36

Dit artikel wijzigt artikel 989 van het Gerechtelijk Wetboek.

De heer Raf Terwingen (CD&V) dient amendement nr. 42 in (DOC 52 2161/004).

De spreker verwijst naar het advies van de Raad van State die het volgende stelt: “*Het ontworpen artikel 989, derde lid, zou duidelijker gesteld kunnen worden als volgt: “De deskundigen kunnen in voorkomend geval de vervulling van hun opdracht uitstellen totdat ze overeenkomstig artikel 987, derde lid, ervan op de hoogte worden gebracht dat het voorschot in consignatie is gegeven”. Zo zou formulering worden gebruikt als in artikel 972, § 1, vierde lid. Om alle situaties die zich kunnen voordoen te omvatten, kan het nuttig zijn de mogelijkheid van een schorsing van de uitvoering van de werkzaamheden in te bouwen, zodat het lid als volgt zou kunnen worden gesteld: “De deskundigen kunnen in voorkomend geval de vervulling van hun opdracht schorsen of uitstellen [...].*” (DOC 52 2161/001, blz 100-101).”

Het amendement neemt deze suggestie van de Raad van State over.

*
* * *

Amendement nr. 42 en het aldus gewijzigde artikel 36 worden achtereenvolgens en eenparig aangenomen.

Art. 37

Deze bepaling brengt wijzigingen aan in artikel 991 dat handelt over de vaststelling van het ereloon en de kosten van de deskundige.

Mevrouw Valérie Déom (PS) dient amendement nr. 31 in dat de procedure vereenvoudigt ingeval het ereloon betwist wordt. De rechter zal de zaak dan ambtshalve vaststellen teneinde de kosten en het ereloon te begroten (DOC 52 2161/004) .

Le sous-amendement n° 35, l'amendement n° 29 modifié, l'amendement n° 30 et l'article 34, ainsi modifié, sont successivement adoptés à l'unanimité.

Art. 35

Cet article ne donne lieu à aucune observation.
Il est adopté à l'unanimité.

Art. 36

Cet article modifie l'article 989 du Code judiciaire.

M. Raf Terwingen (CD&V) présente un amendement n° 42 (DOC 52 2161/004).

L'intervenant renvoie à l'avis du Conseil d'État qui précise ce qui suit: “*L'article 989, alinéa 3, en projet pourrait être plus précis en énonçant que “Les experts peuvent, le cas échéant, reporter l'exécution de leur mission jusqu'à ce qu'ils soient informés de la consignation de la provision conformément à l'article 987, alinéa 3”. De cette manière aussi il y aurait identité de formulation avec l'article 972, § 1er, alinéa 4. Afin de cerner toutes les situations susceptibles de se produire, il peut être utile d'envisager l'hypothèse d'une suspension dans l'exécution des travaux de telle sorte que l'alinéa pourrait être rédigé comme suit: “Les experts peuvent, le cas échéant, reporter l'exécution de leur mission [...]”.*” (DOC 52 2161/001, pp.100-101).”

L'amendement reprend cette suggestion du Conseil d'État.

*
* * *

L'amendement n° 42 et l'article 36, ainsi modifié, sont successivement adoptés à l'unanimité.

Art. 37

Cette disposition apporte des modifications à l'article 991 qui traite de la fixation des frais et honoraires de l'expert.

Mme Valérie Déom (PS) présente l'amendement n° 31 tendant à simplifier la procédure en cas de contestation des honoraires. Le juge fixera l'affaire d'office afin de procéder à la taxation de frais et honoraires (DOC 52 2161/004) .

Amendement nr. 32 van dezelfde indiener beoogt een taalcorrectie (DOC 52 2161/004).

*
* *

De amendementen nrs. 31 en 32 en het aldus gewijzigde artikel worden achtereenvolgens eenparig aangenomen.

Art. 38

Over dit artikel worden geen opmerkingen gemaakt. Het wordt eenparig aangenomen.

Afdeling II

Aanpassing van wettelijke bepalingen in uitvoering van de wet van 16 januari 2003 tot oprichting van een Kruispuntbank van Ondernemingen, tot modernisering van het handelsregister, tot oprichting van erkende ondernemersloketten en houdende diverse bepalingen

De minister van Justitie stipt aan dat de artikelen 39 tot 47 louter terminologische wijzigingen bevatten. Die wijzigingen bestaan immers in een vervanging van de termen “handelsregister” en “inschrijvingsnummer” in het handelsregister en/of bij de btw door de termen “Kruispuntbank van Ondernemingen” en “ondernemingsnummer”.

Onderafdeling 1

Wijziging van de wet van 25 oktober 1919 betreffende het in pand geven van de handelszaak, het disconto en het in pand geven van de factuur, alsmede de aanvaarding en de keuring van de rechtstreeks voor het gebruik gedane leveringen

Art. 39

Over dit artikel worden geen bemerkingen gemaakt.

*
* *

Het artikel wordt ongewijzigd en eenparig aangenomen.

L'amendement n° 32 du même auteur tend à apporter une correction linguistique (DOC 52 2161/004).

*
* *

Les amendements n°s 31 et 32 et l'article, ainsi modifié, sont successivement adoptés à l'unanimité.

Art. 38

Cet article ne donne lieu à aucune observation. Il est adopté à l'unanimité.

Section II

Adaptation de dispositions légales en exécution de la loi du 16 janvier 2003 portant création d'une Banque-Carrefour des Entreprises, modernisation du registre de commerce et création des guichets d'entreprises agréés, et portant diverses dispositions

Le ministre de la Justice souligne que les articles 39 à 47 s'agissent des simples modifications terminologiques. En effet, ces modifications consistent en un remplacement des termes “registre de commerce” et “numéro d'immatriculation au registre de commerce et/ou à la T.V.A.” par les termes “Banque-Carrefour des Entreprises” et “numéro d'entreprise”.

Sous-section 1

Modification à la loi du 25 octobre 1919 sur la mise en gage du fonds de commerce, l'escompte et le gage de la facture, ainsi que l'agrément et l'expertise des fournitures faites directement à la consommation

Art. 39

Cet article ne fait l'objet d'aucune observation.

*
* *

L'article est adopté sans modification, à l'unanimité.

Onderafdeling 2

Wijzigingen van de wet van 12 juli 1989 tot toepassing van de verordening (EEG) nr. 2137/85 van de Raad van 25 juli 1985 tot instelling van Europese economische samenwerkingsverbanden

Art. 40

Over dit artikel worden geen bemerkingen gemaakt.

*
* *

Het artikel wordt ongewijzigd en eenparig aangenomen.

Onderafdeling 3

Wijzigingen van de faillissementswet van 8 augustus 1997

Art. 41 tot 43

Over deze artikelen worden geen bemerkingen gemaakt.

*
* *

Deze artikelen worden achtereenvolgens ongewijzigd en eenparig aangenomen.

Onderafdeling 4

Wijzigingen van het Wetboek van Vennootschappen

Art. 44 tot 46

Over deze artikelen worden geen bemerkingen gemaakt.

*
* *

Deze artikelen worden achtereenvolgens ongewijzigd en eenparig aangenomen.

Art. 46/1 (*nieuw*)

Mevrouw Clotilde Nyssens (cdH) c.s. dient amendement nr. 11 in tot invoeging van een nieuw artikel. Het artikel strekt tot de aanvulling van artikel 670 van het Wetboek van Vennootschappen met een tweede lid. (DOC 52 2161/004)

Sous-section 2

Modifications à la loi du 12 juillet 1989 portant diverses mesures d'application du Règlement (CEE) n°2137/85 du Conseil du 25 juillet 1985 relatif à l'institution d'un groupement européen d'intérêt économique

Art. 40

Cet article ne donne lieu à aucune observation.

*
* *

L'article est adopté sans modification et à l'unanimité.

Sous-section 3

Modifications de la loi du 8 août 1997 sur les faillites

Art. 41 à 43

Ces articles ne donnent lieu à aucune observation.

*
* *

Ces articles sont successivement adoptés, sans modification, à l'unanimité.

Sous-section 4

Modifications du Code des sociétés

Art. 44 à 46

Ces articles ne donnent lieu à aucune observation.

*
* *

Ces articles sont successivement adoptés, sans modification, à l'unanimité.

Art. 46/1 (*nouveau*)

Mme Clotilde Nyssens (cdH) et consorts présentent un amendement n° 11 (DOC 52 2161/004) qui tend à insérer un nouvel article en vue de compléter par un alinéa 2 l'article 670 du Code des sociétés.

De amendementen nrs. 11, 12 en 13 regelen de fusie van vzw's. De indienster verduidelijkt dat de wet van 2 mei 2002 betreffende de verenigingen zonder winstogmerk, de internationale verenigingen zonder winstogmerk en de stichtingen in geen specifieke bepaling voorziet tot regeling van de, steeds vaker voorkomende, fusie van vzw's. Deze lacune leidt tot enige controverse in de rechtsleer over het al dan niet mogelijk zijn om naar analogie van de bepalingen in het Wetboek van Venootschappen, de fusie van vzw's te regelen. Deze amendementen maken komaf met die controverse door te stellen dat in deze, artikel 770 naar analogie van toepassing is.

Mevrouw Nyssens verwijst voorts naar de schriftelijke toelichting bij haar amendementen nrs. 11, 12 en 13.

*
* *

Amendement nr. 11 tot invoeging van een nieuw artikel wordt eenparig aangenomen.

Art. 46/2 (*nieuw*)

Mevrouw Clotilde Nyssens (cdH) c.s. dient amendement nr. 12 in tot invoeging van een nieuw artikel. Het artikel wijzigt artikel 770 van het Wetboek van Venootschappen. (DOC 52 2161/004)

De indienster verwijst naar haar toelichting bij artikel 46/1.

*
* *

Amendement nr. 12 tot invoeging van een nieuw artikel wordt eenparig aangenomen.

Onderafdeling 5

Wijziging van de wet van 29 mei 2000 houdende oprichting van een centraal bestand van berichten van beslag, delegatie, overdracht en collectieve schuldenregeling, alsook tot wijziging van sommige bepalingen van het Gerechtelijk Wetboek

Art. 47

Over dit artikel worden geen bemerkingen gemaakt.

*
* *

Les amendements n°s 11, 12 et 13 règlent la fusion des asbl. L'auteure explique que la loi du 2 mai 2002 sur les associations sans but lucratif, les associations internationales sans but lucratif et les fondations ne prévoit pas de disposition spécifique pour régler la fusion d'asbl, de plus en plus fréquente. Cette lacune suscite une certaine controverse dans la doctrine concernant la possibilité ou non de régler la fusion des asbl par analogie avec les dispositions du Code des sociétés. Les amendements à l'examen mettent un terme à cette polémique en prévoyant qu'en l'espèce, l'article 770 est applicable par analogie.

Pour le surplus, Mme Nyssens renvoie à la justification écrite de ses amendements n°s 11, 12 et 13.

*
* *

L'amendement n° 11 insérant un nouvel article est adopté à l'unanimité.

Art. 46/2 (*nouveau*)

Mme Clotilde Nyssens (cdH) et consorts présentent un amendement n° 12 tendant à insérer un nouvel article, qui modifie l'article 770 du Code des sociétés (DOC 52 2161/004).

L'auteur renvoie à la justification de son amendement à l'article 46/1.

*
* *

L'amendement n° 12 tendant à insérer un nouvel article est adopté à l'unanimité.

Sous-section 5

Modification de la loi du 29 mai 2000 portant création d'un fichier central des avis de saisie, de délégation, de cession et de règlement collectif de dettes et modifiant certaines dispositions du Code judiciaire

Art. 47

Cet article ne donne lieu à aucune observation.

*
* *

Het artikel wordt ongewijzigd en eenparig aangenomen.

Afdeling III

Wijzigingen van de wet van 27 juni 1921 betreffende de verenigingen zonder winstoogmerk, de internationale verenigingen zonder winstoogmerk en de stichtingen

Art. 48

Dit artikel wijzigt artikel 17 van de hierboven vermelde wet.

Met betrekking tot de artikelen 48 tot 50 verduidelijkt *de minister van Justitie* dat er voor bepaalde grote vzw's, private stichtingen en internationale verenigingen wordt bepaald dat zij één of meerdere commissarissen moeten aanwijzen die een controle van (i) de financiële toestand, (ii) de jaarrekening en (iii) de regelmatigheid daarvan in het licht van de regelgeving en de statuten, zullen doorvoeren. Deze verplichting geldt voor vzw's, private stichtingen en internationale verenigingen die bepaalde drempels inzake aantal werknemers, andere dan uitzonderlijke ontvangsten en balanstotaal overschrijden.

Daarnaast wordt voor de vzw's en private stichtingen die hun jaarrekening moeten neerleggen bepaald dat zij een vergoeding moeten betalen bij neerlegging van hun jaarrekening bij de NBB, ten behoeve van de werking van de commissie boekhoudkundige normen.

*
* * *

Het artikel wordt ongewijzigd en eenparig aangenomen.

Art. 49 en 50

Over deze artikelen worden geen bemerkingen gemaakt.

*
* * *

Deze artikelen worden achtereenvolgens ongewijzigd en eenparig aangenomen.

L'article est adopté sans modification, à l'unanimité.

Section III

Modification de la loi du 27 juin 1921 sur les associations sans but lucratif, les associations internationales sans but lucratif et les fondations

Art. 48

Cet article modifie l'article 17 de la loi susmentionnée.

En ce qui concerne les articles 48 à 50, le *ministre de la Justice* précise qu'il est prévu que certaines grandes asbl, fondations privées et associations internationales sont tenues de désigner un ou plusieurs commissaires qui effectueront un contrôle (i) de la situation financière, (ii) des comptes annuels (iii) et de leur régularité au regard de la loi et des statuts. Cette obligation s'applique aux asbl, aux fondations privées et aux associations internationales qui dépassent certains plafonds en matière de nombre de travailleurs, de recettes autres qu'exceptionnelles et de total du bilan.

En outre, il est prévu que les asbl et les fondations privées qui doivent déposer leurs comptes annuels auprès de la BNB, sont tenues de verser une indemnité au profit du fonctionnement de la commission des normes comptables lors du dépôt de leurs comptes auprès de la BNB.

*
* * *

L'article est adopté sans modification, à l'unanimité.

Art. 49 et 50

Ces articles ne donnent lieu à aucune observation.

*
* * *

Ces articles sont successivement adoptés, sans modification, à l'unanimité.

Art. 50/1

Mevrouw Clotilde Nyssens (cdH) c.s. dient amendement nr. 13 in tot invoeging van een nieuw artikel. Dit amendement ligt in het verlengde van de amendementen nrs. 11 en 12. (DOC 52 2161/004)

De indienster verwijst naar haar toelichting bij artikel 46/1.

*
* *

Amendement nr. 13 tot invoeging van een nieuw artikel wordt eenparig aangenomen.

Afdeling IV*Wijzigingen ingevolge de gewijzigde Derde en Zesde vennootschapsrichtlijnen*

Art. 51 tot 55

De minister van Justitie preciseert dat die afdeling van het wetsontwerp tot doel heeft in onze nationale wetgeving de wijzigingen aan de derde en zesde vennootschapsrichtlijn om te zetten (Richtlijn 2007/63/EG van het Europees Parlement en de Raad van 13 november 2007 tot wijziging van Richtlijn 78/855/ EEG van de Raad en Richtlijn 82/891/EEG van de Raad wat betreft de verplichte opstelling van een verslag van een onafhankelijke deskundige bij fusies of splitsingen van naamloze vennootschappen).

Gelet op de structuur van het Wetboek van vennootschappen worden de bepalingen van de derde en zesde richtlijn niet enkel toegepast op de naamloze vennootschap, doch ook op andere vennootschapsvormen.

Die artikelen schaffen de eis van een verslag bij fusie of splitsing af. Voor de vennootschappen betreft het een administratieve vereenvoudiging.

*
* *

Deze artikelen worden achtereenvolgens ongewijzigd en eenparig aangenomen.

Art. 50/1

Mme Clotilde Nyssens (cdH) et consorts présentent l'amendement n° 13 tendant à insérer un nouvel article. Cet amendement s'inscrit dans le prolongement des amendements n°s 11 et 12. (DOC 52 2161/004)

L'auteur renvoie à sa justification à propos de l'article 46/1.

*
* *

L'amendement n° 13 tendant à insérer un nouvel article est adopté à l'unanimité.

Section IV*Modifications suite aux modifications des troisième et sixième directives société*

Art. 51 à 55

Le ministre de la Justice précise que cette section du projet de loi a pour objet de transposer dans notre législation nationale les modifications apportées aux troisième et sixième directives société (Directive 2007/63/CE du Parlement européen et du Conseil du 13 novembre 2007 modifiant les directives 78/855/CEE et 82/891/CEE du Conseil pour ce qui est de l'exigence d'un rapport d'expert à l'occasion des fusions ou des scissions des sociétés anonymes).

Compte tenu de la structure du Code des sociétés, les dispositions des troisième et sixième directives s'appliquent non seulement à la société anonyme mais également à d'autres formes de société.

Ces articles suppriment l'exigence de la rédaction d'un rapport en cas de fusion ou de scission pour autant que les actionnaires et les porteurs des autres titres conférant un droit de vote donnent leur consentement. Il s'agit d'une simplification administrative pour les sociétés.

*
* *

Ces articles sont successivement adoptés, sans modification, à l'unanimité.

HOOFDSTUK 4 (NIEUW)

Diverse wijzigingen inzake adoptie**Afdeling I (nieuw)**

Wijzigingen van het Gerechtelijk Wetboek met betrekking tot de procedure houdende vaststelling van de geschiktheid om te adopteren

Art. 56 (nieuw)

De heer Raf Terwingen (CD&V) c.s. dient amendement nr. 2 in tot invoeging van een nieuw hoofdstuk inzake adoptie. Tevens stelt het amendement de initiële geldigheidsduur van de geschiktheidsvonnissen vast op vier jaar. (DOC 52 2161/003)

*
* * *

Amendement nr. 2 tot invoeging van een nieuw artikel wordt eenparig aangenomen.

Art. 57 (nieuw)

De heer Raf Terwingen (CD&V) c.s. dient amendement nr. 3 in tot invoeging van een nieuwe onderafdeling 1bis in het Gerechtelijk Wetboek, dat de artikelen 1231-33/1 tot 1231-33/7 bevat. (DOC 52 2161/003)

Aldus wordt in het Gerechtelijk Wetboek een procedure tot verlenging van de geschiktheid om te adopteren ingevoegd zodat kandidaat-adoptanten via een eenzijdig verzoekschrift voor de jeugdrechtbank een aanvraag tot verlenging van hun geschiktheid om te adopteren kunnen indienen, zulks ten vroegste vijf maanden voor het verstrijken van hun geschiktheidsverordening en ten laatste op de laatste dag van de geldigheid van hun geschiktheidsverordening. Een actualisering van het verslag van het door de bevoegde instanties uitgevoerde maatschappelijk onderzoek wordt bezorgd aan de griffie. Dit bijgewerkte verslag omvat een evaluatie van de huidige situatie van de adoptant of adoptanten en beschrijft de eventuele elementen die een invloed kunnen hebben op de geschiktheid om te adopteren (zoals de geboorte van een biologisch kind, een slechte echtelijke verstandhouding of een scheiding, een veroordeling, de moeilijkheid om te gaan met het wachten op de adoptie,...).

De rechtbank spreekt zich binnen vijftien dagen uit over de verlenging van de geschiktheid om te adopteren van de kandidaten, dit op basis van dit bijgewerkte verslag van het maatschappelijk onderzoek. De geldigheidsduur van het vonnis dat de geschiktheid verlengt, verstrijkt twee jaar na de uitspraak. Als er op de dag van de zitting een kind werd voorgesteld en door de adoptant of

CHAPITRE 4 (NOUVEAU)

Modifications diverses en matière d'adoption**Section 1e (nouvelle)**

Modifications du Code judiciaire concernant la procédure en constatation de l'aptitude à adopter

Art. 56 (nouveau)

M. Raf Terwingen (CD&V) et consorts présentent un amendement n° 2 (DOC 52 2161/003), tendant à insérer un nouveau chapitre relatif à l'adoption. L'amendement fixe aussi la durée de validité initiale des jugements d'aptitude à quatre ans.

*
* * *

L'amendement n° 2, tendant à insérer un nouvel article, est adopté à l'unanimité.

Art. 57 (nouveau)

M. Raf Terwingen (CD&V) et consorts présentent un amendement n° 3 (DOC 52 2161/003), tendant à insérer dans le Code judiciaire une nouvelle sous-section 1^ebis comportant les articles 1231-33/1 à 1231-33/7.

Ainsi, il est inséré dans le Code judiciaire une procédure visant à renouveler l'aptitude à adopter, en ce sens que les candidats adoptants ont la possibilité d'introduire, par une requête unilatérale devant le tribunal de la jeunesse, une demande de renouvellement de leur aptitude à adopter, et ce, au plus tôt cinq mois avant l'expiration de leur jugement d'aptitude et, au plus tard, le dernier jour de la validité de ce jugement. Une actualisation du rapport de l'enquête sociale effectuée par les instances compétentes est transmise au greffe. Ce rapport actualisé comprend une évaluation de la situation actuelle de l'adoptant ou des adoptants et décrit les éventuels éléments susceptibles d'avoir une incidence sur l'aptitude à adopter (comme la naissance d'un enfant biologique, une mauvaise relation matrimoniale ou une séparation, une condamnation, la difficulté à devoir patienter pour l'adoption, etc.).

Le tribunal se prononce dans les quinze jours sur le renouvellement de l'aptitude des candidats à adopter, et ce, sur la base du rapport actualisé de l'enquête sociale. La validité du jugement qui renouvelle l'aptitude expire deux ans après son prononcé. Si le jour de l'audience, un enfant a été proposé et a été accepté par l'adoptant ou les adoptants, le tribunal peut prévoir que la validité

adoptanten werd aanvaard, dan kan de rechtbank deze geldigheidsduur verlengen door te verklaren dat de geschiktheid geldig is tot de uitspraak van de adoptie.

Het in de artikelen 1231-32 en 1231-33 van het Gerechtelijk Wetboek bedoelde verslag van het openbaar ministerie wordt enkel opgesteld als de rechter de voorwaarden van het vorige geschiktheidsverdikt wijzigt. Dit verslag heeft dan enkel betrekking op de nieuwe voorwaarden die vervat zijn in het vonnis tot verlenging van de geschiktheid van de adoptant.

Het vonnis tot verlenging van de geschiktheid gaat van kracht op de dag dat het vorige geschiktheidsverdikt vervalt. Als er op het einde van de geldigheid van het vonnis tot verlenging van de geschiktheid geen enkel kind werd voorgesteld, dan kunnen de kandidaten een nieuwe aanvraag indienen onder precies dezelfde voorwaarden en telkens met een actualisering van het verslag van het maatschappelijk onderzoek.

Opdat de kandidaat-adoptanten niet opnieuw met de volledige, door de gemeenschappen georganiseerde voorbereiding, zouden moeten beginnen, werd artikel 361-1 van het Burgerlijk Wetboek aangevuld. Aan dit artikel werd een nieuw lid toegevoegd waarin is bepaald dat de voorbereiding niet moet worden hernieuwd in het kader van de in de nieuwe artikelen 1231-33/1 tot 1231-33/7 van het Gerechtelijk Wetboek bedoelde procedure tot verlenging.

*

Art. 1231-33/1. De adoptant of de adoptanten kunnen bij eenzijdig verzoekschrift een aanvraag tot verlenging van hun geschiktheid om te adopteren indienen bij de jeugdrechtbank die het oorspronkelijke geschiktheidsverdikt heeft uitgesproken. Het verzoekschrift wordt neergelegd ter griffie ten vroegste vijf maanden voor het verstrijken van de geldigheidsduur van het geschiktheidsverdikt en ten laatste op de laatste dag van de geldigheidsduur van het geschiktheidsverdikt. Het verzoekschrift wordt ondertekend door de adoptant of de adoptanten of door hun advocaat en in het verzoekschrift is bepaald dat de adoptant of de adoptanten een internationale adoptieprocedure wensen verder te zetten.

De adoptant of de adoptanten bezorgen de bevoegde centrale autoriteit van de gemeenschap een afschrift van het verzoekschrift.

Mevrouw Zoë Genot (Ecolo-Groen!) dient amende-ment nr. 43 in betreffende de bevoegde rechter (DOC 52 2161/004). De indienster acht het niet aangewezen dat de rechter die het oorspronkelijke geschiktheidsverdikt heeft uitgesproken eveneens bevoegd zou zijn

du jugement de renouvellement de l'aptitude est maintenue jusqu'au prononcé de l'adoption.

Le rapport du ministère public visé aux articles 1231-32 et 1231-33 du Code judiciaire n'est établi que si le juge modifie les conditions du jugement d'aptitude précédent. Ce rapport ne porte alors que sur les nouvelles conditions contenues dans le jugement renouvelant l'aptitude de l'adoptant.

Le jugement renouvelant l'aptitude produit ses effets au jour de l'expiration du jugement d'aptitude précédent. Si aucun enfant n'a été proposé au terme de la validité du jugement prolongeant l'aptitude, les candidats peuvent introduire une nouvelle demande exactement dans les mêmes conditions et moyennant, à chaque fois, une réactualisation du rapport d'enquête sociale.

Afin de permettre aux candidats adoptants d'éviter de devoir recommencer l'ensemble de la préparation organisée par les Communautés, l'article 361-1 du Code civil est complété. Un nouvel alinéa est ajouté à cet article et précise que la préparation ne doit pas être renouvelée dans le cadre de la procédure de renouvellement visée aux nouveaux articles 1231-33/1 à 1231-33/7 du Code judiciaire.

*

Art. 1231-33/1. L'adoptant ou les adoptants peuvent introduire une demande de renouvellement de leur aptitude à adopter par voie de requête unilatérale devant le tribunal de la jeunesse qui a prononcé le jugement d'aptitude initial. La requête est déposée au greffe au plus tôt cinq mois avant l'expiration de la validité du jugement d'aptitude et au plus tard le dernier jour de la validité du jugement d'aptitude. La requête est signée soit par l'adoptant ou les adoptants, soit par leur avocat et elle précise que le ou les adoptants souhaitent poursuivre une procédure d'adoption internationale.

L'adoptant ou les adoptants transmettent une copie de la requête à l'autorité centrale communautaire compétente.

Mme Zoë Genot (Ecolo-Groen!) présente l'amendement n° 43 concernant le juge compétent (DOC 52 2161/004). L'auteure estime qu'il n'est pas judicieux que le juge qui a prononcé le jugement d'aptitude initial soit également compétent pour le renouvellement de

inzake de verlenging van de geschiktheid om te adopteren. Wat immers als de adoptanten van Wallonië naar Vlaanderen, of omgekeerd, verhuizen?

Volgens *de vertegenwoordiger van de minister van Justitie* zal dit amendement leiden tot veel tijdsverlies. Bij aanneming zal het amendement, in het door mevrouw Zoë Genot gestelde voorbeeld, ertoe leiden dat het volledige dossier vertaald moet worden.

De minister heeft zich er persoonlijk toe verbonden erop toe te zien dat de vertalingen waarvoor hij de bevoegdheid zou hebben, de kandidaat-adoptanten niet benadelen.

*
* * *

Amendement nr. 43 wordt verworpen met 10 tegen 1 stem en 1 onthouding.

Artikel 1231-33/1 wordt ongewijzigd en eenparig aangenomen.

*

Art. 1231-33/2. Om ontvankelijk te zijn, worden bij het verzoekschrift de in artikel 1231-28 bedoelde documenten als bijlage gevoegd.

Bovendien wordt de tussen de adoptant of de adoptanten en een erkende instelling getekende overeenkomst of de instemming van de bevoegde centrale autoriteit van de gemeenschap met de voorgenomen adoptie als bijlage bijgevoegd.

Over dit artikel worden geen bemerkingen gemaakt.

*
* * *

Artikel 1231-33/2 wordt ongewijzigd en eenparig aangenomen.

*

Art. 1231-33/3. Na ontvangst van het verzoekschrift bezorgt de bevoegde centrale autoriteit van de gemeenschap, op verzoek van de griffie, onverwijd een actualisering van het verslag van het maatschappelijk onderzoek opgesteld in het kader van de procedure houdende vaststelling van de geschiktheid om te adopteren.

De actualisatie gebeurt door de instanties die bevoegd zijn voor het opstellen van het verslag van het maatschappelijk onderzoek.

l'aptitude à adopter. Que se passera-t-il en effet si les candidats ont déménagé de Flandre en Wallonie ou inversement?

Le représentant du ministre indique que cet amendement entraînera d'importantes pertes de temps. S'il est adopté, il signifiera, dans le cas de l'exemple cité par Mme Zoë Genot, que tout le dossier devra être traduit.

Le ministre s'est engagé personnellement à veiller à ce que les traductions pour lesquelles il serait compétent ne pénalisent pas les candidats adoptants.

*
* * *

L'amendement n° 43 est rejeté par 10 voix contre une et une abstention.

L'article 1231-1-33/1 est adopté sans modification et à l'unanimité.

*

Art. 1231-33/2. Pour que la requête soit recevable, y sont annexés les documents prévus à l'article 1231-28.

En outre, y est annexée, la convention signée entre l'adoptant ou les adoptants et un organisme agréé ou l'accord de l'autorité centrale communautaire compétente donné sur le projet d'adoption.

Cet article ne fait l'objet d'aucune observation.

*
* * *

L'article 1231-33/2 est adopté sans modification et à l'unanimité.

*

Art. 1231-33/3. Dès réception de la requête, le greffe s'adresse sans délai à l'autorité centrale communautaire compétente qui lui transmet une actualisation du rapport de l'enquête sociale établi dans le cadre de la procédure en constatation de l'aptitude à adopter,

L'actualisation est réalisée par les instances compétentes pour établir le rapport de l'enquête sociale.

De actualisering van het verslag van het maatschappelijk onderzoek kan ten vroegste worden uitgevoerd binnen de vijf maanden voor het verstrijken van de geldigheid van het geschiktheidsvonnis.

De actualisering bevat een evaluatie van de huidige situatie van de adoptant of de adoptanten die een impact kunnen hebben op de geschiktheid om te adopteren.

Mevrouw Carina Van Cauter (Open Vld) dient amendement nr. 28 in dat ertoe strekt om de laatste alinea van het artikel te herschrijven.

De indienster verduidelijkt dat in de toelichting bij amendement nr. 3 een niet limitatieve opsomming wordt gegeven van de eventuele elementen die een invloed kunnen hebben op de geschiktheid tot adopteren. Het is logisch dat een aantal objectieve elementen een rol kunnen spelen zoals een echtscheiding, een veroordeling, een ernstige ziekte van één van de adoptanten, enz...

De geboorte van een biologisch kind evenwel heeft geen invloed op de geschiktheid tot adoptie. In dit geval is het aan de kandidaat-adoptanten om uit te maken of ze de adoptieprocedure verder zetten. Ook het moeilijk omgaan met het wachten, mist elk objectief gegeven. Het gevaar zit er bovendien in dat de diensten bevoegd voor de uitvoering van het oorspronkelijke maatschappelijk onderzoek in geval van een beslissing door de jeugdrechter die afweek van het gegeven advies, een al te ruim bemeten evaluatie zullen gebruiken om opnieuw hun gelijk te halen.

Om te vermijden dat het hele onderzoek dat aan de grondslag lag van het verlenen van de beginseltoelating wordt overgedaan en er opnieuw een tijdsverlies wordt opgebouwd, wordt in dit subamendement voorgesteld de elementen van evaluatie te beperken tot de louter objectieve factoren. (DOC 52 2161/004)

De vertegenwoordiger van de minister van Justitie is van mening dat het belangrijk is om aan de gemeenschappen, die in deze materie bevoegd zijn, de zorg te laten om te appreciëren wat in het verslag van het maatschappelijk onderzoek moet worden opgenomen. De rechter moet eveneens over de vrijheid beschikken om op basis van deze verslagen te oordelen of er voldoende elementen aanwezig zijn om te beslissen of de geschiktheid om te adopteren al dan niet gewijzigd dient te worden. He betreft hier een tegensprekende procedure en vanzelfsprekend dient de rechter zijn beslissing te motiveren.

De spreker verduidelijkt dat de toelichting van dit amendement geïnspireerd werd door de memorie van toelichting van de wet van 28 oktober 2008 tot wijziging van de artikelen 1231-31, 1231-41 en 1231-42 van het

L'actualisation du rapport de l'enquête sociale doit être réalisée au plus tôt dans les cinq mois qui précèdent l'expiration de la validité du jugement d'aptitude.

Elle comprend une évaluation de la situation actuelle de l'adoptant ou des adoptants et décrit les éventuels éléments susceptibles d'avoir une incidence sur l'aptitude à adopter.

Mme Carina Van Cauter (Open Vld) présente un amendement (n° 28) tendant à reformuler le dernier alinéa de l'article.

L'auteur précise que la justification de l'amendement n° 3 énumère de manière non exhaustive les éléments susceptibles d'avoir une incidence sur l'aptitude à adopter. Il est logique que certains éléments objectifs tels qu'une séparation, une condamnation, une maladie grave de la part de l'un des adoptants, etc. puissent avoir une incidence.

En revanche, la naissance d'un enfant biologique n'a aucune incidence sur l'aptitude à adopter. Dans ce cas, c'est aux candidats adoptants qu'il appartient de déterminer s'ils poursuivent ou non la procédure d'adoption. La difficulté de gérer l'attente de l'adoption est également dépourvue de tout élément objectif. De plus, les services compétents pour l'exécution de l'enquête sociale initiale risquent d'utiliser une évaluation trop large pour à nouveau faire valoir leur droit si le juge de la jeunesse prend une décision qui déroge à l'avis rendu.

Ce sous-amendement propose de limiter les éléments d'évaluation aux facteurs purement objectifs afin d'éviter que toute l'enquête à la base de l'octroi de l'autorisation de principe soit répétée et que de nouvelles pertes de temps interviennent. (DOC 52 2161/004).

Le représentant du ministre de la Justice estime qu'il importe que confier aux communautés, compétentes en la matière, le soin d'apprecier ce qui doit figurer dans le rapport de l'enquête sociale. Le juge doit également avoir la liberté de juger, sur la base de ces rapports, s'il existe suffisamment d'éléments pour décider si l'aptitude à adopter doit ou non être modifiée. Il s'agit en l'occurrence d'une procédure contradictoire et il va de soi que le juge doit motiver sa décision.

L'intervenant précise que la justification de cet amendement s'inspire de l'exposé des motifs de la loi du 28 octobre 2008 modifiant les articles 1231-31, 1231-41 et 1231-42 du Code judiciaire et 24bis de la loi du

Gerechtelijk Wetboek en 24bis van de wet van 24 april 2003 tot hervorming van de adoptie, met het oog op het verlengen van de geldigheidsduur van geschiktheidsvonnissen en attesten inzake adoptie.

Hij stipt voorts aan dat de geboorte van een natuurlijk kind op zich geen element is van aard om de geschiktheid om te adopteren te wijzigen. In de toelichting worden louter enkele voorbeelden gegeven om aan te tonen dat elke situatie anders is. Het betreft "de eventuele elementen die een invloed kunnen hebben op de geschiktheid om te adopteren". Het is belangrijk dat de wettekst zo ruim mogelijk wordt opgesteld teneinde de gemeenschappen toe te laten om zich naar eigen goeddunken in deze te organiseren en om de rechter, die de situatie moet evalueren, de nodige ruimte te geven.

Mevrouw Carina Van Cauter (Open Vld) stelt vast dat enerzijds, het niet de bedoeling is om ongewijzigde elementen die geleid hebben tot een positieve evaluatie nopens de geschiktheid van de adoptanten, middels een evaluatie in vraag te stellen en dat anderzijds de geboorte van een natuurlijk kind op zich geen negatief element uitmaakt bij de evaluatie.

Zij trekt hierop haar amendement nr. 28 in.

Mevrouw Mia De Schampelaere (CD&V) deelt mee dat ook de Vlaamse adoptieambtenaar de mening is toegedaan dat niet van een automatische verlenging mag worden uitgegaan. Voorts is het bijzonder moeilijk om objectieve elementen te beschrijven. Het gaat hier over gewijzigde omstandigheden die in alle vrijheid opnieuw geëvalueerd moeten worden.

Mevrouw Zoë Genot (Ecolo-Groen!) dient amendement nr. 44 in teneinde te bepalen dat de actualisering van het maatschappelijk onderzoek ten vroegste wordt uitgevoerd binnen de zes maanden voor het verstrijken van de geldigheid van het geschiktheidsvergunning. (DOC 52 2161/004)

De vertegenwoordiger van de minister meent dat de voorgestelde verlenging niet veel zal uitmaken. Hoe langer de termijn, hoe dichter bij het oorspronkelijke vonnis en des te moeilijker het wordt om te evalueren.

*

* *

De amendementen nrs. 28 en 44 worden achtereenvolgens ingetrokken.

Artikel 1231-33/3 wordt ongewijzigd en eenparig aangenomen.

*

24 avril 2003 réformant l'adoption afin de prolonger la durée de validité des jugements d'aptitude et les certificats en matière d'adoption.

Il indique par ailleurs que la naissance d'un enfant biologique n'est en soi pas un élément justifiant de modifier l'aptitude à adopter. La justification relève uniquement quelques exemples pour montrer que chaque situation est différente. Il s'agit "des éléments susceptibles d'avoir une incidence sur l'aptitude à adopter". Il est important que le texte soit libellé de la manière la plus large possible afin de laisser aux communautés la possibilité de s'organiser comme elles l'entendent et d'accorder au juge, appelé à évaluer la situation, la latitude nécessaire.

Mme Carina Van Cauter (Open Vld) constate que, d'une part, l'objectif n'est pas de remettre en question, par le biais d'une évaluation, les éléments inchangés qui ont donné lieu à une évaluation positive quant à l'aptitude des adoptants et que, d'autre part, la naissance d'un enfant naturel ne constitue pas en soi un élément négatif dans une évaluation.

Elle retire dès lors son amendement n° 28.

Mme Mia De Schampelaere (CD&V) indique que le fonctionnaire flamand en charge de l'adoption est, lui aussi, d'avis que l'on ne peut partir du principe d'une prolongation automatique. Il est par ailleurs particulièrement malaisé de définir des éléments objectifs. Il s'agit là d'une situation nouvelle qu'il faut à nouveau évaluer en toute liberté.

Mme Zoë Genot (Ecolo-Groen!) présente un amendement n° 44 (DOC 52 2161/004) qui tend à disposer que l'actualisation du rapport d'enquête sociale puisse être réalisée au plus tôt dans les 6 mois qui précèdent l'expiration de la validité du jugement d'aptitude.

Le représentant du ministre estime que la prolongation proposée ne changera pas grand-chose. Plus le délai est long, plus on se rapproche du jugement initial et plus il est difficile de procéder à une évaluation.

*

* *

Les amendements n°s 28 et 44 sont successivement retirés.

L'article 1231-33/3 est adopté, sans modification, à l'unanimité.

*

Art. 1231-33/4. Binnen drie dagen na de neerlegging ter griffie van de actualisering van het verslag van het maatschappelijk onderzoek worden de adoptant of de adoptanten opgeroepen bij gerechtsbrief, teneinde:

1° kennis te nemen van het verslag; daartoe beschikt hij over een termijn van acht dagen;

2° in persoon te verschijnen voor de rechtbank binnen de vijftien dagen die volgen op het verstrijken van de termijn bedoeld in 1°.

Mevrouw Zoë Genot (Ecolo-Groen!) dient amendement nr. 45 in teneinde in de Franse tekst een taalkundige verbetering aan te brengen.

*
* * *

Amendement nr. 45 wordt eenparig aangenomen. Het aldus geamendeerde artikel 1231-33/4 wordt eenparig aangenomen.

*

Art. 1231-33/5. Binnen vijftien dagen na de zitting doet de rechtbank uitspraak over de verlenging van de geschiktheid van de adoptant of de adoptanten om over te gaan tot een interlandelijke adoptie. Het vonnis wordt met redenen omkleed. In geval van een positief

vonnis wordt daarin opgave gedaan van het aantal kinderen dat de adoptant of de adoptanten kunnen adopteren, alsook van de eventuele beperkingen van hun geschiktheid. Het vonnis tot verlenging van de geschiktheid om te adopteren mag slechts in een enkele procedure tot adoptie van een of meerdere kinderen aangewend worden.

De geldigheid van het vonnis verstrijkt twee jaar na het uitspreken ervan. Wanneer op het tijdstip van de zitting echter een kind werd voorgesteld en aanvaard, kan de rechtbank bepalen dat de geldigheid van het vonnis tot verlenging van de geschiktheid wordt behouden tot aan de uitspraak van de adoptie.

Het vonnis tot verlenging van de geschiktheid om te adopteren heeft uitwerking op de dag waarop de geldigheid van het voorgaande geschiktheidsvonnis verstrijkt.

De adoptant of de adoptanten kunnen verschillende keren een verzoek tot verlenging van hun geschiktheid om te adopteren indienen, zulks in het kader van de adoptieprocedure van hetzelfde kind of van dezelfde kinderen.

Art. 1231-33/4. Art. 1231-33/4. Dans les trois jours du dépôt au greffe de l'actualisation du rapport de l'enquête sociale, l'adoptant ou les adoptants sont convoqués par pli judiciaire:

1° pour prendre connaissance du rapport; ils disposeront à cette fin d'un délai de huit jours;

2° à comparaître en personne devant le tribunal dans les quinze jours qui suivent l'expiration du délai prévu au 1°.

Mme Zoë Genot (Ecolo-Groen!) présente un amendement n° 45 (DOC 52 2161/004) qui tend à apporter une correction d'ordre linguistique dans la version française.

*
* * *

L'amendement n° 45 est adopté à l'unanimité. L'article 1231-33/4, ainsi modifié, est adopté à l'unanimité.

*

Art. 1231-33/5. Le tribunal se prononce dans les quinze jours de l'audience sur le renouvellement de l'aptitude de l'adoptant ou des adoptants à procéder à une adoption internationale. Le jugement est motivé.

S'il est positif, il mentionne le nombre d'enfants que l'adoptant ou les adoptants seraient aptes à adopter, ainsi que les éventuelles restrictions à leur aptitude. Le jugement de renouvellement de l'aptitude à adopter ne peut servir que pour une procédure en adoption d'un ou de plusieurs enfants.

Sa validité expire deux ans après son prononcé. Toutefois, si au moment de l'audience, un enfant a été proposé et accepté, le tribunal peut prévoir que la validité du jugement de renouvellement de l'aptitude est maintenue jusqu'au prononcé de l'adoption.

Le jugement de renouvellement de l'aptitude à adopter produit ses effets au jour de l'expiration du précédent jugement d'aptitude.

L'adoptant ou les adoptants peuvent introduire plusieurs fois une demande de renouvellement de leur aptitude à adopter, dans le cadre de la procédure en adoption du ou des mêmes enfants.

Mevrouw Zoë Genot (Ecolo-Groen!) dient amendement nr. 46 in teneinde de tekst te verbeteren. (DOC 52 2161/004)

*
* * *

Amendement nr. 46 wordt eenparig aangenomen. Het aldus geamendeerde artikel 1231-33/4 wordt eenparig aangenomen.

*

Art. 1231-33/6. Wanneer het vonnis de geschiktheid van de adoptant of van de adoptanten verlengt en het vonnis de in het vorige geschiktheidsvonnis bepaalde voorwaarden wijzigt, stelt het openbaar ministerie een verslag op. In dat geval wordt de in de artikelen 1231-32 en 1231-33 bepaalde procedure toegepast. Het verslag van het openbaar ministerie heeft echter enkel betrekking op de nieuwe voorwaarden van het vonnis tot verlenging van de geschiktheid van de adoptant of de adoptanten.

*
* * *

Artikel 1231-33/6 wordt ongewijzigd en eenparig aangenomen.

*

Art. 1231-33/7. De griffier bezorgt een afschrift van het vonnis en van het eventuele verslag aan de federale centrale autoriteit binnen drie dagen na ontvangst van het verslag of, ingeval geen verslag vereist is, binnen drie dagen na de uitspraak van het vonnis. Hij stelt de adoptant of de adoptanten hiervan in kennis. De federale centrale autoriteit past artikel 361-2 van het Burgerlijk Wetboek toe.

Mevrouw Zoë Genot (Ecolo-Groen!) dient amendement nr. 33 in teneinde de tekst taalkundig te verbeteren (DOC 52 2161/004).

*
* * *

Amendement nr. 33 wordt eenparig aangenomen. Het aldus geamendeerde artikel 1231-33/7 wordt eenparig aangenomen.

Het aldus geamendeerde amendement nr. 3 tot invoeging van een nieuwe onderafdeling wordt eenparig aangenomen.

Mme Zoë Genot (Ecolo-Groen!) présente un amendement n° 46 (DOC 52 2161/004) qui tend à améliorer le texte.

*
* * *

L'amendement n° 46 est adopté à l'unanimité. L'article 1231-33/5, ainsi modifié, est adopté à l'unanimité.

*

Art. 1231-33/6. Si le jugement renouvelle l'aptitude de l'adoptant ou des adoptants et qu'il modifie les conditions définies dans le précédent jugement d'aptitude, le ministère public établit un rapport. La procédure prévue aux articles 1231-32 et 1231-33 trouve alors à s'appliquer. Toutefois, le rapport du ministère public ne porte que sur les nouvelles conditions du jugement renouvelant l'aptitude de l'adoptant ou des adoptants.

*
* * *

L'article 1231-33/6 est adopté, sans modification, à l'unanimité.

*

Art. 1231-33/7. Le greffier adresse copie du jugement et de l'éventuel rapport à l'autorité centrale fédérale dans les trois jours de la réception du rapport ou, en cas un rapport ne soit pas requis, dans les trois jours de la prononciation du jugement. Il en avise l'adoptant ou les adoptants. L'autorité centrale fédérale fait application de l'article 361-2 du Code civil

Mme Zoë Genot (Ecolo-Groen!) présente un amendement n° 33 (DOC 52 2161/004) qui tend à apporter au texte des corrections d'ordre linguistique.

*
* * *

L'amendement n° 33 est adopté à l'unanimité. L'article 1231-33/7, ainsi modifié, est adopté à l'unanimité.

L'amendement n° 3 insérant une nouvelle sous-section, ainsi amendé, est adopté à l'unanimité.

Afdeling II

Wijzigingen van het Gerechtelijk Wetboek met betrekking tot de totstandkoming van de adoptie (nieuw)

Art. 58 (nieuw)

De heer Raf Terwingen (CD&V) c.s. dient amendement nr. 4 in tot wijziging van artikel 1231-41. (DOC 52 2161/003)

Het amendement vervangt de bepaling onder 1° als volgt:

“1° binnen de in de artikelen 1231-31 en 1231-33/5 bedoelde termijnen of binnen vier jaar na afgifte van een attest uitgereikt door de inzake adoptie bevoegde autoriteit van de andere Staat waarin de adoptant zijn gewone verblijfplaats heeft of de adoptanten hun gewone verblijfplaats hebben, waarin bevestigd wordt dat zij bekwaam en geschikt zijn om een interlandelijke adoptie aan te gaan; en”.

*
* *

Amendement nr. 4 tot invoeging van een nieuw artikel wordt eenparig aangenomen.

Art. 59 (nieuw)

De heer Raf Terwingen (CD&V) c.s. dient amendement nr. 5 in. Het nieuwe artikel beoogt de opheffing van de bepaling onder artikel 1231-42, eerste lid, 1°/1. (DOC 52 2161/003)

*
* *

Amendement nr. 5 tot invoeging van een nieuw artikel wordt eenparig aangenomen.

Afdeling III (nieuw)

Wijzigingen van het Burgerlijk Wetboek met betrekking tot de totstandkoming van een adoptie die de interlandelijke overbrenging onderstelt van een kind dat zijn gewone verblijfplaats in een ander land heeft

Art. 60 (nieuw)

De heer Raf Terwingen (CD&V) c.s. dient amendement nr. 6 in. Het nieuwe artikel strekt tot de wijziging van artikel 361-1 van het Burgerlijk Wetboek. (DOC 52 2161/003)

Section II

Modifications du Code judiciaire concernant l'établissement de l'adoption (nouveau)

Art. 58 (nouveau)

M. Raf Terwingen (CD&V) et consorts présentent un amendement n° 4 (DOC 52 2161/003) qui tend à modifier l'article 1231-41.

L'amendement remplace le 1° par ce qui suit:

“1° dans les délais visés aux articles 1231-31 et 1231-33/5 ou dans les quatre ans de la délivrance d'une attestation émanant de l'autorité compétente en matière d'adoption de l'État étranger dans lequel l'adoptant ou les adoptants résident habituellement, les déclarant qualifiés et aptes à adopter et à assumer une adoption internationale; et”.

*
* *

L'amendement n° 4 insérant un nouvel article est adopté à l'unanimité.

Art. 59 (nouveau)

M. Raf Terwingen (CD&V) et consorts présentent l'amendement n° 5. Le nouvel article vise à abroger la disposition de l'article 1231-42, alinéa 1er, 1°/1 (DOC 52 2161/003).

*
* *

L'amendement n° 5 visant à insérer un nouvel article est adopté à l'unanimité.

Section III (nouvelle)

Modifications du Code civil concernant l'établissement d'une adoption impliquant le déplacement international d'un enfant résidant habituellement dans un État étranger

Art. 60 (nouveau)

M. Raf Terwingen (CD&V) et consorts présentent l'amendement n° 6. Le nouvel article vise à modifier l'article 361-1 du Code civil (DOC 52 2161/003).

Het amendement bepaalt dat de voorbereiding niet moet worden hernieuwd in het kader van de procedure tot verlening van de geschiktheid om te adopteren.

*
* * *

Amendement nr. 6 tot invoeging van een nieuw artikel wordt eenparig aangenomen.

Art. 61 (nieuw)

De heer Raf Terwingen (CD&V) c.s. dient amendement nr. 7 in. Het nieuwe artikel beoogt de wijziging van artikel 361-2 van het Burgerlijk Wetboek. (DOC 52 2161/003)

Het amendement luidt als volgt:

"Art. 361/2. Wanneer het vonnis betreffende de geschiktheid van de adoptant of van de adoptanten, het vonnis tot verlenging van de geschiktheid om te adopteren en het verslag bedoeld in artikel 1231-32 of 1231-33/6 van het Gerechtelijk Wetboek door de griffier van de jeugdrechtbank in afschrift aan de federale centrale autoriteit is toegestuurd, bezorgt deze laatste ze onverwijd aan de bevoegde centrale autoriteit van de gemeenschap."

*
* * *

Amendement nr. 7 tot invoeging van een nieuw artikel wordt eenparig aangenomen.

Afdeling IV

Wijzigingen van artikel 24bis van de wet van 24 april 2003 tot hervorming van de adoptie (nieuw)

Art. 62 (nieuw)

De heer Raf Terwingen (CD&V) c.s. dient amendement nr. 8 in. Het nieuwe artikel strekt tot de wijziging van artikel 24bis. (DOC 52 2161/003)

Het amendement strekt tot de verlenging van de in artikel 24bis bedoelde termijn tot 4 jaar.

*
* * *

Amendement nr. 8 tot invoeging van een nieuw artikel wordt eenparig aangenomen.

L'amendement prévoit que la préparation ne doit pas être renouvelée dans le cadre de la procédure de renouvellement de l'aptitude à adopter.

*
* * *

L'amendement n° 6 visant à insérer un nouvel article est adopté à l'unanimité.

Art. 61 (nouveau)

M. Raf Terwingen (CD&V) et consorts présentent l'amendement n° 7. Le nouvel article vise à modifier l'article 361-2 du Code civil (DOC 52 2161/003).

L'amendement est rédigé comme suit:

"Art. 361/2. Lorsque le jugement sur l'aptitude de l'adoptant ou des adoptants, le jugement renouvelant l'aptitude à adopter et le rapport visé à l'article 1231-32 ou 1231-33/6 du Code judiciaire lui ont été transmis en copie par le greffier du tribunal de la jeunesse, l'autorité centrale fédérale les adresse, sans délai, à l'autorité centrale communautaire compétente."

*
* * *

L'amendement n° 7 visant à insérer un nouvel article est adopté à l'unanimité.

Section IV

Modification de l'article 24bis de la loi du 24 avril 2003 réformant l'adoption (nouveau)

Art. 62 (nouveau)

M. Raf Terwingen (CD&V) et consorts présentent un amendement n° 8 (DOC 52 2161/003) tendant à insérer un nouvel article qui modifie l'article 24bis.

L'amendement tend à porter à 4 ans le délai visé à l'article 24bis.

*
* * *

L'amendement n° 8 tendant à insérer un nouvel article est adopté à l'unanimité.

Afdeling V*Overgangsbepaling (nieuw)*

Art. 63

De heer Raf Terwingen (CD&V) c.s. dient amendement nr. 9 in tot invoeging van een overgangsbepaling.

Teneinde het nabije verstrijken van de sinds 1 september 2005 uitgesproken geschiktheidsvonnissen te vermijden, alsook de ongewenste gevolgen die dit tot gevolg zou kunnen, wordt in een overgangsbepaling voorzien. Door deze overgangsbepaling wordt de geldigheidsduur van de sinds 1 september 2005 uitgesproken geschiktheidsvonnissen, die voor één jaar zijn verlengd door de federale centrale autoriteit met toepassing van voornoemde wet van 28 oktober 2008 en die in de komende weken en maanden zullen verstrijken, van ambtswege verlengd tot 31 mei 2010. Dankzij deze verlenging van ambtswege zouden kandidaat-adoptanten snel een verzoek tot verlenging moeten kunnen indienen en vervolgens een vonnis verkrijgen dat opnieuw uitspraak doet over hun geschiktheid om te adopteren, met toepassing van de nieuwe procedure. (DOC 52 2161/003)

*
* * *

Amendement nr. 9 tot invoeging van een nieuw artikel wordt eenparig aangenomen.

Afdeling VI*Inwerkingtreding (nieuw)*

Art. 64

*De heer Raf Terwingen (CD&V) c.s. dient amendement nr. 10 in. Dit amendement bepaalt dat het hoofdstuk 4 in werking treedt de dag nadat het is bekendgemaakt in het *Belgisch Staatsblad*. (DOC 52 2161/003)*

*
* * *

Amendement nr. 10 tot invoeging van een nieuw artikel wordt eenparig aangenomen.

Section V*Disposition transitoire (nouveau)*

Art. 63

M. Raf Terwingen (CD&V) et consorts présentent un amendement n° 9 tendant à insérer une disposition transitoire.

Afin d'éviter l'échéance toute proche des jugements d'aptitude rendus depuis le 1er septembre 2005 et les conséquences non désirées que celle-ci pourrait entraîner, une disposition transitoire est prévue. Celle-ci prolonge d'office, jusqu'au 31 mai 2010, les jugements d'aptitude rendus depuis le 1er septembre 2005, prolongés pour un an par l'Autorité centrale fédérale par application de la loi du 28 octobre 2008 précitée et qui viendront à échéance dans les semaines et mois à venir. Cette prolongation d'office devrait permettre aux candidats adoptants d'introduire rapidement une requête en renouvellement, puis d'obtenir un jugement se prononçant à nouveau sur leur aptitude à adopter, par application de la nouvelle procédure. (DOC 52 2161/003)

*
* * *

L'amendement n° 9 tendant à insérer un nouvel article est adopté à l'unanimité.

Section VI*Entrée en vigueur (nouveau)*

Art. 64

*M. Raf Terwingen (CD&V) et consorts présentent un amendement n° 10 (DOC 52 2161/003) prévoyant que le chapitre 4 entre en vigueur le lendemain du jour de sa publication au *Moniteur belge*.*

*
* * *

L'amendement n° 10 tendant à insérer un nouvel article est adopté à l'unanimité.

IV. — VERGADERING IN TOEPASSING VAN ARTIKEL 82, 1 VAN HET REGLEMENT

Tijdens de vergadering van 2 december 2009 hebben de leden kennis genomen van de wetgevingstechnische nota van de Juridische Dienst van de Kamer. De nota betreft in hoofdzaak voorstellen om de eenvormigheid tussen de Franse en de Nederlandse tekst te verbeteren.

De commissie stemt met de meeste opmerkingen in.

Mevrouw Marie-Christine Marghem (MR) deelt mee dat ze, zoals reeds aangekondigd tijdens de vorige besprekking, een voorstel van amendement heeft voorbereid op het door de commissie aangenomen artikel 8.

Op voorstel van de voorzitter beslist de commissie eenparig om terug te komen op de eerder uitgebrachte stemming over dit artikel.

De amendementen *nrs. 47 en 48* beogen respectievelijk de wijziging van het ontworpen artikel 8 en de invoeging van een nieuw artikel 8/1 (zie amendementen van mevrouw Marghem c.s. DOC 52 2161/005 met uitgebreide verantwoording).

Mevrouw Marie-Christine Marghem is van oordeel dat het ontworpen artikel, zoals het door de regering wordt verantwoord, een amalgaam maakt van verschillende procedures. Daarom wenst ze vooraf een en ander duidelijk te stellen.

De opschoring van de uitspraak van de veroordeling wordt alleen toegekend indien de inverdenkinggestelde daar zelf om verzoekt en hij zijn schuld bekent. Hij kan dat verzoek doen voor de raadkamer, die op dat ogenblik over de grond van de zaak oordeelt. Indien de raadkamer op het verzoek ingaat, wordt een proces vermeden en worden dus heel wat kosten bespaard. Die bijzondere gunst wordt vaak toegekend voor minder ernstige delicten.

Feit is dat de inverdenkinggestelde die geen opschoring verkrijgt geen beroep kan aantekenen tegen deze beslissing. Er is alleen beroep mogelijk tegen het toekennen van de opschoring. Als de raadkamer beslist om geen opschoring van de uitspraak te verlenen, kan noch het parket, noch de inverdenkinggestelde verzet doen tegen die beschikking.

Uiteraard kan de raadkamer ook beslissen om de zaak te seponeren of ze te verwijzen naar de correctiemele rechtbank.

Het verzoek tot opschoring van de uitspraak van de veroordeling kan ook voor de correctiemele rechtbank

IV. — RÉUNION TENUE EN APPLICATION DE L'ARTICLE 82, 1, DU RÈGLEMENT

Lors de la réunion du 2 décembre 2009, les membres ont pris connaissance de la note de légistique du Service juridique de la Chambre. La note contient principalement des propositions visant à améliorer l'uniformité entre les textes français et néerlandais.

La commission marque son accord sur la plupart des observations.

Mme Marie-Christine Marghem (MR) indique, ainsi qu'il a déjà été annoncé au cours de la discussion précédente, qu'elle a préparé une proposition d'amendement à l'article 8 adopté par la commission.

Sur proposition du président, la commission décide à l'unanimité de remettre cet article aux voix.

Les amendements *n° 47 et 48* tendent respectivement à modifier l'article 8 du projet et à insérer un nouvel article 8/1 (voir les amendements présentés par Mme Marghem et consorts DOC 52 2161/005 et leur justification détaillée).

Mme Marie-Christine Marghem estime que l'article, tel que justifié par le gouvernement, fait l'amalgame entre différentes procédures. C'est pourquoi elle tient à clarifier l'un ou l'autre point au préalable.

La suspension du prononcé de la condamnation n'est accordée que si l'inculpé en fait la demande et reconnaît sa faute. Il peut formuler sa demande en chambre du conseil, qui statue alors sur le fond de l'affaire. Si la chambre du conseil accède à la demande, on évite le procès et toute une série de frais. Cette faveur particulière est souvent accordée pour des délits de moindre gravité.

Il est un fait que l'inculpé qui n'obtient pas de suspension ne peut pas interjeter appel de cette décision. Il peut seulement être fait appel de l'octroi de la suspension. Si la chambre du conseil décide de ne pas accorder de suspension du prononcé, ni le parquet ni l'inculpé ne peuvent faire opposition à cette ordonnance.

Il va de soi que la chambre du conseil peut aussi décider de classer l'affaire ou de la renvoyer devant le tribunal correctionnel.

La demande de suspension du prononcé de la condamnation peut aussi être plaidée devant le tribunal

worden gepleit. De procedure verloopt dan echter openbaar. De verdediging heeft er bijgevolg alle belang bij om dit verzoek aan de raadkamer voor te leggen.

Het probleem dat zich stelt, is dat het ontworpen artikel 8 niet alleen de termijnen stroomlijnt maar dat het ook het openbaar ministerie meer tijd gunt om verzet te doen tegen de beschikking van de raadkamer die de opschorting uitspreekt. Alleen die hypothese moet voor ogen worden gehouden.

De ontworpen bepaling doet op het eerste zicht geen probleem rijzen. Men moet zich echter afvragen wat er gebeurt met de gevangen gehouden inverdenkinggestelde jegens wie een opschorting van de uitspraak werd uitgesproken. Nog de wet van 29 juni 1964 betreffende de opschorting, het uitstel en de probatie, noch de wet van 20 juli 1990 betreffende de voorlopige hechtenis bepalen of die gevangen gehouden opgesloten inverdenkinggestelde in vrijheid wordt gesteld van zodra de beschikking van de raadkamer uitgesproken is, dan wel of hij in voorlopige hechtenis blijft tot de beroepstermijn verstrekken is.

Voor het voorliggende geval zijn twee bepalingen van de wet van 20 juli 1990 betreffende de voorlopige hechtenis relevant, meer bepaalde de artikelen 26 en 33, paragraaf 1.

In het licht van de verlenging van de termijn om zich te verzetten tegen de beschikking van de raadkamer die opschorting van uitspraak verleent, zijn er twee mogelijkheden:

— ofwel blijft de gevangen gehouden inverdenkinggestelde in hechtenis tot de termijn afloopt. In dat geval menen de indieners dat de ontworpen bepaling moet preciseren dat, indien een van de inverdenkinggestelden gevangen wordt gehouden, het verzet moet worden aangetekend binnen een termijn van 24 uren, die loopt tegen het openbaar ministerie alsook tegen elke partij, te rekenen van de dag waarop de beslissing wordt genomen. In zekere zin ligt het in de bedoeling de inhoud van artikel 135, § 4, van het Wetboek van strafvordering over te nemen.

Dit voorstel tot wijziging is opgenomen in dit amendement;

— ofwel wordt de inverdenkinggestelde onmiddellijk in vrijheid gesteld. In dat geval menen de indieners dat uitdrukkelijk moet worden voorzien in dat gevolg van de opschorting van de uitspraak die door een onderzoeksgericht wordt verleend. Derhalve stellen zij voor artikel 33, § 1, van de wet van 20 juli 1990 betreffende de voorlopige hechtenis aan te vullen met de precise-

correctionnel. La procédure est alors toutefois publique. La défense a par conséquent tout intérêt à présenter cette demande à la chambre du conseil.

Le problème qui se pose est que l'article 8 en projet vise non seulement à uniformiser les délais, mais également à donner plus de temps au ministère public pour faire opposition à l'ordonnance de la chambre du conseil prononçant la suspension. Il n'y a que cette hypothèse à envisager.

La disposition en projet ne pose a priori aucune difficulté. Toutefois, il importe de s'interroger sur le sort réservé à l'inculpé détenu bénéficiant d'une suspension du prononcé. Ni la loi du 29 juin 1964 concernant la suspension, le sursis et la probation ni la loi du 20 juillet 1990 relative à la suspension du prononcé ne précisent si cet inculpé détenu est remis en liberté dès le prononcé de l'ordonnance de la chambre du conseil ou s'il est maintenu en détention préventive jusqu'à l'expiration du délai de recours.

Deux dispositions de la loi du 20 juillet 1990 relative à la détention préventive sont pertinentes pour le cas envisagé, à savoir les articles 26 et 33, § 1er.

Considérant la prolongation du délai d'opposition à l'ordonnance de la chambre du conseil accordant une suspension du prononcé, deux hypothèses sont envisageables:

— soit l'inculpé détenu reste en détention jusqu'à l'expiration du délai. Dans ce cas, les auteurs estiment que la disposition en projet doit préciser que si l'un des inculpés est détenu, l'opposition doit être formée dans un délai de 24 heures, qui court contre le ministère public et contre chacune des parties, à compter du jour où la décision est rendue. Il s'agit en quelque sorte de reprendre ce qui est prévu à l'article 135, § 4, du Code d'instruction criminelle.

Cette proposition de modification est reprise dans l'amendement à l'examen;

— soit l'inculpé est remis immédiatement en liberté. Dans ce cas, les auteurs estiment que cette conséquence de la suspension du prononcé accordée par une juridiction d'instruction doit être expressément prévue. Ils proposent par conséquent de compléter le § 1er de l'article 33 de la loi du 20 juillet 1990 relative à la détention préventive en précisant que l'inculpé

ring dat de inverdenkinggestelde onmiddellijk in vrijheid wordt gesteld als hij opschorting heeft gekregen van de uitspraak, niettegenstaande verzet.

Dit voorstel is opgenomen in het volgende amendement, dat ertoe strekt de gevangen gehouden inverdenkinggestelde die opschorting van uitspraak heeft gekregen, te waarborgen dat hij op dezelfde wijze wordt behandeld als de inverdenkinggestelden aan wie een soortgelijke opschorting wordt verleend door een vonisgerecht.

De vertegenwoordigster van de minister meent dat niet op de amendementen kan worden ingegaan. Zij acht de voorgestelde bepalingen overbodig omdat de toestand van de gevangen gehouden inverdenkinggestelde die een opschorting verkrijgt, geregeld wordt door paragraaf 4 van het door mevrouw Marghem aangehaalde artikel 26 van de wet op de voorlopige hechtenis, die luidt als volgt:

“§ 4. In geval uit de beschikking van de raadkamer de invrijheidstelling van de verdachte volgt, kan de procureur des Konings hiertegen, wat de voorlopige hechtenis betreft, hoger beroep aantekenen binnen vierentwintig uren; in de gevallen bedoeld in de bovenstaande §§ 1 en 2, kan hij dit slechts doen na hoger beroep ingesteld te hebben tegen de beslissing in zoverre zij de regeling van de rechtspleging betreft. De verdachte blijft aangehouden tot na verloop van de voormelde termijn. Het hoger beroep heeft schorsende werking.”

Het gaat wel degelijk om twee beslissingen: enerzijds de invrijheidstelling en anderzijds de opschorting van de uitspraak. Het parket moet binnen 24 uur beroep aantekenen tegen de beslissing tot invrijheidstelling. Het verlengen van de termijn om beroep aan te tekenen tegen de beslissing tot opschorting van de veroordeling heeft daar geen enkele invloed op.

Mevrouw Marie-Christine Marghem (MR) is het niet eens met dit standpunt.

De minister van Justitie besluit dat deze kwestie verder moet onderzocht worden.

Op voorstel van de minister werd het ontworpen artikel 8 eenparig verworpen.

De amendementen nrs. 47 en 48 zijn derhalve zonder voorwerp.

*
* * *

est immédiatement remis en liberté s'il bénéficie de la suspension du prononcé et ce nonobstant opposition.

Cette proposition fait l'objet de l'amendement suivant. Cet amendement vise à assurer à l'inculpé détenu bénéficiant d'une suspension du prononcé le même traitement que celui réservé au prévenu bénéficiant du même type de décision prise par une juridiction de jugement

La représentante du ministre estime que ces amendements ne peuvent être acceptés. Elle considère que les dispositions proposées sont superflues, dans la mesure où la situation de l'inculpé détenu qui obtient une suspension est réglée par le § 4 de l'article 26 de la loi relative à la détention préventive, cité par Mme Marghem et rédigé comme suit:

“§ 4. Dans les cas où l'ordonnance de la chambre du conseil a pour effet la mise en liberté de l'inculpé, le procureur du Roi peut, dans les vingt-quatre heures, interjeter appel de la décision en tant qu'elle concerne la détention préventive; dans les cas visés aux §§ 1er et 2 ci-dessus, il ne peut le faire qu'après avoir interjeté appel de la décision en tant qu'elle concerne le règlement de la procédure. L'inculpé reste détenu jusqu'à l'expiration dudit délai. L'appel a un effet suspensif.”

Il s'agit bel et bien de deux décisions: d'une part, la libération et, d'autre part, la suspension du prononcé. Le parquet doit introduire un recours contre la décision de libération dans les 24 heures. La prolongation du délai pour introduire un recours contre la décision de suspendre la condamnation, n'a aucune incidence.

Mme Marie-Christine Marghem (MR) ne partage pas ce point de vue.

Le ministre de la Justice conclut que cette question doit être examinée plus avant.

Sur la proposition du ministre, l'article 8 en projet est rejeté à l'unanimité.

Les amendements n°s 47 et 48 deviennent, par conséquent, sans objet.

*
* * *

Het geheel van het wetsontwerp, zoals geadviseerd en wetgevingstechnisch verbeterd, wordt aangenomen met 11 stemmen en 3 onthoudingen.

*
* *

Bijgevolg vervallen de toegevoegde wetsvoorstellen

Le rapporteur,

Renaat LANDUYT

La présidente,

Sonja BECQ

L'ensemble du projet de loi, ainsi modifié et corrigé sur le plan légistique, est adopté par 11 voix et 3 abstentions.

*
* *

Les propositions jointes deviennent, par conséquent, caduques.

Le rapporteur,

Renaat LANDUYT

La présidente,

Sonja BECQ